

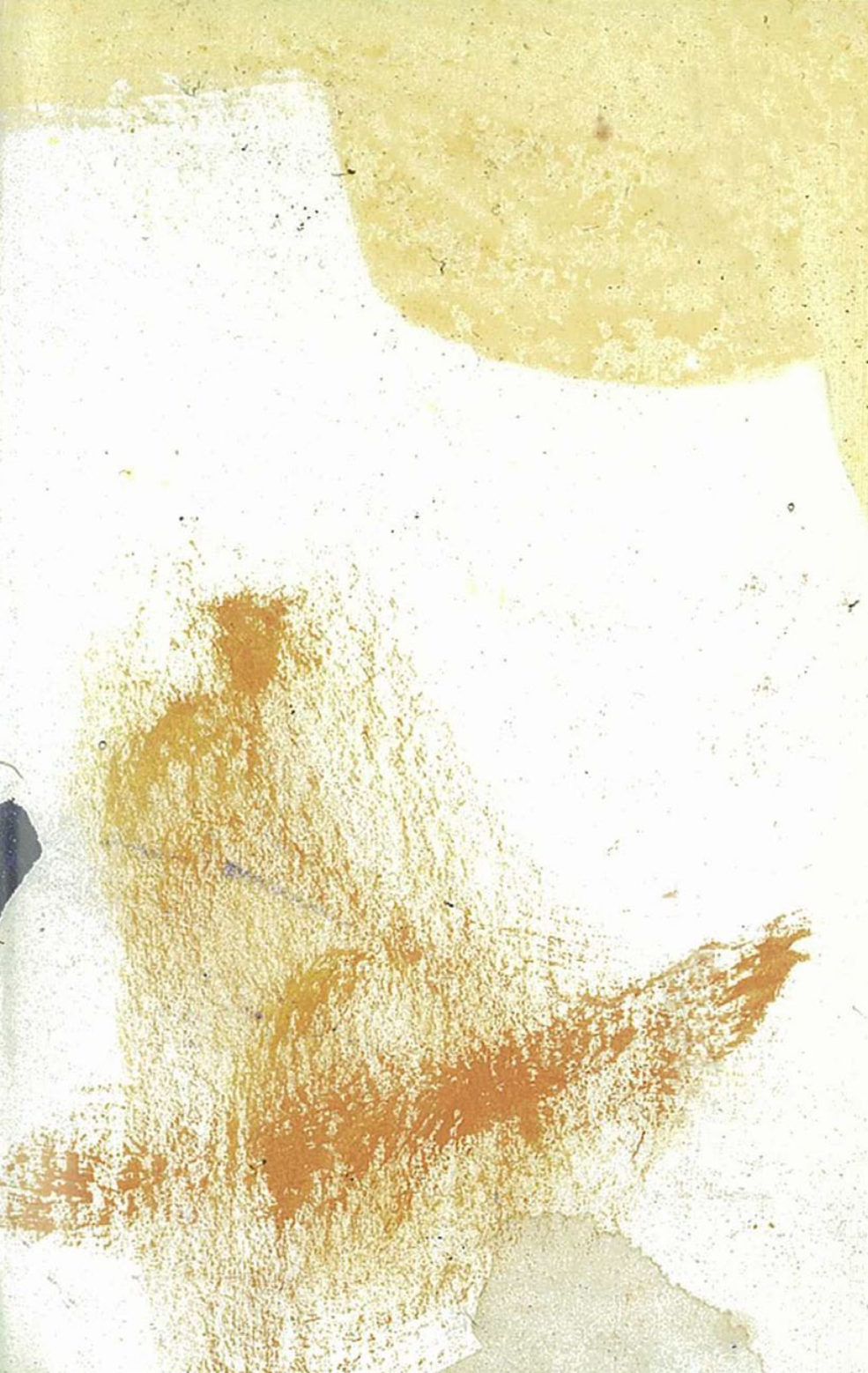
Εταιρεία Συγγραφέων
Η Δική μας Ελλάδα

Ημερολόγιο 2012

Σχέδια:
Γιώργος Λαζόγκας

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ
ΟΙΚΟΣ
Α.Α.
ΛΙΒΑΝΗ





Σειρά: ΠΟΙΚΙΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Τίτλος: Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΕΛΛΑΔΑ – ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2012

Συγγραφέας: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Σχέδια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΖΟΓΚΑΣ

Copyright © Εταιρεία Συγγραφέων

Copyright Σχεδίων © Γιώργος Λαζόγκας

Copyright © 2011:

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ

Σόλωνος 98 - 106 80 Αθήνα

Τηλ.: 210 3661200, Fax: 210 3617791

<http://www.livanis.gr>

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, ή η απόδοση κατά παράφραση ή διασκευή του περιεχομένου του βιβλίου με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Παραγωγή: Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη

ISBN: 978-960-14-2468-2

Εταιρεία Συγγραφέων

Η Δική μας Ελλάδα

Ημερολόγιο
2012

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ
ΑΘΗΝΑ

Οκτώβριος 2011

Τα σχέδια είναι η σχεδία, η δική μου πρόχειρη βάρκα για το πέρασμα στις εικόνες, τις μνήμες, τα βιώματα, τα καλοκαίρια, τα ταξίδια, τους δρόμους, τους ανθρώπους, τους έρωτες, και όπως ορίζει το ομηρικό «σχεδίν» (= εκ του συστάδην) είναι μια μάχη εξ επαφής και συγχρόνως το παιχνίδι με το γρίφο (=δίχτυ). Αλιεύω το αίνιγμα (της γλώσσας) του σχεδίου, την ασαφή διατύπωση, τη δυσνόητη εμφάνιση, γραμμές ή όρια που έχουν ή κρύβουν την ανάγνωση καθώς αυτονομούνται στη δική τους πορεία. Το σχεδίν είναι μια εμμονή, ταυτόχρονη, παράλληλη και διαρκώς παρούσα σε όλες τις εικαστικές μου αναζητήσεις που διατηρεί τη βαθύτερη σχέση με ό,τι διαχρονικά θεωρούμε ζωγραφική. Τα σχέδια αυτής της έκδοσης ανήκουν σε διαφορετικές χρονικές ενότητες από το 1968 έως πρόσφατα.

Γιώργος Λαζόγκας



Αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι,

Αν η Ελλάδα τους τελευταίους μήνες μοιάζει με φωτογραφία όπου οι γραμμές των προσώπων και των πραγμάτων είναι συγκεχυμένες, αυτό δε σημαίνει ότι έχει εκλείψει από όλους μας ο πόθος της διαύγειας. Η ανάγκη της ανασύνθεσης και της ανασύνταξης απέναντι στις κυρίαρχες για την ώρα λογικές οι οποίες επιβάλλουν τις προσωπικές φιλοδοξίες των πολιτικών ηγετών πάνω στις ευτελισμένες συλλογικότητές μας. Πάνω στην ταπεινωμένη αλλά τη μόνη ζωντανή άλλη Ελλάδα, η Δική μας Ελλάδα, η οποία ασφαλώς και δεν εμφανίζεται πουθενά σ' αυτή τη θολή και εσκεμμένα νοσηρή απεικόνισή μας από τα κέντρα των διαφόρων θεσμικών και παραθεσμικών εξουσιών.

Όταν πριν από λίγους μήνες συζητούσαμε για το θέμα του φετινού Ημερολογίου της Εταιρείας Συγγραφέων, είναι αλήθεια ότι δε φανταζόμασταν πως τα πολιτικά γεγονότα θα έτρεχαν με τόσο δαιμονιακό ρυθμό, αλλάζοντας εντελώς το προσκηνίο της καθημερινής μας ζωής. Πολλοί από εμάς στη διάρκεια των τελευταίων μηνών ξαναβρήκαμε μπροστά μας το λησμονημένο νόημα της ανάγκης να σκεφθούμε ως υπεύθυνοι πολίτες και πάλι την κοινωνία μας. Κάτι που για δεκαετίες το είχαμε απαρνηθεί ή το είχαμε εκκωρήσει αλλού αδιάφορα.

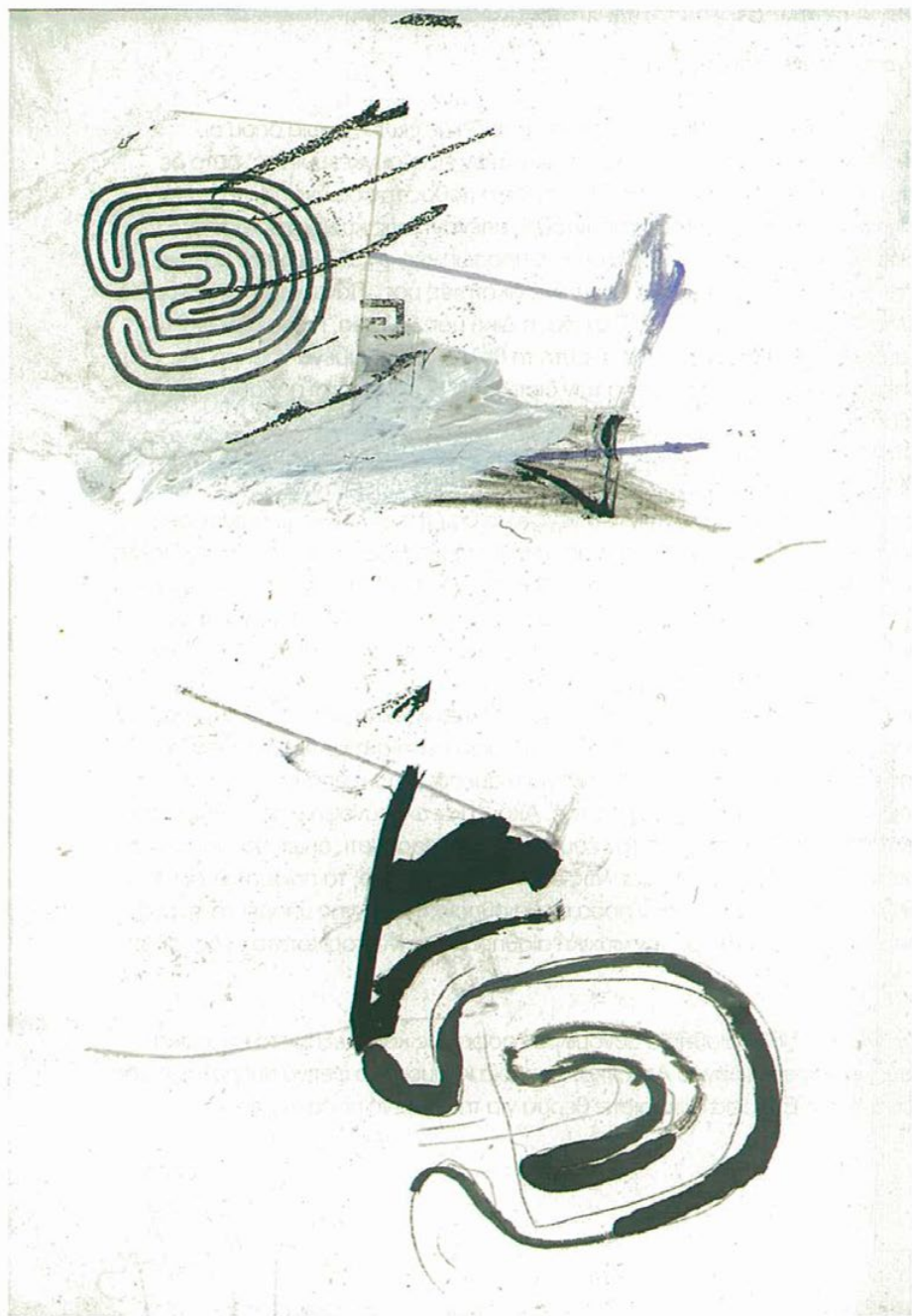
Από αυτή την πλευρά, το θέμα που διαλέξαμε, «Η Δική μας Ελλάδα», ένα θέμα που ξαφνικά απόκτησε μια ιδιαίτερη σημασία μέσα στη γενική ρευστότητα της πολλαπλής κρίσης, αφορά πλάγια ή άμεσα, ρητά ή υπόρηρτα στη σχέση της χώρας με τους συγγραφείς της. Ακόμα και ως σύνοψη μιας αυθόρμητης αντίδρασης να ξαναδούμε τον εαυτό μας. Και πράγματι, όπως θα διαπιστώσει εκείνος που θα ξεφυλλίσει απλώς αυτό το ημερολόγιο, τα ποιήματα και τα πεζά που περιέχει δείχνουν πόσο η ευαισθησία της τέχνης μπορεί να είναι σε απευθείας συνομιλία με την ψυχική αίσθηση και την ιστορικότητα ενός τόπου.

Υγ. Με την ίδια ευαισθησία συνομιλούν ασφαλώς και τα εξαιρετα εικαστικά του ζωγράφου Γιώργου Λαζόγκα, τα οποία κοσμούν το φετινό ημερολόγιό μας, τον οποίο η Εταιρεία ευχαριστεί θερμά για την ευγενή παραχώρηση.

Ο Πρόεδρος



Αλέξης Ζήρας



1987. Σχέδιο με μολύβι, παστέλ και μελάνι, (0,30x0,21 μ.). Άτιτλο.

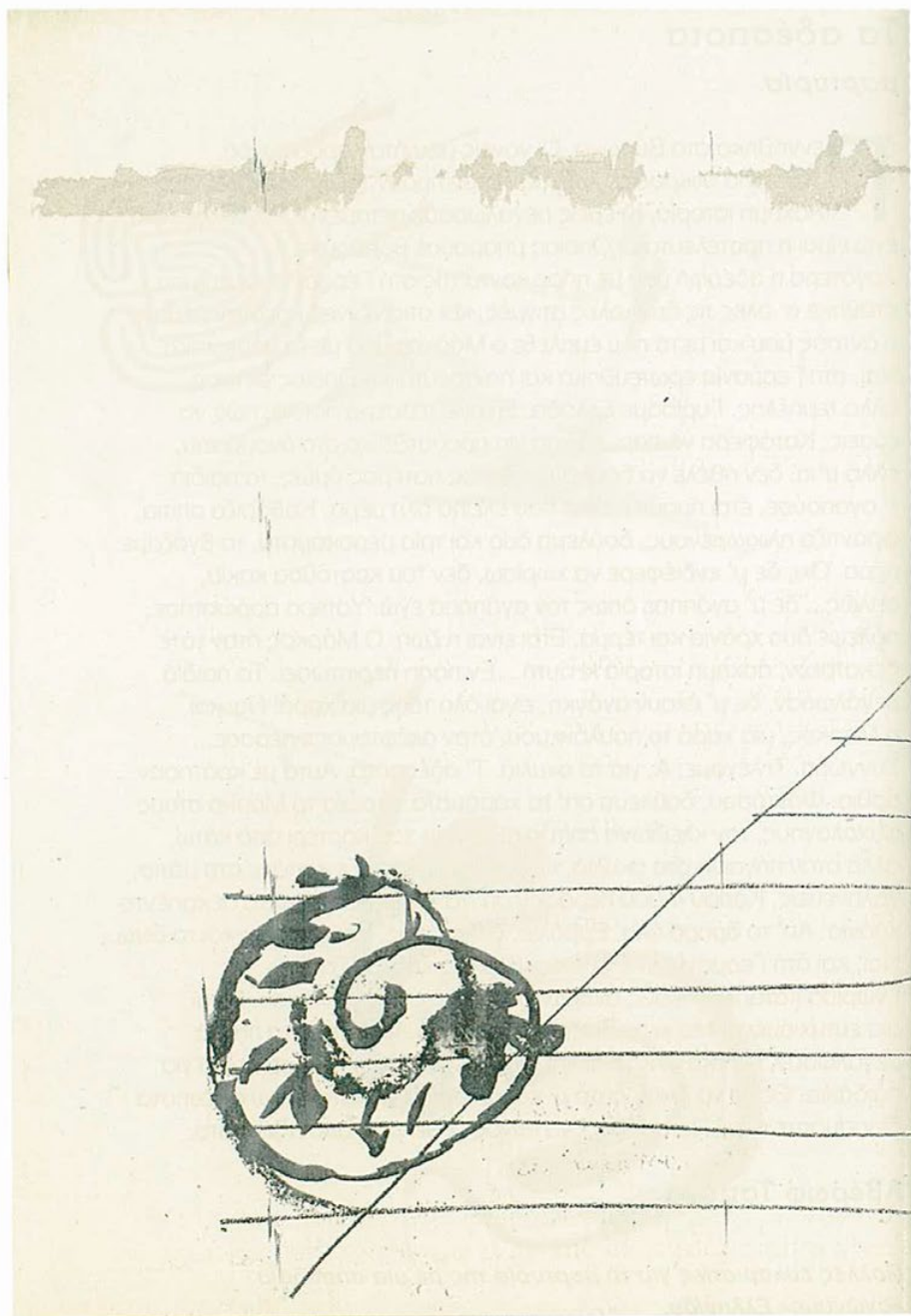
Τα αδέσποτα

μαρτυρία

Γεννήθηκα στο Βύρωνα. Οι γονείς μου ήταν πρόσφυγες. Ναι, από Μικρασία. Χώρισαν όταν ήμουν τριών χρονών. Άσχημη ιστορία. Κι εμείς μεγαλώσαμε πεταμένα. Εννιά αδέρφια, εγώ είμαι η προτελευταία. Όποιος μπορούσε βοηθούσε. Αργότερα η αδερφή μου με πήρε κοντά της στη Γερμανία. Αυτή μου στάθηκε σ' όλες τις δύσκολες στιγμές, και στις γέννες και όταν πέθανε ο άντρας μου και μετά που έμπλεξε ο Μάρκος μου με τα ναρκωτικά. Ναι, στη Γερμανία ερωτεύθηκα και παντρεύτηκα. Ωραιός άντρας, αλλά τεμπέλης. Γυρίσαμε Ελλάδα. Είχαμε τέσσερα παιδιά, πώς να ζήσεις; Κατάφερα να πάρω άδεια για προποζιζικό στο όνομά του, αλλά μπα, δεν ήθελε να δουλέψει. Καλός πατέρας όμως, τα παιδιά τ' αγαπούσε, έτσι ήμουν ήσυχη που έλειπα όλη μέρα. Καθάριζα σπίτια, φρόντιζα ηλικιωμένους, δούλευα δυο και τρία μεροκάματα, τα βγάζαμε πέρα. Όχι, δε μ' ενδιέφερε να χωρίσω, δεν του κρατούσα κακία, απλώς... δε μ' αγάπησε όπως τον αγάπησα εγώ. Ύστερα αρρώστησε, πάλεψε δυο χρόνια και τέρμα. Έτσι είναι η ζωή. Ο Μάρκος ήταν τότε δεκατριών, άσχημη ιστορία κι αυτή... Εν πάση περιπτώσει. Τα παιδιά μεγάλωσαν, δε μ' έχουν ανάγκη, είναι όλα τους μια χαρά! Ναι και ο Μάρκος, μια χαρά το πουλάκι μου, όταν σκέφτομαι τι πέρασε... Συγγνώμη. Τι λέγαμε; Α, για τα σκυλιά. Τ' αδέσποτα. Αυτά με κράτησαν όρθια. Φαντάσου, δούλευα απ' τα χαράματα, έτρεχα το Μάρκο στους ψυχολόγους, τον κλείδωνα σπίτι κι οι «φιλοι» του καρτέρι από κάτω, αλλά όταν πήγαινα στα σκυλιά, τα ξεχνούσα όλα. Σε κοιτάνε στα μάτια, γαλπνεύεις. Κάπου 4.000 πέρασαν απ' τα χέρια μου αυτά τα δεκαπέντε χρόνια. Απ' το δρόμο όλα. Εμβόλια, σπειρώσεις, τα γιατρεύω και τα δίνω. Ναι, και στη Γερμανία. Με μάθανε βλέπεις και μου ζητάνε. Γνώρισα καταπληκτικούς ανθρώπους χάρη στα σκυλιά μου. Είμαι μια ευτυχισμένη! Μα κι αν δεν είχα τα σκυλιά, τώρα που τα παιδιά μεγάλωσαν, θα έκανα κάτι άλλο, ίσως σε γηροκομείο ή σε στέγη για παιδάκια. Θέλω να δίνω, αυτό μ' ευχαριστεί. Στο κάτω κάτω αδέσποτα δεν είμαστε όλοι; Πεταμένα. Ένα έθνος ολόκληρο από αδέσποτα.

Αβέρωφ Τσιτάνα

Πολλές ευχαριστίες για τη μαρτυρία της σε μια σπουδαία «ανώνυμη» Ελληνίδα.



2008. Σχέδιο - Κολάζ (0,30x0,21 μ.).

Χαμόγελο φως

Και είναι σαν εκείνους τους μαρτυρικούς έρωτες, όταν μέσα απ' τα καυτά φιλιά, τα λατρεμένα, αναδυόταν οδύνη· σαν χίλια μαχαίρια να σ' έσφαζαν, σαν χίλιες φωτιές να σ' είχαν ζώσει. Το μυαλό σου άνοιγε τάφους· το σώμα σου το τύλιγες, αντί με σάβανο, με τα τελευταία άχρηστα χειρόγρατά σου. Η ύπαρξή σου ολόκληρη τότε ούρλιαζε: Φτάνει! Τέλος! Η ιστορία αυτή τελείωσε. Ούτε στ' όνειρό μου δεν θα επιτρέψω να μπει το αλώβητο σώμα του, ούτε το βλάσφημο βλέμμα του να δρασκελίσει το κατώφλι της καρδιάς μου. Τέλος. Δεν υποφέρεται πια ο έρωτας αυτός.

Και ξαφνικά, μες στη νύχτα της καρδιάς μου, άστραψε το χαμόγελό του. Νέος ορίζοντας ανοίγεται, το σύμπαν φωτίζεται, η γη μεταμορφώνεται σε αστέρι και καρφώνεται στον ουρανό. Και τότε λέω: Συγχωρεμένος. Όλες σου τις αμαρτίες τις ξεχνάω για μια ακόμη φορά. Την τελευταία.

Έτσι κι ο τόπος τούτος. Εδώ γεννήθηκα κι ανατράφηκα. Εδώ όλα δύσκολα, όλα αβέβαια, όλα ασχεδίαστα ή κακοσχεδιασμένα. Φεύγω, λέω, δεν αντέχω πια.

Και ξαφνικά, η μέρα π' ανατέλλει μου ανοίγει μian άλλη πόρτα. Φως, φως παντού και στο νου και στην ψυχή. Πλατύφυλλο φως. Ελλάδα.

Αγγελάκη-Ρουκ Κατερίνα

Παιδικός απόπλους

από τη συλλογή Παιδικός Απόπλους, εκδ. Διογένης, 1983

Αποχαιρέτησα τα ολάνθιστα βουνά
της άνοιξης
τα σπαρμένα ως τα ριζά τους
ασπάλαθους, κουνούκλες κι αφάνες,
σίγουρος ότι θα με περίμεναν
εάν κάποτε γυρνούσα.

Προσπέρασα τους τύμβους
των πάλαι ποτέ ζωντανών
που σκοτώνονταν μεταξύ τους
χωρίς κανέναν λόγο.

Στην ατέρμονη πορεία μου
σπαρτά, δέντρα, διάσελα, γεφύρια,
θαρρούσα πως έρχονταν κι αυτά
κοντά μου.

Έφτασα σχεδόν νύχτα στην πολιτεία
της εφηβείας μου.

Εκεί η αρετή τερέτιζε αλλόκοτα
βόσκοντας γοερά στο κατακάθι
μιας μαρμαρυγής
από σημείο σε σημείο λουφάζοντας.

Τα ημερολόγια φυλλορροούσαν στις μέρες
που φεύγαν
κι εγώ ζούσα μακριά από την ηλιοπλημμύρα
που γνώρισαν τα παιδικά μου μάτια.

Όταν μετά από καιρό Ξαναγύρισα
δεν θυμήθηκα να κυλιστώ στον τάπητα
του ήλιου
γιατί η μεγάλη χαρά του χρέους
βογκούσε ψιθυριστά
στην έξοδο της παλιάς εποχής.

Αλεξίου Δημήτρης

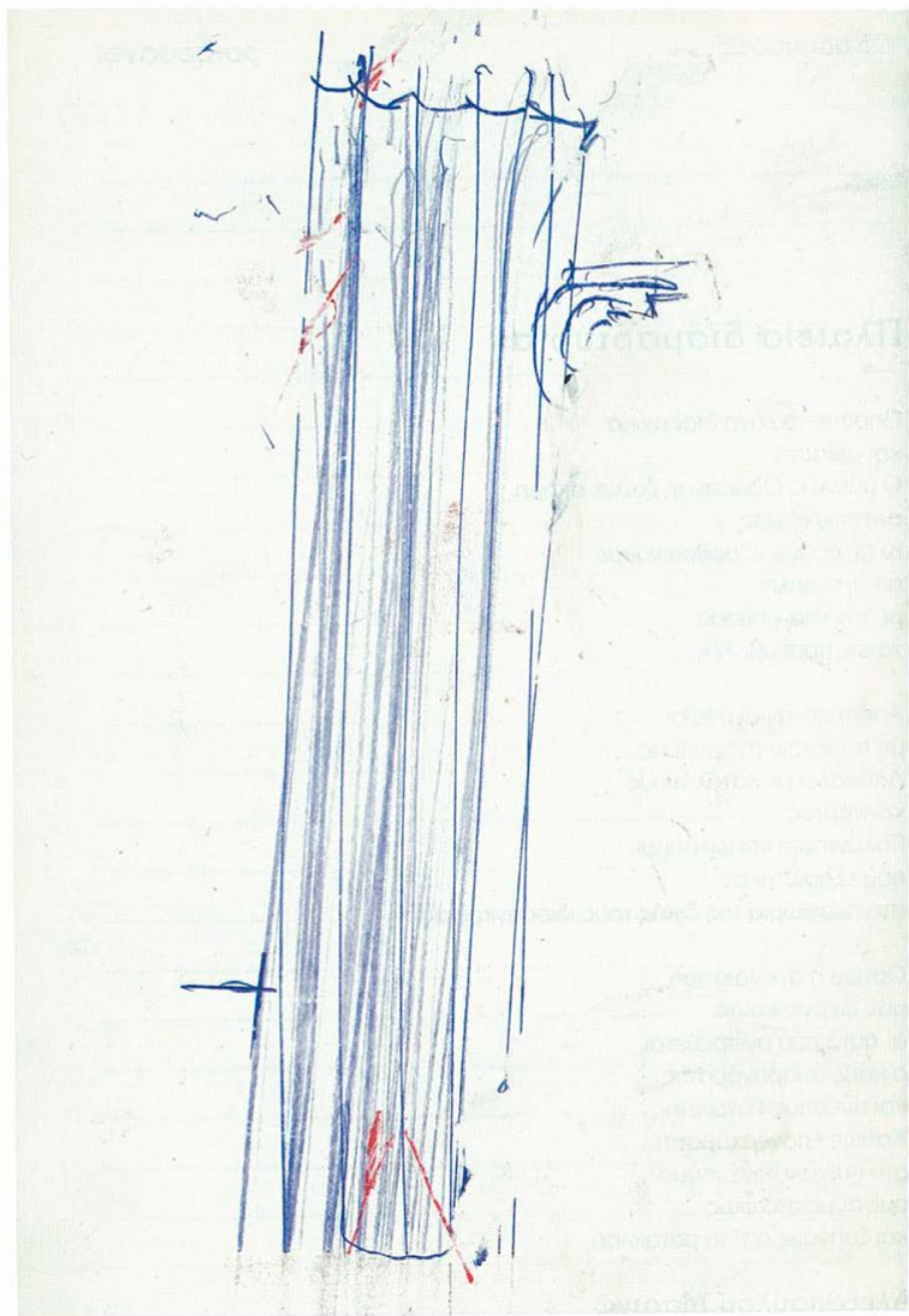
Πλατεία διαμαρτυρίας

Πήραμε το λόγο διαδοχικά
και αβίαστα.
Ο μυθικός Οδυσσέας ζούσε ακόμη
στην ψυχή μας.
Κι αρχίσαμε ν' αρθρώνουμε
απ' την αρχή
με την ίδια γλώσσα
χωρίς παρεμβολές.

Ασκητικοί αγιογράφοι
με το πενάκι της μνήμης.
Δάσκαλοι με καταλόγους
και χάρτες.
Γαλαντόμοι και φιλότιμοι
που εξορίστηκαν
στο περιθώριο της δικής τους ιδιοσυγκρασίας.

Όσπου η αγανάκτηση
μας φέρνει κοντά
σ' αυτό που ονειρεύεται
ο κάθε απαρηγόρητος
και ανέστιος πατριώτης.
Καθώς επανερχόμαστε
στο κυριακάτικο γεύμα
αμίγουμε στο φως
και ξυπνάμε απ' τη ματαίωση.

Αλεξοπούλου Μαριγώ



1987. Σχέδιο με μολύβια (0,30x0,21 μ.). Ολυμπία.

Ανέκδοτο κείμενο

*απόσπασμα από το μυθιστόρημα Εκτός Έδρας,
κεφάλαιο δεύτερο «Ιάσων»*

...Εξαντλητικά είχε μιλήσει για την εξαφάνιση της Λυδίας με την Αντιγόνη, τον Συμώνακη, τον Μικούλη, αλλά κανένας από τους φίλους του δεν μπορούσε να τον βοηθήσει, να του δώσει μια λογική εξήγηση, να του λύσει έστω μια από τις απορίες του. Είχε μάθει απ' έξω το σημείωμά της και σταματούσε στο «θα σου τηλεφωνήσω», κάτι που δεν έγινε ποτέ ως σήμερα. Κάποια στιγμή σκέφτηκε να αναφέρει την εξαφάνισή της στην αστυνομία. Δεν το 'κανε μήπως έβγαιναν προβλήματα, αφού η Λυδία δεν είχε καθαρή άδεια παραμονής στην Ελλάδα. Σίγουρα δεν πήγε πίσω στην πατρίδα της. Τότε... πού... γιατί...

Κιάτο, Ξυλόκαστρο, Ακράτα, Αίγιο, τα ενδιάμεσα λεμονοδάση, στο βάθος ο κορινθιακός κόλπος, όλα μέσα στη βροχή του χειμώνα. Προσπάθησε με κινηματογραφικό φλας μπακ να παρεμβάλε τα ίδια πλάνα όπως τα γνώριζε, πλιόλουστα, καλοκαιρινά...

Φτάνοντας στην Πάτρα, που το λεωφορείο έπρεπε να διασχίσει, κάθηκε όσος χρόνος είχε κερδηθεί στο νέο κόμβο του Ισθμού. Προσπερνώντας το ναό του πολιούχου Αγίου Ανδρέα, ξανακοιμήθηκε με τη βροχή να χτυπά στο τζάμι που ακουμπούσε. Ευτυχώς ήταν ζεστό με το καλοριφέρ του λεωφορείου στο φουλ.

Αφειρηρία και τέρμα των ΚΤΕΛ στη Μανωλοπούλου. Ο Πύργος μες στη βροχή. Όλα γκρι. Άχαρο χρώμα. Πού είσαι, Γιάννη...

Μ' ένα ταξί από την παραδίπλα πιάτσα, έφτασε στο ξενοδοχείο IONION ΣΙ που βρισκόταν λίγα χιλιόμετρα πριν την είσοδο της πόλης και που δεν είχε δει γιατί κοιμόταν στο λεωφορείο.

Στην είσοδο του ξενοδοχείου, αριστερά προς την καφετερία, ένα λευκό πλαστικό χριστουγεννιάτικο δέντρο με κόκκινες μπάλες και στην κορφή ένα άστρο με «Καλά Χριστούγεννα» και «Ευτυχισμένο 1998».

Η χαμογελαστή και όμορφη κοπελιά στην υποδοχή –Α, είστε ο σκηνοθέτης–, μαζί με το κλειδί του δωματίου, 208, του έδωσε και δυο σημειώματα.

Το ένα. «Κύριε Τίτο Στυλιανίδη, καλώς ορίσατε. Παρακαλώ τηλεφωνήστε μου στο θέατρο ΑΠΟΛΛΩΝ ή στη Γραμματεία του Φεστιβάλ οποιαδήποτε ώρα φτάσετε. Κώστας Σπύρου».

Το δεύτερο. «Ιάσων, οπερατέρ. Δωμ. 207. Χτυπήστε μου».

Αντωνιάδης Ανδρέας

Το δηλητήριο του κακού

Αγιε πάτερ Ζωσιμά, τι γυρεύεις εσύ ανάμεσα στους κοσμικούς; Θέλω να τον ρωτήσω. Ανοίγω τη μηχανή και τον σκοπεύω. Κλικ, κλικ... Ξανά και Ξανά.

Το πρόσωπό του σκαμμένο από το χρόνο, την καρτερία και την προσευχή. Οι αέρηδες του Αγίου Όρους πρόσθεσαν, με την πάροδο των χρόνων, τα σχήματα. Νέφη αυτοφυή στο βλέμμα του γέροντα σκεπάζουν τα ανθρώπινα: το φθόνο, την οργή, ενδεχομένως τη λαγνεία. Ο πειρασμός του Σατανά, η δοκιμασία του Θεού. Η αδυναμία κοσμικών και μοναχών ίδια, σκέφτομαι. Πώς να τον λένε άραγε, Άνθιμο, Καλλίνικο ή Ιωνά; Τον βαπτίζω άγιο πάτερ Ζωσιμά. Του έχει ανατεθεί το διακόνημα του πυλωρού, του βηματάρη ή του διαβαστή; Και τι γυρεύει, περασμένα τα ογδόντα, στα παράλια του βορινού Αιγαίου; Χρέος παλιό ή τάμα σε άγιο θαλασσινό; Ποια θεία Χάρη τον έσπρωξε κοντά μας; Γιατί θέλησε να βγει στο λιμάνι της Καβάλας; Τι θα ζητήσει από την πόλη και τι έχει να του δώσει αυτή με τη σειρά της; Όμως, γιατί δεν τολμάει να την κοιτάξει κατάματα; Σκιάζεται την ομορφιά που της χάρισε η χθεσινή βροχή ή αποστρέφει το βλέμμα από τα κρίματά της;

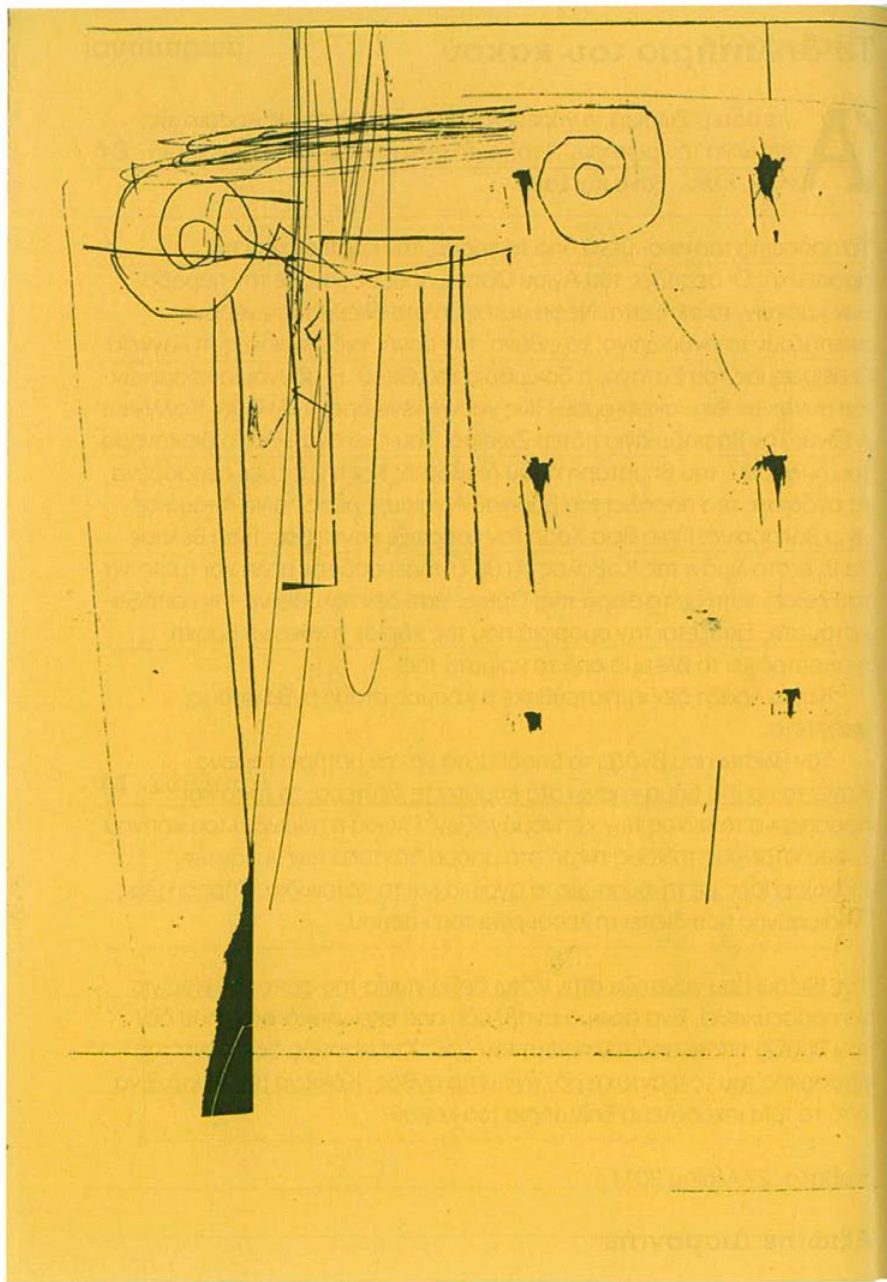
Καμία πράξη δεν εμπιστεύθηκε ο κόσμος στους ανθρώπους, σκέφτεται.

Τον βλέπω που βγάζει τα υποδήματα να την πατήσει ταπεινά. Κάνει το πρώτο βήμα επάνω στα κύματα· το δεύτερο, το τρίτο και προσπερνά το τείχος των καπνομάγαζων. Γλυκιά η μυρωδιά του καπνού στους κίτρινους τοίχους· πικρή στα μαύρα δάχτυλα των γυναικών. Εισχωρεί ίσος με τη φύση, με τα αγρίμια και τα κατοικίδια. Τήρηση μιας δικαιοσύνης που διέπει τη λειτουργία του κόσμου.

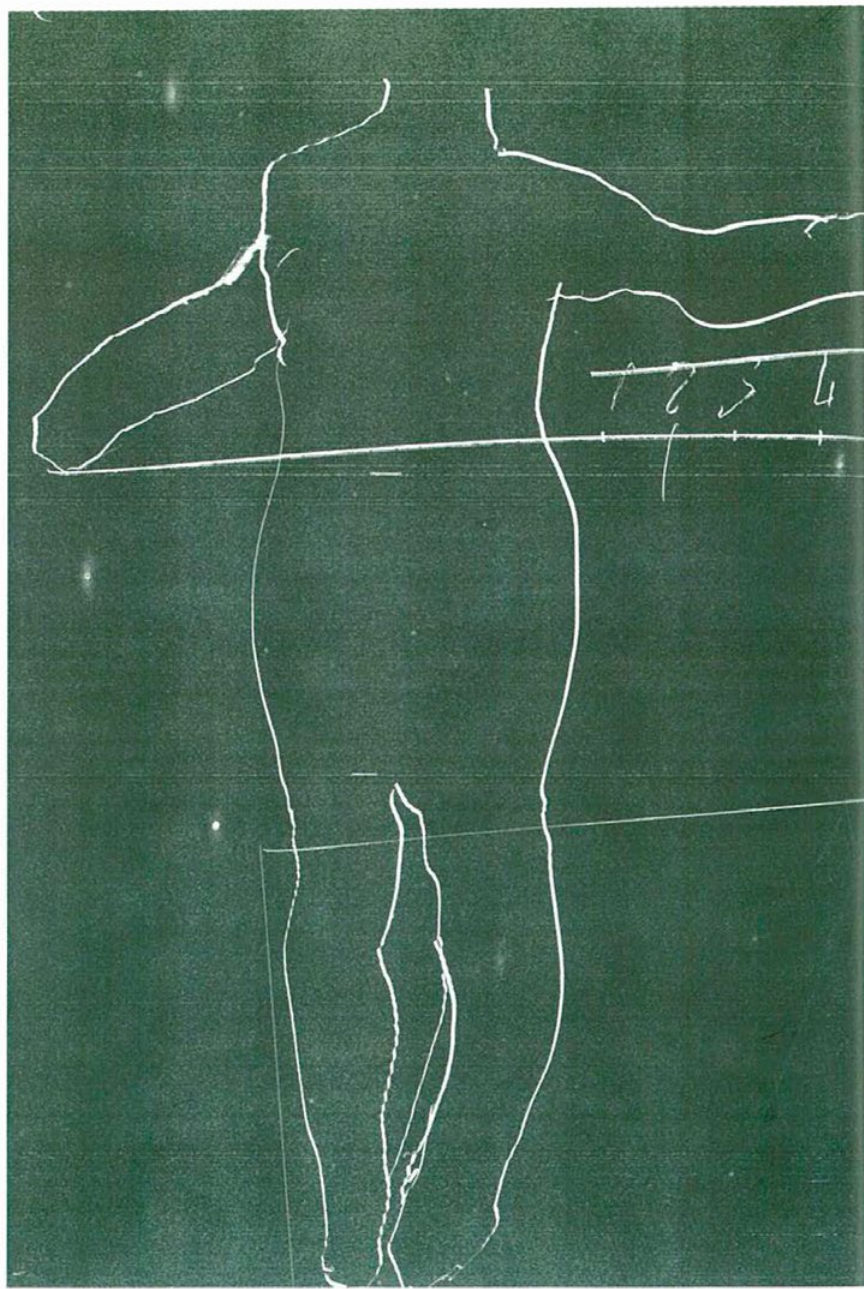
Τον βλέπω που γονατίζει στην κάτω δεξιά γωνία της φωτογραφίας για να προσευχηθεί. Ένα άρωμα αναβλύζει από εκεί γλυκόπικρο που δεν του θυμίζει τίποτε από την πρώτη του ζωή. Στα σίγουρα διαφεύγει της προσοχής του το φανταχτερό, άγνωστο άνθος. Κόκκινο πορφυρό. Ένα από τα τρία ισχυρότερα δηλητήρια του κακού.

Καβάλα, 27 Μαΐου 2011

Αξιότης Διαμαντής



1970. Σχέδιο με μολύβι και μελάνι (0,30x0,21 μ.). Ολυμπία.



1985. Σχέδιο σε καρμπόν στα τυφλά (0,30x0,21 μ.).

Ανάπλους

απόσπασμα

– Είναι η πρώτη σου σεξουαλική εμπειρία.

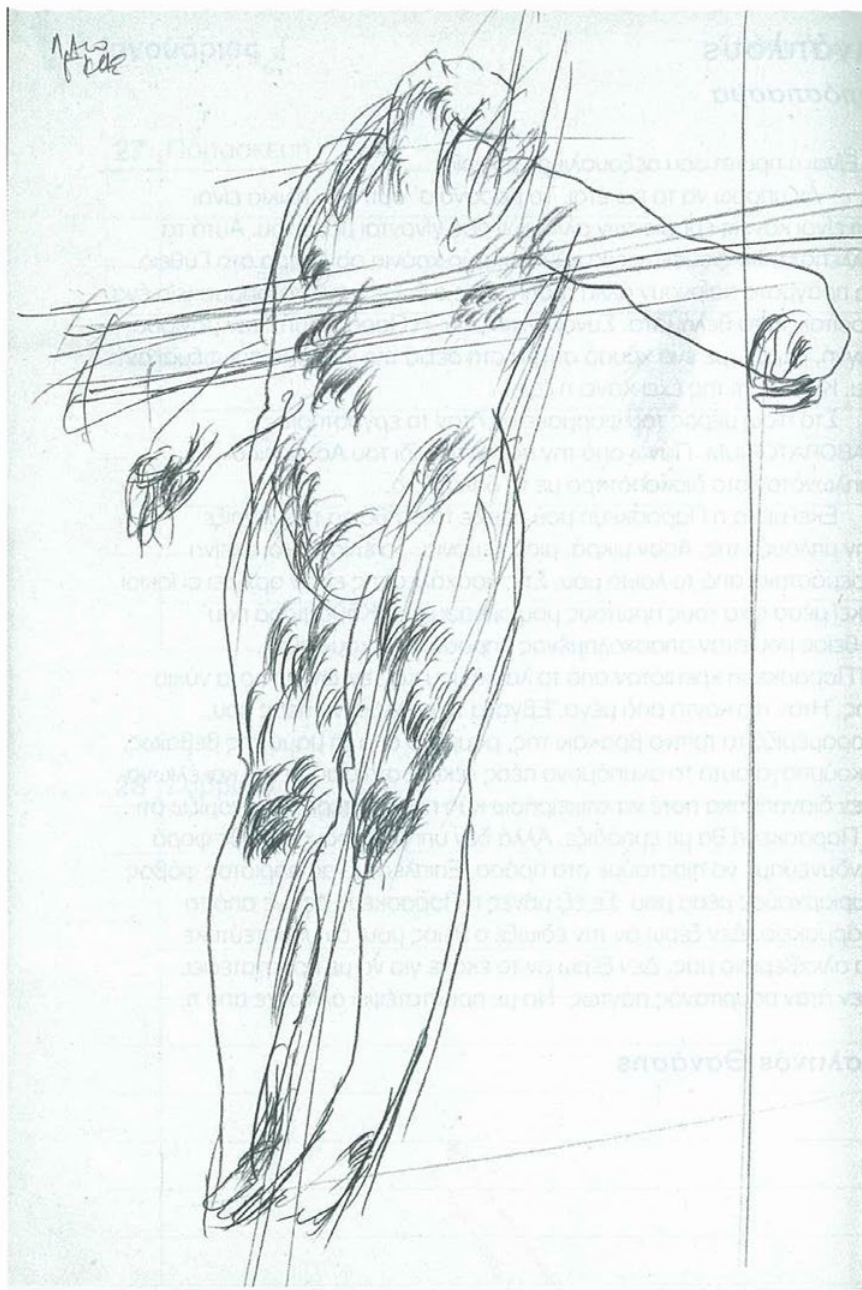
– Αν μπορώ να το πω έτσι. Το βάσανο σ' αυτή την ηλικία είναι ότι είναι κανείς έρμαιο των αλλαγών που γίνονται μέσα του. Αυτά τα αλλεπάλληλα φουσκωμένα κύματα. Δύο χρόνια αργότερα στο Γύθειο τα πράγματα παίρνουν άλλη τροπή. Είχε ο θεός μου στο φαρμακείο ένα κορίτσι για τα θελήματα. Συνομήλική μου. Η Παρασκευή ήταν μάγισσα. Λιγνή, βέργα, με ένα χρυσό στίγμα στη δεξιά της ίριδα. Αναρωτιέμαι αν ζει. Κι αν ζει τι της έχει κάνει η ζωή.

Στο πίσω μέρος του φαρμακείου ήταν το εργαστήριο. LABORATORIUM. Πάνω από την πόρτα το φίδι του Ασκληπιού διπλωνόταν στο δισκοπότηρο με το δηλητήριο.

Εκεί μέσα η Παρασκευή μου έδειξε τα σπηθάρια της. Άνοιξε την μπλούζα της, ήταν μικρά, μισά λεμόνια. Τα έπιασα και εκείνη κρεμάστηκε από το λαιμό μου. Στις μασχάλες της είχαν αρχίσει οι ίσκιοι. Εκεί μέσα είχα τους πρώτους μου οργασμούς. Κάθε φορά που ο θεός μου ήταν απασχολημένος μπροστά, τρέχαμε πίσω.

Η Παρασκευή κρεμιόταν από το λαιμό μου και τεντωνόταν στα νύχια της. Ήταν πιο κοντή από μένα. Έβγαζα το παλλόμενο πέος μου, παραμέριζα το τσίπινο βρακάκι της, ραμμένο από τη μαμά της βεβαίως, ακούμπαγα αυτό το ανυπόμονο πέος «εκεί», στη σχισμή της και έλιωνα. Δεν διανοήθηκα ποτέ να επιχειρήσω κάτι περισσότερο. Δεν νομίζω ότι η Παρασκευή θα με εμπόδιζε. Αλλά δεν υπήρχε χρόνος, κάθε φορά κινδυνεύαμε να πιαστούμε στα πράσα. Επιπλέον ένας αόριστος φόβος κυριαρχούσε μέσα μου. Σε έξι μήνες η Παρασκευή έφυγε από το φαρμακείο. Δεν ξέρω αν την έδωσε ο θεός μου, αν υποπτεύτηκε τα αλισβερίσια μας. Δεν ξέρω αν το έκανε για να με προστατέψει. Δεν ήταν πουριτανός πάντως. Να με προστατέψει άλλωστε από τι;

Βαλτινός Θανάσης



1985. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Κέρκης

Μνήμη Γιάννη Βαρβέρη

Κουφόβραση δωρεά, οι πευκοβελόνες ρίγη
νοιώθεται αμέσως, αρκεί η πρώτη ανταύγεια
του μεσημεριού να πέσει πάνω σε κάθετη πέτρα
ρεματιάς, τότε, μ' ένα φύσημα κρυφού καιρού

αρχίζουν να σέρνονται όλο και πιο κοντά μας όλες
μαζί, το ξέρεις από την αρχή βέβαια, για μας
έρχονται, ψυχές θα 'ναι ή μήπως από την κάτω
χώρα λέξεις με νόημα άλλης αλήθειας να μας

σώσει μέσα στο φως αυτής της αξόδευτης ώρας
χωρίς λυγμούς ή μαγγανιές, επιτέλους δικές
μας στιγμές σαμιώτικες, ποτισμένες ρετσίι της

σοφίας, ραντίζει τη γη μέχρι να σταματήσει
ο κόσμος σ' ένα φιλί αναγέννησης, τόλμης για
τα χαμένα αγαθά των σωμάτων, τα κλεμμένα.

Βέης Γιώργος

Ιστορία – Κύκλωπας – Οδυσσέας

Μονόφθαλμος Κύκλωπας της Ιστορίας
η Ευρώπη, τον πολυπαθή κοσμογυρισμένο
Έλληνα Οδυσσέα ζήτησε να του φέρουν κοντά του για να δει
στο μυαλό του έχοντας πάντα
το αίμα να πίνει από τα θύματά του,
περήφανα ορθός μπροστά του ο Οδυσσέας,
από το θάνατο κρασί της Κίρκης
τον κερνάει.

Αχόρταγα ο Κύκλωπας το πίνει
και μεθυσμένος πέφτει να κοιμηθεί.

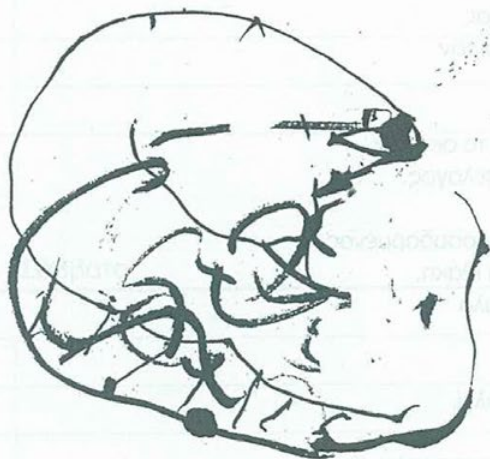
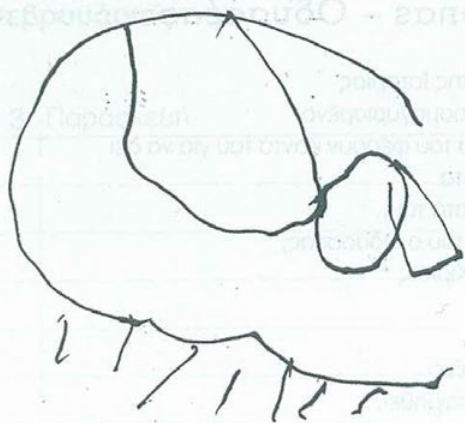
Βάζοντας μπροστά το σχέδιο
ο πολύπειρος Οδυσσέας
με το κοντάρι πιάνει και τον
τυφλώνει.

Επιβιώνοντας έτσι μες το σκοτάδι
χάνεται γρήγορα στο πέλαγος.

Τέλος φθάνοντας θαλασσοδαρμένος
σώος στην ποθητή του Ιθάκη,
ευχαριστώντας τον Αίολο
γονατιστός
σκύβει
και το χώμα της φιλεί.

Αφήνοντας πίσω του τους τυφλωμένους
Κύκλωπες της Ιστορίας
να του πετάνε
ακόμα βράχους.

Γαβαλάς Γιώργος



LAZOULA

13 κοφτές ανάσες

Αντί για μια βόλτα στην ενοχή
τρέβα μια βόλτα στην εξοχή.

Θέλει δύναμη
να επιλέγεις να είσαι δεύτερος
ενώ όλοι λυσσάνε να είναι πρώτοι.

Οι λευκές μου νύχτες
είναι πιο άσπρες
από τις μαύρες μέρες σας.

Τα πόδια τρέχουν εκεί
που βρίσκεται η καρδιά.

Όταν απομακρύνεσαι απ' το σπίτι σου
παύει να υπάρχει χρόνος.

Κάθε σοφία περιέχει
και μια ανοησία.

Να μην εξαρτάσαι όσο μπορείς
από τίποτα κι από κανέναν.

Ή ανήκεις παντού
ή δεν ανήκεις πουθενά.

Ο φόβος έγινε η φύση μας.
Όμως η Φύση δεν είναι φόβος.

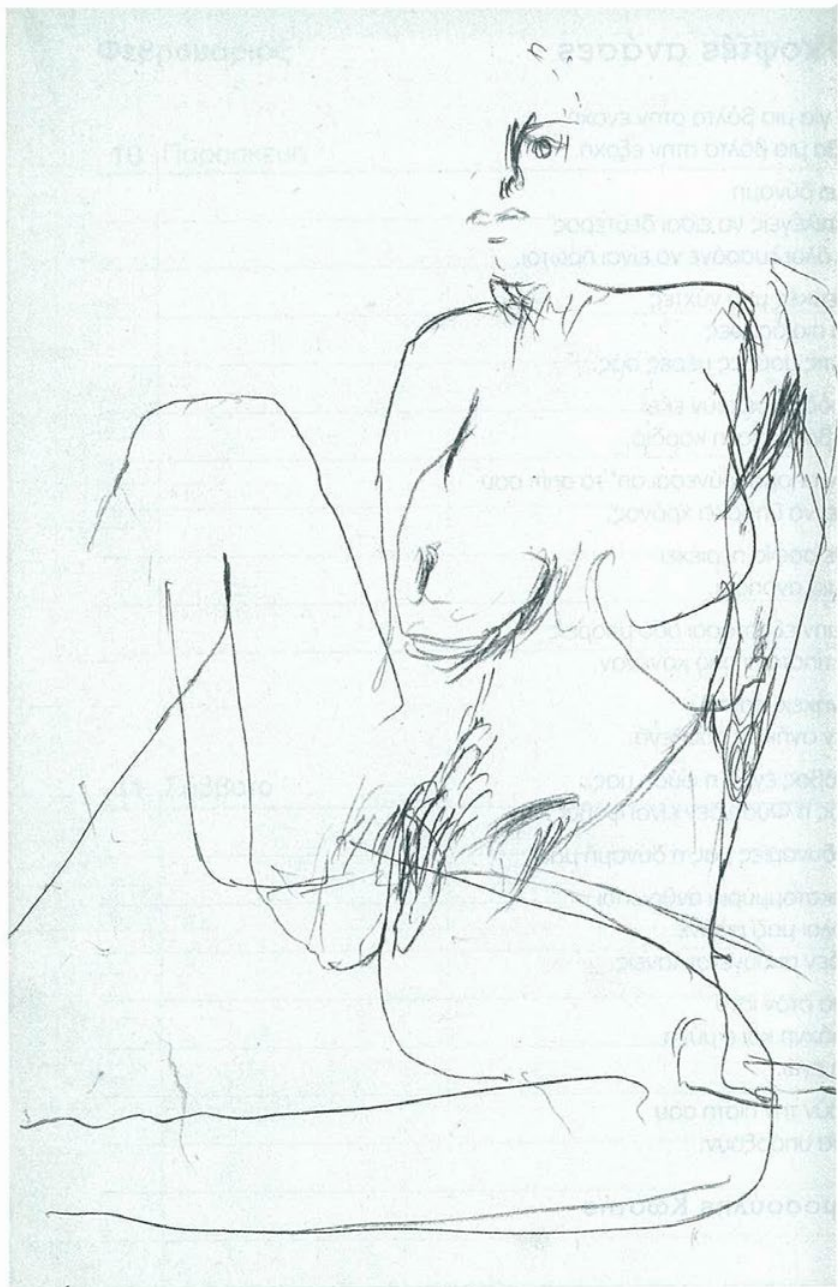
Οι αδυναμίες μας η δύναμή μας.

Δισεκατομμύρια άνθρωποι
μα όλοι μαζί μιλάνε
και δεν ακούγεται κανείς.

Μέσα στον ιστό
η αράχνη και η μύγα
είμαι εγώ.

Ζητούν την πίστη σου
για να υπάρξουν.

Γκιμοσούλης Κωστής



1993. Σχέδιο με καρμύον στα τυφλά (0,30x0,21 μ.).

Μυστική γέφυρα

Είπα να κλειστώ ερμητικά σ' ένα ποίημα
στην αλεξίσφαιρη αύρα του ν' αποφύγω
τη λήθη που ύαινα μακελεύει
κουφάρια στίχων κι ονόματα λείψανα

μορφές τιμημένες. Γιατί εμένα η μνήμη
με τάισε δίκως κομπούτερ εικόνες
φθινοπώρου να ρίχνω φύλλα λυγμών στου ύπνου

τα ρηχά. Και όταν άλλοι λουστρίνι κοστούμáκι
πάταγαν γκάτζι σπινάροντας με στίχους
στιχάκια γατιά που κλαψούριζαν

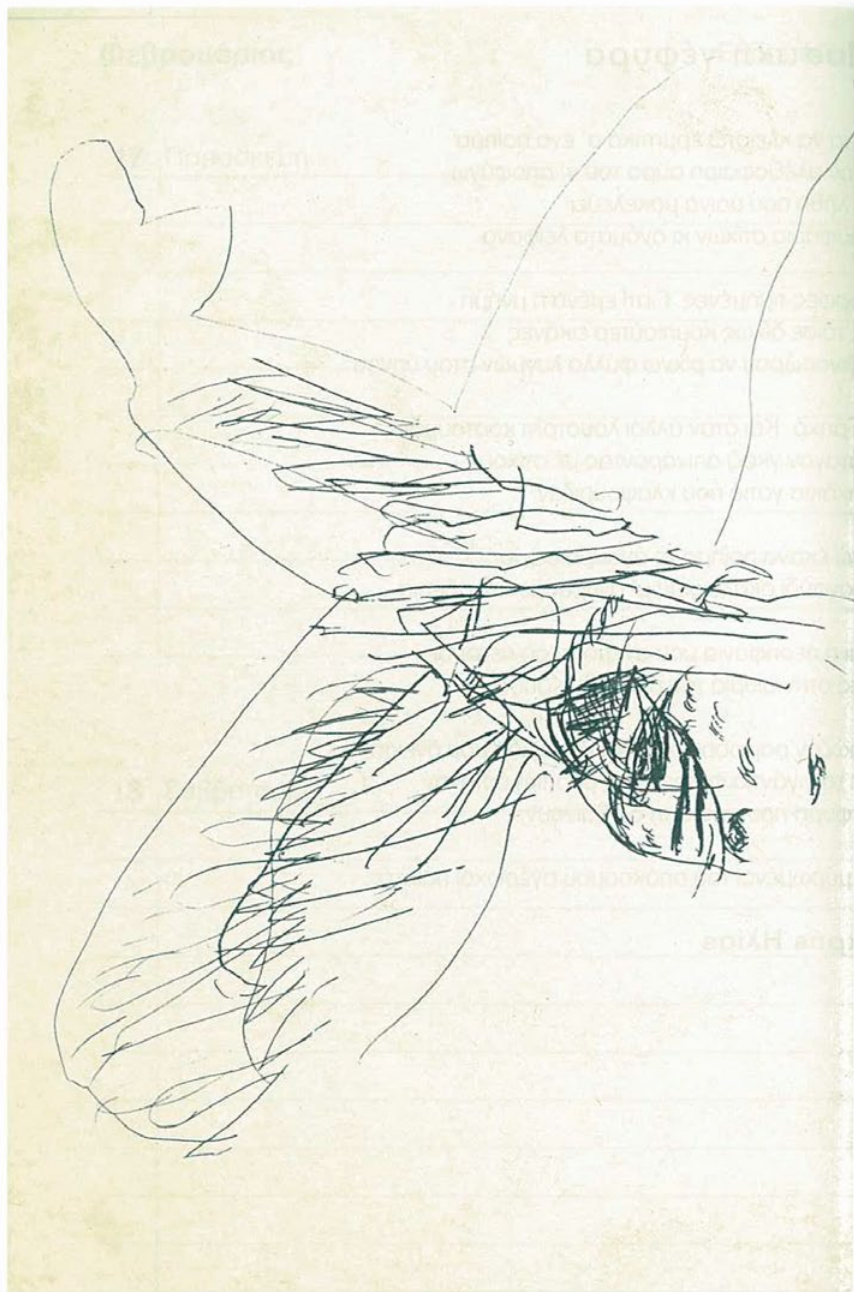
εγώ έκανα ποίημα το άγουρο σώμα
τραγοúδι σκαλωσιάς μ' αιωρούμενα μαδέρια

και η περηφάνια μου ανεμόπτερο πετούσε
μες στην αιθρία του μυαλού. Κάποτε

κρώζαν ραμφόρυγχοι στα βραχώδη μου όνειρα
με τα γιγάντια φτερά τους μυστική έστηναν
γέφυρα που αραιά τη διαβαίνουν

οι μυρωμένοι του απόκοσμου αγέρωχοι ποιητές.

Γκρήσ Ηλίας



2008. Σχέδιο με μολύβι και μελάνι (0,30x0,21 μ.). Σειρήνες.

Κάρπαθος

Από το τίποτε προέκυψε αυτός ο έρωτάς μου.
Πήγα να πιώ λίγο νερό
στο καφενείο «Παρά θίν' αλός»
στο Διαφάνι στην παραλία
Αύγουστο μήνα
και αυτή περνώντας με έσχισε στα δύο
όπως ο κεραυνός το καμένο δέντρο.
Μερικοί είπαν ότι είναι
μετεμψύχωση της «Ωραίας κοκκινομάλλας»
άλλοι πάλι ότι τα μάτια της είναι γκρίζα.
Κοιτώντας την για δευτερόλεπτα
μου είπε ό,τι δεν πρόλαβε
να πει η ποίηση.

Γραμμένος Τάκης

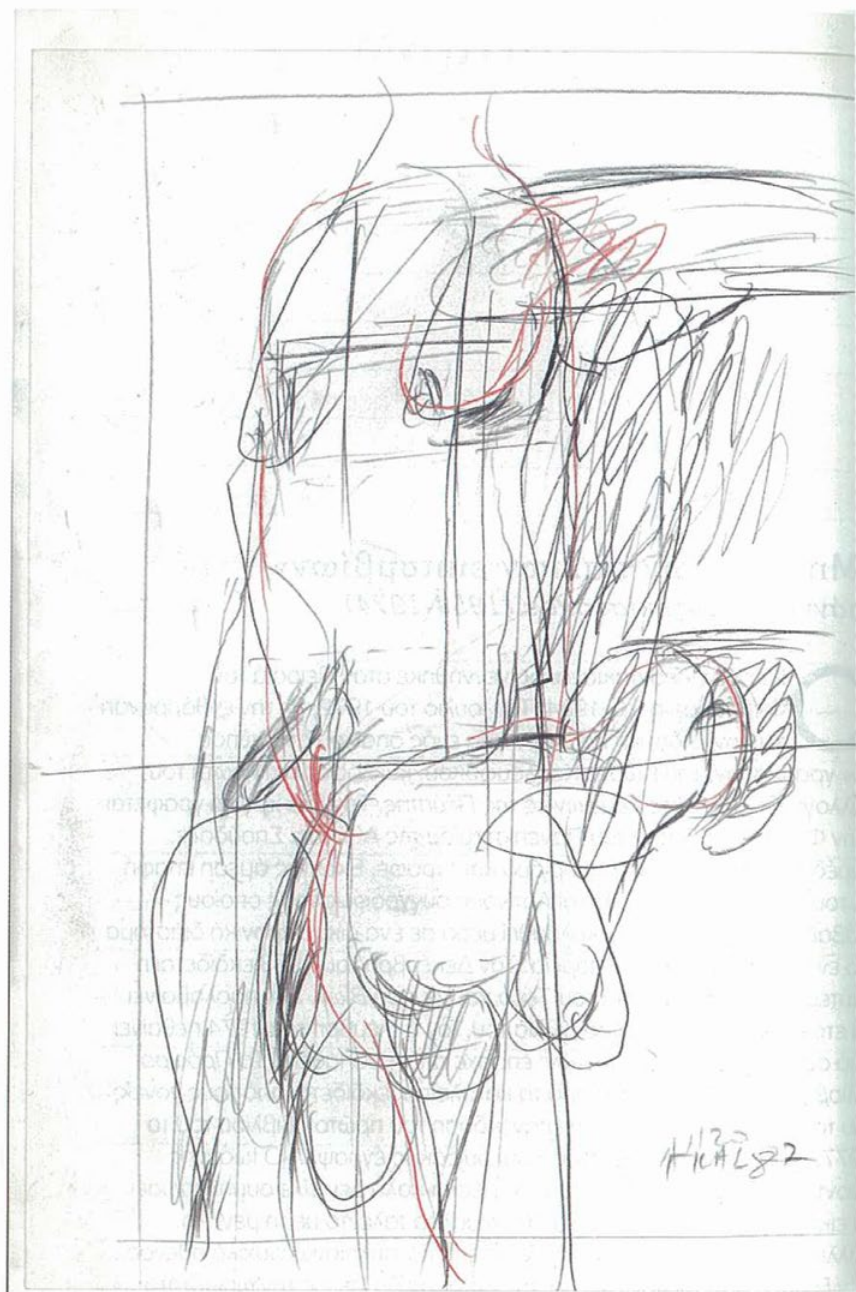
* «Ωραία κοκκινομάλλα», το ποίημα του Απολινέρ από τα *Calligrammes*.



1985. Σχέδιο με κόκκινο καρμπόν στα τυφλά (0,30x0,21 μ.).

«Μήνυμα των παλιών επιτυμβίων» *Ιωάννης Λεοντακιανάκος (1954-1974)*

Ο Ιωάννης Λεοντακιανάκος γεννήθηκε στον Πειραιά τον Φεβρουάριο του 1954. Τον Ιούλιο του 1972, με την ενθάρρυνση και την εκδοτική πρωτοβουλία ενός σπάνιου ανθρώπου των γραμμάτων, του Κώστα Κουλουφάκου, κυκλοφορεί η πρώτη του συλλογή *Οι Διάφανες Συμφωνίες της Πέμπτης*. Την ίδια χρονιά γράφεται στην Φιλολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Σπούδαζε, παρέδιδε μαθήματα για βιοπορισμό και έγραφε. Έχοντας άμεση επαφή με τους αρχαίους Έλληνες και Λατίνους συγγραφείς τους οποίους διάβαζε στο πρωτότυπο, ακολουθεί μέσα σε ένα μικρό χρονικό διάστημα μια εντυπωσιακά ανοδική πορεία. Τον Δεκέμβρη του 1973 εκδίδεται η δεύτερη ποιητική συλλογή του *Τόξα και Μίμηση Βίων*. Δεν προλαβαίνει να ετοιμάσει ο ίδιος το τρίτο βιβλίο του. Τον Δεκέμβρη του 1974 πεθαίνει από συγκοπή σε ηλικία 20 ετών· έπασχε από μυοπάθεια. Το *Πρόωρο Ηλιοβασιλέμα*, μια επιλογή από τα κατάλοιπα, εκδίδεται από τους γονείς του το 1976. Με αφορμή την επανέκδοση του πρώτου βιβλίου του το 1977, ο αλχημόντης Κώστας Κουλουφάκος έγραψε: «Ο Ιωάννης Λεοντακιανάκος χάθηκε πολύ νέος. Καλά-καλά δεν είχε συμπληρώσει τα είκοσι χρόνια του. Συνδύαζε το ρωμαλέο ταλέντο με τη μεγάλη καλλιέργεια, την άκρα ευαισθησία με ένα καταπληκτικό ψυχικό σθένος... Δεν ξέρω τι σημαντικό έργο θα μας έδινε αν ζούσε ως την ωριμότητα...»



1987. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.). Μυθολογικό.

«Ήταν παρμένη από καιρό η απόφαση για τις
μεγάλες πράξεις
κι είχαμε ξεχάσει τις μικρές· σιγοψιθύριζε στα μάτια
μας ο ήλιος [...]»

Από τη συλλογή Οι Διάφανες Συμφωνίες της Πέμπτης, 1972

«ΝΕΚΡΟ ΠΟΙΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Ανασαίνω.
Πιάνω τα ζαρκάδια σου και ψιχαλίζει. Τοξότες σκαρφαλωμένοι
στη σκεπή. Κοιτούν. Πέρα μακριά ο θάνατος σκίζει κομμάτια του
ηλιοβασίλεμα.

*

Για τ' ανοικτά μας στήθη-CHE. Σου χαρίζουμε το σύννεφο του φτωχού
Θεόφιλου.

ΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ ΚΑΙΝΕ ΤΗΝ ΧΛΟΗ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΤΟΥΣ».

Από τη συλλογή Τόξα και Μίμηση Βίων, 1973

«Ροές επέων. Κορμοί. Κινήσεις.

Προχωρώ. Δεν έχω, δεν έχω...
Τα τρία άλογα μακριά κιόλας άσπριζαν. Στάση.
Μπρος στο δάσος.

Βυθίζεται σιγά σιγά το γάντι μέσα στο νερό.
Αυτή η ειρήνη!
Κωπηλατώντας μέσα στο κόκκινο».

Από το Πρόωρο Ηλιοβασίλεμα, 1976

Δαλακούρα Βερονίκη

Ανάλεκτα

από μια σειρά μικρών κειμένων με τον ίδιο τίτλο

1

Κάποτε το τραγικό για να φανερωθεί μιμούνταν το τερατώδες.
Τώρα, το τερατώδες για να κρυφτεί, καμώνεται το τραγικό.

2

Τον μεσαίωνα, οι ιππότες εμπνέονταν από τις αρχαίες αξίες της ανδρείας και της τιμής για να διαπράξουν φρικαλεότητες. Σήμερα, μαφιόζοι διαπράττουν φρικαλεότητες για να αποδείξουν το ανυπόστατο αυτών των αρχών.

3

Λίγο λοξός να είναι κανείς, λίγο σκατοφιλόδοξος, λίγο φίδι φαρμακερό και το κακό δεν αργεί να γίνει· το παράλογο ξεχύνεται παριστάνοντας τη λάβρα φανταστικού ηφαιστείου. Ολόγυρα μια νεκρική σιγή, σαν να 'ναι το τοπίο τόπος θανάτου. Όσοι παριστάνουν τους ζωντανούς, βαριούνται να κουνηθούν. Οι μύγες τους ενοχλούν, αλλά τις υπομένουν. Δεν έχει, ενδιαφέρον, λένε, να ξεπέσεις από κυνηγός ψυχών σε κυνηγό μυγών. Κι εκτός αυτού, είναι κατάντια απ' αυτές που δύσκολα κρύβονται.

4

Κι επειδή τα αδειασμένα όντα που δεν γεννιούνται με το χάρισμα της πλησμονής, ούτε την αποκτούν με το να σέρνονται στις όχθες του ποταμού της ζωής, είναι συντριπτικά περισσότερα, ο φθόνος είναι ένα από τα κρυφά σπρίγματα του μηδενισμού που σημαδεύει, κατά περιόδους, ολόκληρες εποχές. Οι φθονούντες πολύ θα 'θελαν να έχουν το δίκιο με το μέρος τους. Είναι βέβαιοι πως η δαιμόνια ευστοχία της *Γενεαλογίας της Ηθικής* που συντάσσει ο Νίτσε για να τους ξεσκεπάσει, μόνο με τον διασυρμό του μπορούσε να αντισταθμισθεί. Θεία δίκη, θεωρούν τον αποτρελαμό του. Το γεγονός ότι παραφρόνησε είναι γι' αυτούς, κάτι σαν τον από μηχανής θεό που λατρεύουμε οι χριστιανοί.

5

Τα ημερολόγια είναι κι αυτά ένας τρόπος να μη χυθεί τόσο αίμα.
Παράδειγμα από ανυπόγραφο ημερολόγιο: *Ζώντας μ' έναν κατώτερό της, κατέληξε αυτόχειρας. Με μιαν ανώτερή του, αυτός θα γινόταν φονιάς.*

6

Άλλο ένα: Είναι τέρας εγωισμού. Στην αρχή για να επιβιώσει. Μετά γιατί τα κατάφερε.

7

Κι ακόμη ένα: Έχασε δέκα χρόνια από την ζωή του προσπαθώντας να βρει τον χαμένο του εαυτό. Τα ξανακέρδισε, μόλις πίστεψε ότι τα κατάφερε.

Κι άλλα όπως: Η φετινή άνοιξη δεν έχει τίποτα από την άνοιξη.

Δεληγιώργη Αλεξάνδρα

Η διαπίστωση πως υπάρχουν αθάνατος

σπόσπασμα από αδημοσίευτο εκτενές ποίημα

...κλαίω για κείνον που σου εκμυστηρεύτηκε πικρές αλήθειες
μα δε σου είπε ποτέ ποιος σε αποπλάνησε
πικρότατο είδωλο της μοναξιάς
γλυκύτατη οδύνη σαλεμένου νου
που εγκαταλείπεις ατόλμα στο έλεος της αγάπης μου
και δεν το υποπεύεσαι
όλα γίνονται ανυπόφορα εσύ
όταν αποκαρδιωτικά το ορίζει η δική μου πείρα
κι η δική σου αδιαφορία
το χαμένο όμως και συνάμα σπλαχνικό ζαρκάδι
που σε κοιτάζει απ' το καταπράσινο ξέφωτο της ευφροσύνης
δεν θα το δεις
γιατί ο χρόνος υποπεύεται τον υπερφίαλο παντογνώστη
που σκορπίζει φιλιά και δηλητήριο
ποτέ την χαρμόσυνη ελπίδα
ότι θα συνυπάρξουν τα αδύνατα για να διαχωρίσουν
τον ύπνο απ' την υποδόρια σοφία της αγάπης
που με πληροί και με απελίζει
στων ματιών σου το ανοιγόκλειμα
ως πότε θ' ατενίζω από μακριά και θ' αναμένω
το πλοίο της αδιαφορίας σου
τον παραγμένο κυκεώνα της αδικίας και της ντροπής
που μηχανεύεται και ανασυγκροτεί για μένα
το πιο ιερό σου μαρτύριο
χωρίς έλεος για τη δική μου λύτρωση;

Δενδρινός Γεράσιμος



2001. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Οδός Σοφοκλέους, Αθήνα.

Αντιδάνεια

Στις άχαρες μέρες που διανύουμε (άνοιξη 2011), καλόδεκτη παρηγοριά η ευωδιά της ακακίας και της νεραντζιάς –ολόδροσα τα παιδικά μου χρόνια– οι σίχοι αγαπημένων ποιητών, καθώς και φυσιογνωμίες που ήρθαν, άλλοι από τον κόσμο της τέχνης, άλλοι ταπεινοί, χωρίς δημόσιο βήμα μα προικισμένοι με το μεράκι, το κέφι, την επινοητικότητα, το σκωπικό πνεύμα που άνθισαν στο συγκεκριμένο τούτο σημείο του κόσμου, μέσα σε τέτοιες μοσχοβολιές, σ' αυτό το γλαυκό, σε τούτη τη γλώσσα. «Περισσότερο από οποιοδήποτε ιδεολόγημα περί της Ελλάδας, τα προηγούμενα, και τόσα άλλα, της καρδιάς και των αισθήσεων, ενισχύουν την πίστη μου στον τόπο και τους ανθρώπους του».

Και φέρνω ευθύς εμπρός σας μια Θηβαία. Στα χρόνια του Χριστού όταν τη γνώρισα. Με βοηθούσε στο σπίτι. Νεαρές μανάδες κι οι δυο, δεν αργήσαμε να γίνουμε φίλες, χωρίς αυτό να επηρεάσει στο ελάχιστο την εργατικότητα, την τυπικότητά της. Κοντούλα, βαριοκόκκαλη, με μάτι που σπίθιζε από εξυπνάδα και θόλωνε από λύπη για τ' ανθρώπινα. Ο λόγος της ζυγισμένος, άφοβος. Όταν μετά την κηδεία του πατέρα μου της κλάφτηκα πως δεν μπορούσα να σύρω τα πόδια μου: «Τι περιμένεις;», μου πέταξε, «Μπήκε το αίμα σου στον τάφο».

Μέγας καημός η αγραμματοσύνη της. «Μη χολοσκάς», της έλεγα, «είναι κάτι γραμματιζούμενα γαιδούρια...»

Μια μέρα εμφανίστηκε ανήσυχη. Ο μεγάλος γιος, αφού ολοκλήρωσε τις πανεπιστημιακές σπουδές, εκδήλωσε την επιθυμία να φύγει στο εξωτερικό για να ειδικευτεί στο σχέδιο αυτοκινήτου. Από μικρός είχε την πετριά.

Το ζήτημα την ξεπερνούσε. Φοβόταν.

– Αν δεν τον αφήσεις να φύγει με το καλό θα φύγει με το στανιό, της είπα.

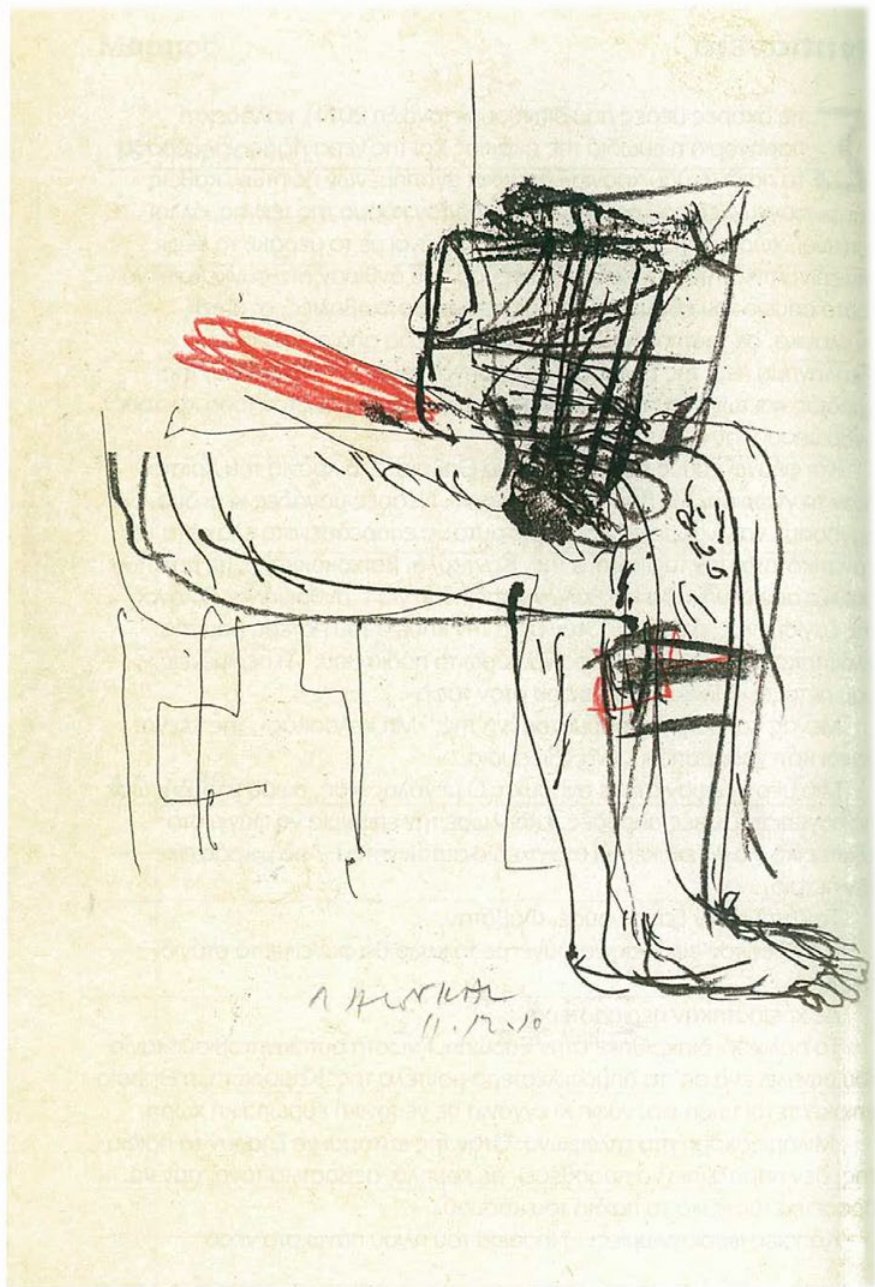
Δε χρειάστηκαν περισσότερα.

Το παλικάρι διακρίθηκε στην Ευρώπη. Γνωστή αυτοκινητοβιομηχανία του οφείλει ένα απ' τα δημοφιλέστερα μοντέλα της. Καμαρωτή, η Θηβαία επισκέπτεται τώρα γιο, νύφη κι εγγόνια σε γειτονική ευρωπαϊκή χώρα.

Μιλάμε ακόμη στο τηλέφωνο. Όταν της εύχομαι να ζήσουν τα παιδιά της, δεν παραλείπει να προσθέσει, σε χαμηλό, σεβαστικό τόνο, σαν να προσεύχεται: «Όλα τα παιδιά του κόσμου...»

Κάποιες φυσιογνωμίες... Νησάκια του ήλιου πάνω στο νερό.

Ζαρόκωστα Κατερίνα



2010. Σχέδιο με μολύβι και παστέλ (0,30x0,21 μ.).

Ο Σολωμός Σολωμού στη μνήμη μιας γυναίκας

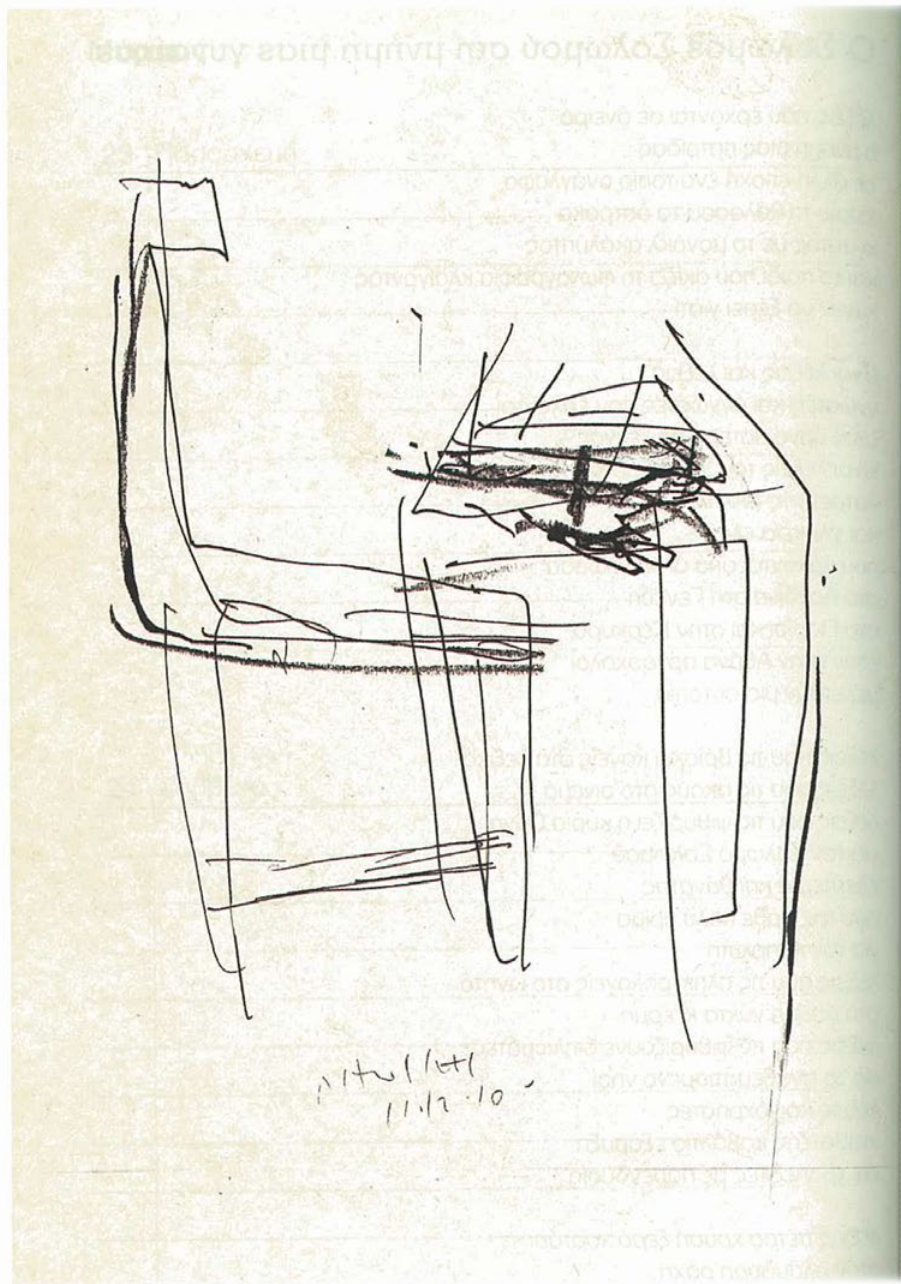
λέξεις που έρχονται σε όνειρο
η μνήμη μιας πατρίδας
σε άλλη εποχή ένα τοπίο ανάγλυφο
χωρίς τη θάλασσα τα όστρακα
κι αυτός με το μονόκλ ακάλυπτος
και το παιδί που σκίζει τη φωτογραφία κλαίγοντας
χωρίς να ξέρει γιατί

είναι λέξεις και λέξεις
γνωστές και άγνωστες που έρχονται
στον ύπνο ύστερα τις ξεχνάς
είναι λέξεις του Σολωμού και του Κάλβου
λατρευτής του ήλιου
και *γλυκεία ελπίς*
που έρχονται από άλλη γλώσσα
στο Λονδίνο στη Γενεύη
στο Παρίσι και στην Κέρκυρα
όταν στην Αθήνα αργόσχολοι
μελετούν μια ουτοπία

λέξεις που τις βρίσκει κανείς στα λεξικά
λέξεις που τις ακούς στο σινεμά
λέξεις που τις ψιθυρίζει η κυρία Όλγα
για τον Σολωμό Σολωμού
ελευτεριά και θάνατος
που της ήρθε πολύ κρίμα
για τον κυπριώτη
λέξεις που τις πληκτρολογείς στο κινητό
στη μαύρη νύχτα κι έρμη
λέξεις που τις ψιθυρίζουνε διπλωμάτες
για το αναθεματισμένο νησί
λέξεις κοινόχρηστες
νταβατζής κοβάλτιο εξόρυξη
και τραπεζίτες με παρενδυσία

λέξεις *πέτρα χρυσή ξερό χορτάρι*
στην ολόμαυρη ράχη

Ζαφειρίου Λεύκιος



2010. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Πένθιμο σε μοναχό ποιητή

Στη Βηθλεέμ του δεν ήρθαν άγγελοι
να υμνούν και να δοξολογούν
ούτε μάγοι εξ ανατολών να καταθέσουν
τα δώρα της αγάπης τους.
Και στον ενταφιασμό του δεν ήταν παρών
ο ευσκήμων βουλευτής.
Απουσίαζαν κι οι μυροφόροι γυναίκες.

Κι ας ζήτησε συγγνώμη συγχωρώντας
τους υβριστές του
πιστός στη δύναμη του ελάχιστου
γνώστης τέλειος του τιμήματος των στίχων.

Ο μοναχός ποιητής δεν ήταν από τους συνήθεις.
Η ανωνυμία του μεγάλου κόσμου
τον κατάκλυζε συχνά.
Είχε για συντροφιά τις κορυφές του απείρου.
Στον αισθησιασμό της ποίησης αυτός μαυροφορούσε.
Η άνοιξη των λόγων ποτέ δεν τον παρέσυρε.

Σπυρί πιστός στον μέγα κόσμο
θεατής των άστρων
και βραχοθραύστης
κινούσε για του πάγου το άνθισμα
με τον ήλιο στην καρδιά
και την πρώτη ποίηση να κατευθύνει.

Στην κάθε νέα πράξη
είχε στο νου ο ασκητής
το «μεταβέβηκεν από του θανάτου εις την ζωήν»
την νεκρώσιμον ακολουθίαν των ανθρώπων.

Κι όμως δεν ήταν καθόλου δυστυχής.
Γνώριζε ως τ' άκρα την αντοχή των χαρταετών.

Όπως τον Κλαζομένιο
έκπιζε στους θόλους τ' ουρανού
υπηρετώντας την πατρίδα.
Κι όλο ευγνωμονούσε τη γη
που του πρόσφερε μια τέτοια χάρη.
Η θέα από χαμηλά ήταν γι' αυτόν ευεργεσία
ο ατελείωτος Πελοποννησιακός της ποίησής του.

Ιωαννίδης Κλείτος



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Μετά τον πανικό

Όχι λοιπόν για τη νίκη και μόνο,
για της νίκης το αποτέλεσμα ζήσε.
Όχι το γκρέμισμα, η προσπάθεια
για να πέσει το τείχος.

Να τον περάσουμε τον φράκτη εκείνον
και να ριχτούμε ξανά στη δουλειά!
Αυτό να ξέρεις από την αρχή.
Προτού ακόμα ξεκινήσεις.

Αυτό ιδίως, και προς αυτό που σε περιμένει.
Όχι να τρέξεις για τα κίβδηλα νομίσματα.
Όσα η ζωή σου, όσα η χώρα και η πόλη σου.

Ετούτη εδώ η πλατεία σου, η σιωπηλή ιστορία,
για σένα, για κείνον, για τους άλλους,
τωρινούς και αυριανούς. Το πριν μέσα κι έξω.

Να φιλήσεις με πάθος, να κλάψεις με στοργή,
έτσι να ζήσεις, έτσι να πεθάνεις.
Να μη χαθείς.

Παντού να χωρέσεις και το δικό σου χέρι
ν' απλώσεις, τις παλάμες διάπλατα ν' ανοίξεις.
Φως! είπαν. Ημέρα πρώτη. Σελίδα πρώτη.
Δική σου σελίδα, όπως ακριβώς, στίχος πρώτος!
Και να μην τελειώνει...

Κακλαμανάκη Ρούλα

Η γραφομηχανή μου έχασε ένα θαυμαστικό...

Λέγομαι Όμηρος. Έχω μια μακρινή συγγένεια με τον προηγούμενο, γιατί γράφουμε κι οι δυο ποιήματα και γιατί είμαστε κι οι δυο με καλές σπουδές: Αυτός σπούδασε στα σχολεία της εποχής του κι εγώ σπούδασα στους δρόμους της εποχής μου. Επειδή όμως τα δικά του ποιήματα είναι πολύ καλά ενώ τα δικά μου της πλάκας, π.χ.

Αχ ρε μάνα γιατί με γέννησες
Γιατί δε διάλεγες ωάριο άλλο
Ένα πιο χοντρό και πιο μεγάλο
Έπρεπε να σκεφτόσουν
το διπλανό
Που έμεινε μόνο
κι αγέννητο...

πήρα την απόφαση να παρατήσω την ποίηση και να γράψω την βιογραφία μου. Εκεί λοιπόν που την είχα αρχίσει ωραία και καλά και ήμουνα και ευχαριστημένος, άξαφνα «τσακ» πατάω το πλήκτρο του θαυμαστικού, μουτζούρα... «Τσακ» το ξαναπατάω, μουτζούρα... Είχε μείνει σκέτο το πλήκτρο... «Αμάσαν...» ανέκραξα. «Μου κλέψανε το θαυμαστικό...» Έκανα σαν την παλαβή – και δεν λέω παλαβός, γιατί άμα γράφω στην γραφομηχανή φοράω φουστάνι για να μη μου πέφτουν τα γράμματα στο πάτωμα. Συγχύστηκα, ξέρετε, γιατί τα περισσότερα επεισόδια της ζωής μου χρειάζονταν θαυμαστικό πότε για το καλό και πότε για το κακό. Για να μην ξεδεύω λοιπόν τις λέξεις μου (εγώ δεν είμαι απ' αυτούς που κλαίνει πάνω από το χυμένο ούζο) έφυγα αμέσως να βρω καινούργιο θαυμαστικό.

Κατέβηκα στον Πειραιά και αφού πρώτα ρώτησα όλους τους γραφομηχανατζήδες που ξέρω, πήρα σβάρνα τα παλιατζήδικα, τα σιδηρουργεία, τα μοδιστράδικα και κάθε λογής κατάσταση που εμπορεύεται θαυμαστικά. Για να μην ξεδεύω τις λέξεις (γιατί όπως βλέπω μου τελειώνει και το χαρτί) ανεβαίνοντας στην οδό Ηφραίστου, περνάω μπροστά από δυο παλιατζήδικα εκ των οποίων το ένα είχε μέσα μερικούς ανθρώπους, ενώ το άλλο ήταν άδειο και σαν εγκαταλειμμένο. Προτίμησα το άδειο. «Θα παίξω το τελευταίο μου χαρτί», είπα μέσα μου, «κι άμα δεν το βρω, θα πάω για ύπνο αλλιώς δεν θα κάτω να τρώω τις ώρες μου ψάχνοντας για ένα θαυμαστικό».

Μπαίνω μέσα που λέτε φουριόζος και τι να δω... (αν είχα θαυμαστικό, εδώ θα έβαζα τρία) Ωω ρε Παναγιά μου... Στον ουρανό το γύρευα και στη...

ΤΕΛΟΣ (τελείωσε το χαρτί)

Σημ. Συγγραφέα: Την παραπάνω ιστορία την απέσπασα από το ανέκδοτο μυθιστόρημά μου Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΣΤΡΟΦΗΣ (είναι ακόμα χειρόγραφο, επομένως μπορούσα να βάζω όσα θαυμαστικά ήθελα). Λυπάμαι που την έκοψα στη μέση –και μάλιστα στο πιο ενδιαφέρον σημείο– έπρεπε όμως να περιοριστώ στις 300 λέξεις. Αν είναι παραπάνω, να τις αφαιρέσει ένας άλλος. Συγγραφέας θα 'ναι και αυτός, τι άλλο;

Με τιμή

Καλιότσος Παντελής

Υ.Γ. Εκτός κειμένου, ε; Γιατί άμα είναι εντός, άσ' το καλύτερα..
πρόεδρε της ΕΣ.

Την οδηγία να μετράω τα λόγια μου, πρέπει να την δώσετε και στους άλλους για να κόψουν την κωλοδιάρροια όχι μόνο σε μένα. Εγώ είμαι συγγραφέας και μπορώ να πω καμιά κουβέντα παραπάνω.

Η χελώνα του Κεραμεικού

από την υπό έκδοση συλλογή Η Χελώνα του Κεραμεικού

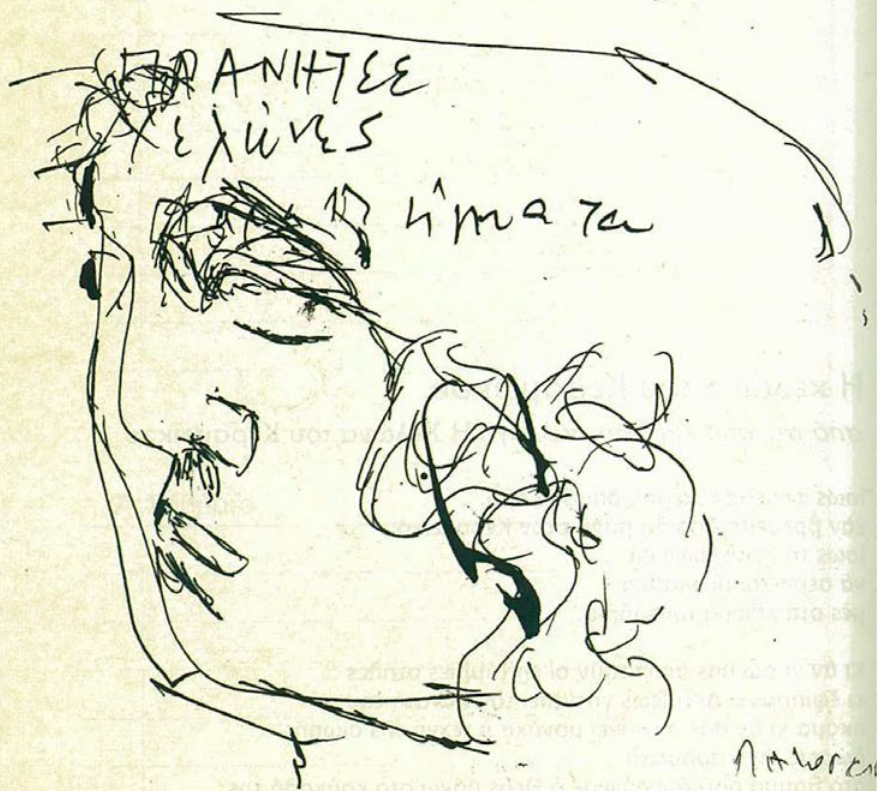
Ίσως φανεῖτε τυχεροί, ὅπως κι ἐγώ,
ἐὰν βρεθεῖτε Ἀπρίλη μήνα στὸν Κεραμεικό,
ἴσως τὴ δεῖτε ξαφνικά
νὰ σέρνεται φιλικιστικά
μὲς στὰ χλωρὰ τριφύλλια.

Κι ἂν γύρω σας ἀκινητοῦν οἱ ἐπιτύμβιες στήλεις
κι ἔφιππος ὁ Δεξιήεως γληντάει τὸν θάνατό του,
ἀκόμα κι ἂν σᾶς συγκινεῖ μονάχα ἡ τέχνη τῆς σιωπῆς,
δώσετε λίγη προσοχή
στὸ θαῦμα ποὺ ζωγράφισε ὁ Θεὸς πάνω στὸ καύκαλό της,
μὰ πιὸ πολὺ
στὸ πείσμα της ἀδιάφορη νὰ ὀδεύει πρὸς τοὺς τάφους.

(Χελώνη ἢ ἐλληνική,
πατρίδα μου, βραδὺ γλυπτό, ποὺ προσπερνάει τὸν Ἄδην.)

Καραγεωργίου Τασούλα

ΚΟΥΤΙ + ΜΕΤΑΝΙΩΤΕ



ΑΝΗΤΕΣ
ΧΕΛΩΝΕΣ
ΚΙΜΑΤΑ

Η Ειρήνη ημίν και υμίν

Παλαιά «δρόμο έπαιρναν», οι αφηγήσεις, «δρόμο άφηναν» και τα παραμύθια αλλά έφταναν στο κάπου τους. Τώρα οι συζητήσεις χρόνο παίρνουν, χρόνο αφήνουν, πώς θα μπορέσουν να τον (ή να τα) οικονομήσουν στην κυριολεξία, ακόμα απ' αυτόν. Εντελώς άυλον ως φενάκη, διάστημα μεταξύ δύο συμβάντων ή συνέχεια μιας θλίψεως διό «και μια στάλα λυπημένοι(η) γιατί πέρασε ο καιρός». Υπάρχει και τράπεζα χρόνου. Εκεί τον αγοράζουν ανταλλακτικά όπι χρόνος = χρήμα (= ευρώ;) με τη μέθοδο του «υπηρεσίαν διδόναι και λαμβάνειν». Δίδω πλύσιμο ρούκων λαμβάνω υδραυλικές επιδιορθώσεις. Έτσι μια ανθρώπινη ύπαρξη, Ειρήνη ας πούμε, λίγο πιο κάτω του ασήμαντου που δεν μπορούσε να πει (το Μηρεχτικόν) στις τράπεζες χρήματος: «τι είναι μια ληστεία της από την ίδρυσή της», με τον ενικό, απελπισμένο αριθμό της, εισήλθε στην τράπεζα τρόπου που διακινεί πλατωνικές ιδέες διαπράττει δε αριστοτελικές πράξεις· βιβλιοπωλείο ήγουν.

– «Πεινώ, βοήθεια χριστιανο!» σιώπησε.

– «Δεν πιστεύουμε, είμαστε ορθολογιστές» σκέφτηκαν.

– «Καλά κάνετε» είπε η πραγματικότητα στην όψη της ζητιάνας με το ανθρώπινο πρόσωπο της τραγωδίας, κι έχωσε το καρφί της στην πατούσα της βιβλιοϋποδηματοπερπατημένης. Τέσσερα ανήλικα ανυπόδητα. Φάνταζε δυχατέρα της θείας Αχτίσας του Αλεξ. Ππδ. που μεγάλωσε και πολλαπλασίασε τη λογοτεχνική οδύνη. Θέλησε να κερδίσει χρόνο. Όμως οι εν λόγω τράπεζες κλειστές. Τη χρεώθηκε, δάνειον επαχθές. Μικρές δόσεις, ύπαρξης ανάσες· κι άλλοι πιστωτές κατέθεταν το χρόνο στο αδήλωτο ταμείο. Εν τω μεταξύ τα βιβλία παρατηρούσαν αμείωτα από τα ράφια και τους πάγκους την εξέλιξη. Εμείς τώρα τι γράφουμε; Γλιστρούσε από την πόρτα ως άδηλη απελπισία, ομίχλη που μπαίνει στην ψυχή. Μια μέρα είπε πως της φύτεψαν κι άλλο στην κοιλιά. Αλλοφρόνησαν οι ωραιολόγοι της εξέγερσης και πλιατσικολόγοι του ωραίου. Τώρα;

Έβρισαν χύμα το σύστημα.

Ένας ένας οι σύντροφοι μάζεψαν τα αναπεπταμένα φτερά της ουτοπίας κι άνοιξαν εκείνα τα προσγειωμένα της αλληλεγγύης.

Δος μου το χρόνο να σταθώ τη γη αυτή ν' αλλάξω κι όταν η αγάπη με φωνάζει στα πόδια της θ' αράξω.

Καραγιάννης Π. Βασίλης

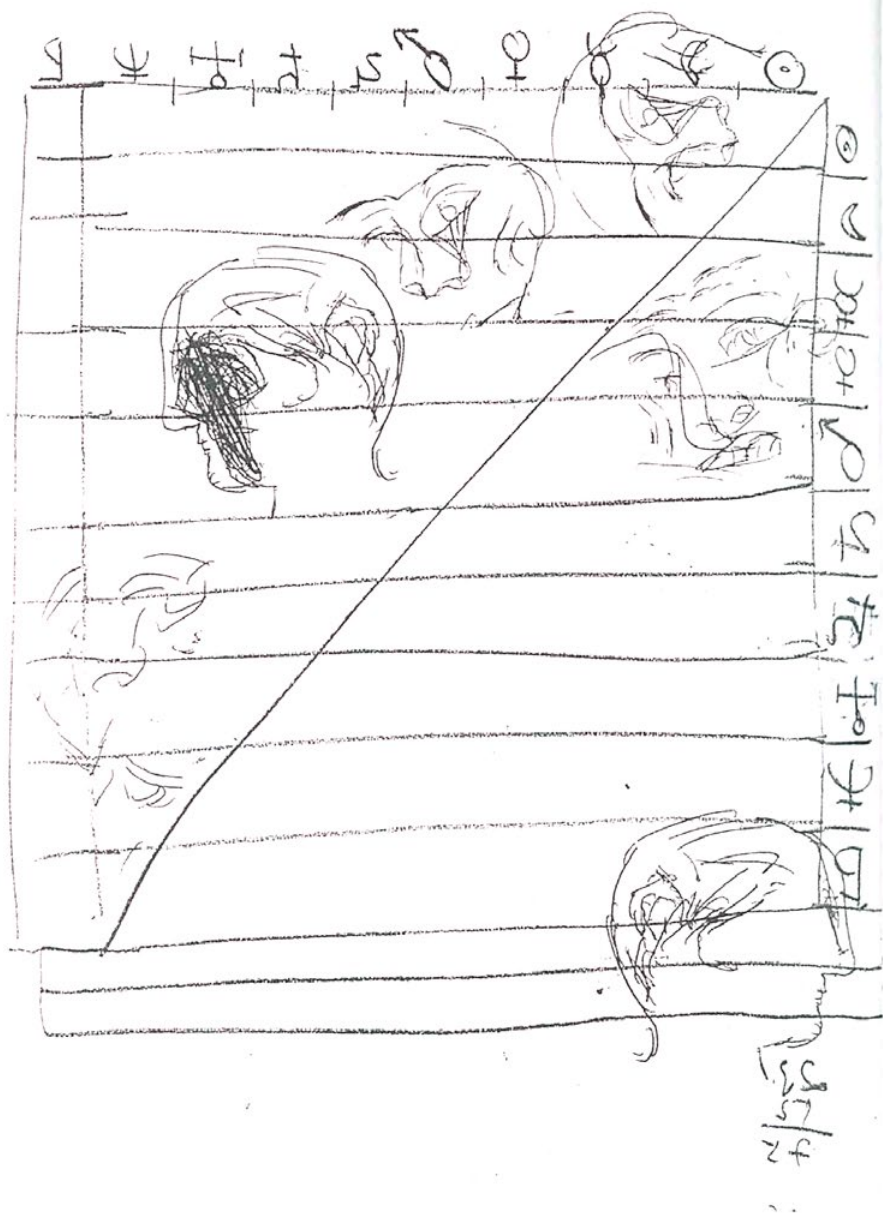


2001. Σχέδιο, τύπωμα (0,30x0,21 μ.). Αθήνα.

Κριός καιρός

Έλα να σου πω, του λέει. Εμένα που με βλέπεις, έρχομαι από τη λήθη. Από τον καιρό του πλήθους κρατάω. Μάθαμε να περνάμε στα σκοτάδια εμείς και να κόβουμε τα νερά και να μπαίνουμε στη φωτιά. Όχι ότι δεν πέσαμε σε γκρεμούς ή ότι δεν αλλάξαμε ποτάμια. Αλλά, να, του λέει, εμείς πιστεύαμε στο φως κι όπου μας έβγαζε. Σε περηφάνια και σε όνειρα, είτε στις νίκες είτε στις ήττες. Τώρα, εμένα που με βλέπεις, με βάλανε στην άκρη. Ήρθαν οι σωτήρες! Εισήλθαμε, λένε, στην εποχή του Κριού. Εγώ τον κριό τον έλεγα κριάρι, που ανοίγει δρόμο. Τον άκουσα και στους πολέμους, που τον έλεγαν πολιορκητικό κριό και γκρέμιζε εύκολα τις πόλεις. Κάτι τέτοιους μας φέρανε τώρα, ασπμένιους, που μας στριμώνχουνε σε τούνελ, να φοβόμαστε, λένε, για να ελπίζουμε. Αυτοί οι κριοί κλείνουν τη μνήμη. Μηδενίζουν το μέλλον. Μοιράζουν άνοστα χρώματα. Ζητάνε θυσίες από μας. Και ούριος άνεμος δε φυσάει πουθενά. Έλα να σου πω, του λέει. Εμένα που με βλέπεις, έζησα με τους μύθους μου. Τώρα πεθαίνω με τα παραμύθια τους. Εσύ, κοίτα να προσέχεις....

Καρατζάς Διονύσης



2008. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Φαντασμογορική ποικιλία

το ποίημα είναι από τη συλλογή

Η Μνήμη Μισοφέγγαρο

Πορτοκαλιές και λεμονιές που παίζουν ανάμεσα στο πράσινο, το χρυσαφί και το κίτρινο. Ελιές γέρικες που περιγράφουν την αταραξία τους. Στο βάθος μια φαντασμογορική ποικιλία από πλαγιές. Αυτά από τη μια πλευρά. Από την άλλη η θάλασσα. Σε ώρα απόβροχου έρχεται πιο κοντά. Σε μέρες όμως ηλιοφανείς μακραίνει τυλίγεται σε μια μεθυστική αχλύ χαμένη μες στους σκοτεινούς όγκους των βουνών της Ρούμελης.

Καρβέλης Τάκης



1976. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Όμορφη πόλη

Σε όλη την έκταση, στο άσπρο χώμα, στα χαλίκια, στις κολόνες, στα ερείπια των λουτρών, στο δέντρο που κάτω του φώλιαζε ένα σμάρι περιέργοι με φωτογραφικές μηχανές, ο αέρας ακινητούσε. Στο παγκάκι όμως φυσούσε ένα ελαφρό δροσερό αεράκι. «Κάθισε», είπα, κι έδειξα πλάι μου. Το σμάρι των περιέργων μετανάστευε σε άλλο δέντρο και η μικρή γιαπωνέζα με τα μαύρα πήρε μια χαριτωμένη πόζα μπρος στις κολόνες... We are now closing. Η κυρία που έσπευσε να μας πληροφορήσει κοιτούσε με λίγο γουρλωμένα μάτια, γεμάτα όμως κατανόηση και συμπάθεια. «Σκεφτείτε, σε λίγο θα κλείνουμε από τις 3.30». Πω, πω, ευτυχώς σήμερα...

Το κτίριο που αναδύθηκε μέσ' απ' τα δέντρα, με τα αετώματά του και την κιονοστοιχία, βαφόταν σε τριανταφυλλί φως. Μια ευγένεια σαν να το φώτιζε και εσωτερικά. Ένα ποτήρι τζιν και ένα ουίσκι άγγιξαν ελαφρά. Δεκάδες πολυθρόνες βαλμένες σε σειρές θα μπορούσαν να στήσουν αυτή, αλλά ήταν πολύ διακριτικές, κι αυτές συντονισμένες στη συμπάθεια. Γλυκιά υγρασία άγγιζε το έδαφος.

Έπειτα οι πλάκες, γέρνοντας ελαφρά κατά το πάρκο, δέχτηκαν κάτι αβέβαια βήματα. Μπα! Με μόλις μισό τζιν; Τρεις πελώριοι γέρικοι σκύλοι, ξαπλωμένοι δίπλα στο πεζούλι, αργοκούνησαν το κεφάλι. Ε, καλά τώρα... Το σιντριβάνι, μες στην πέτρινη φωλιά του, χαιρέτησε θριαμβευτικά τα μισοζαλισμένα κεφάλια που το θαύμασαν.

Το αυτοκίνητο αναδύθηκε από τα έγκατα αστραφτερό. Οι μπάρες άνοιξαν. Οι σκοτεινοί δρόμοι το δέχτηκαν χαρούμενοι και έρημοι. Τι μαλακά γλιστρούσε προς τη θάλασσα! Κι αν βρισκόταν κανείς σε έρημο νησί; Το ένα τραγούδι διαδεχόταν το άλλο, διαλεγμένα για έκτακτες περιστάσεις. Στροφή δεξιά θα 'ναι η μία δαγκάνα του πέτρινου θηρίου, να υποθέσουμε. «Έχω να έρθω εδώ από τα δεκαέξι μου». Ένα τραπέζι και παραδίπλα το φωσφοριζέ νερό, πράσινο, σχεδόν κίτρινο, ρυπιδωνόταν απαλά. Ο μόλος, λίγο παρακμασμένος (ευτυχώς), μπορεί να ήταν κι από τον καιρό εκείνο – τόσο παλιός. Βαθιά στη θάλασσα δυο αστερισμοί κινούνταν αργά, αθόρυβα, προς το μεγάλο λιμάνι. Ποιος πεινάει; Κανείς βέβαια. Δυο κουταλάκια έμειναν μέσα σε ένα μπολ μισολιωμένο παγωτό.

Αγγέλα Καστρινάκη

Η μεταγλώττιση της Κίχλης

*από την ποιητική συλλογή Τα Εραλδικά της Κίχλης,
εκδ. Καστανιώτη*

Τώρα ραμφίζει μάγια στο μπουμπούκι, μασουλίζει τα φυλλώματα στην αποτρίχωση της χλόης από τις πνοές της κίχλης. Τώρα βγαίνει από τις δάφνες μ' ένα φύλλο δόξας φιλοδώρημα στο ράμφος της, να πλέξει δόξα τη φωλιά της. Τώρα ραμφίζει, πιπιβίζει και κοιτάζει τα βουνά, στο προσκλητήριο της αυγής φωνάζει τα μωρά της σκορπισμένα στις χαράδρες. Τώρα πλένει με τη μυτίτσα τις φτερούγες, κελαπδάει στον όρθρο της, κάποιον φωνάζει ερωμένη, βυθισμένη μες στις φλαμουριάς τις φουντωμένες κλάρες. Τώρα η κίχλη συλλαβίζει όρθρο, λέει σούρουπο και ηρεμεί τις νύχτες.

Κατσαλίδας Νίκος



2001. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Ελιά

Τα Επακόλουθα, *Νέα Πορεία, 1978*

Πού πηγαίνεις εσύ
Η πάντοτε πενθοφορούσα
Με το σιληνό σεμνό σου ένδυμα
Με το καθαρό σου βλέμμα
Σε βλέπω να κυκλοφορείς
Σ' όλους τους δρόμους
Με το πράσινο φως σου
Με σήματα κινδύνου
Εσύ η γλυκιά γεύση
Στο πικρό στόμα του κόσμου
Χωρίς να χειρονομείς
Χωρίς ν' ακούγεται η φωνή σου
Αισθάνομαι να φέρνεις
Παράξενα μηνύματα
Υποψιάζομαι
Πως κάνεις κρυφά διαδηλώσεις
Περί ολιγάρκειας

Κέντρου-Αγαθοπούλου Μαρία



2001. Σχέδιο με μολύβι και παστέλ (0,30x0,21 μ.).

Η μάχη της ανεργίας

(με τον τρόπο εργαζομένου Αλεξανδρινού)

Έχασαν την παλιάν ορμή, το θάρρος τους.
Τους άνεργους μυώνες των, τους άρρωστους

σκοπεύουν πάντως να ασκούν. Οι υπολειπόμενοι
χρόνοι των θα διέλθουν ενεργοί. Αυτά οι εργαζόμενοι

τουλάχιστον ορκίζονται. Απόψι τάβλι παίζουν·
για κέφι και χορό ορεξάτοι. Νά, εμπαιίζουν,

δείτε γυροβολιές, ζειμπέκικο. Τί αν στην Γερμανία
ο Τζώρτζης κατεστράφηκε. Λένε πανωλεθρία

έπεσ' επάνω στις λαμπρής κυβέρνησης τα πλήθια.
Μπορεί να τα μεγάλωσαν· όλα δεν θα 'ναι αλήθεια.

Είθε. Γιατί όσο κι αν σαλός, ήσανε μια φυλή.
Όμως ένα «είθε» είν' αρκετό. Ίσως κιάλας πολύ.

Οι Έλληνες την άσκηση βέβαια δεν θ' αναβάλουν.
Όσο κι αν κάποιοι πάσχισαν διά να τους διαβάλουν,

ένα καλό διατήρησαν, η μνήμη διόλου δεν τους λείπει.
Θυμούνται πόσο στην Ευρώπη θρήνησαν, τί είδος λύπη

είχαν, σαν έγινε σκουπίδι η μάνα των Γραικία.–
Να 'ρθεί η ανάκαμψη. Συντρόφοι· το μυστήρι, έξω η πενία.

Κεχαγιόγλου Γιώργος



1987. Σχέδιο με μελάνι και μολύβια (0,30x0,21 μ.).

Το ζητούμενο του ανθρώπου

απόσπασμα από το βιβλίο Το Ζητούμενο του Ανθρώπου,
εκδ. Πατάκη, 2011

Ίσως η περιθωριακή Ελλάδα μας να αντιπροσωπεύει μιὰ παράξενη πρωτοπορία, όπως τό διαισθάνονται κάμποσοι Εύρωπαϊοι όταν συνειδητοποιοῦν ὅτι καί τὰ δικά τους κράτη εἶναι υπερχρεωμένα: «Ὁλοι Ἕλληνες;» τιθοφοροῦσε κύριο ἄρθρο της ἡ ἐφημερίδα *Le Monde*, στὶς ἀρχές τοῦ 2010. Πρέπει νὰ ἔχει δίκιο ὁ Ἀρίστος Δοξιάδης ὅταν ἀναρωτιέται σέ μιὰν διεισδυτικὴ περιγραφή του τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας: «Μήπως ἐκεῖ πού τείνουν οἱ Δυτικοὶ εἴμαστε ἤδη ἐμεῖς; Μήπως εἴμαστε εἰκόνα ἀπὸ τό δυστοπικό τους μέλλον;» Ἀλήθεια, γιατί ὄχι; Ἔτσι θὰ τοὺς ἐπιστρέφαμε πιὸ σίγουρα ὅσα μᾶς δάνεισαν, μὲ καλὸ τόκο. Αὐτὰ συμβαίνουν ὅταν ἡ ζωὴ συρρικνώνεται στὴν «οἰκονομία».

Ἀντιδυτικισμός; Κάθε ἄλλο. Ἡ Δύση ἔχει –ἢ μᾶλλον εἶχε– ἕναν ὑπέρλαμπρο ἀριστοκρατικὸ καὶ ἀστικό πολιτισμό. Καί ἡ νεότερη Ἑλλάδα ἔχει –εἶχε– τὸν δικὸ της φτωχό, λαϊκὸ πολιτισμό, ὁ ὁποῖος ἦταν ὡστόσο πλούσιος σέ ἀτίμητα κοιτάσματα ἀνθρώπινης σοφίας· κοιτάσματα βαθιὰ κρυμμένα, πού τὰ ἀβυσσαλεὰ ρήγματα τοῦ μακραῖων ἱστορικῶ βίου τῶν Ἑλλήνων μᾶς ἐμπόδισαν, καί μᾶς ἐμποδίζουν, τίς περισσότερες φορές νὰ ἀνιχνεύσουμε – κι ὅμως εἶναι ἐκεῖ, καί τὴν ἀπροσμέτρητη ἀξία τους τὴ μαρτυραεῖ ἡ ἐλληνικὴ γλῶσσα, αὐτὴ ἡ ἀπέραντη θάλασσα ὅπου ἀντηχεῖ ἡ μουσικὴ ὄλου τοῦ κόσμου, ὅταν ξέρομε νὰ τὴν ἀκοῦμε.

Ὅμως ἰδοῦ: τό πάντρεμα –καί ἡ σύγκρουση– τοῦ τόπου μας μέ τὸν ἀμείλικτο καπιταλισμὸ ἔκανε θρύψαλα τό πῆλινο σταμνὶ ὅταν χτυπάει πάνω σέ σιδερένιο σκεῦος. Καί, ἀλίμονο, σήμερα νιώθουμε ὄλο καί πιὸ ξεκάθαρα πὼς καί ὁ δυτικὸς πολιτισμὸς ξεχαρβαλῶνεται καί σμπαραλιάζει μέ τὴ σειρά του, ὅσο ἐπεκτείνεται καί ἀγκαλιάζει σφικτὰ ὄλη τὴν οἰκουμένη, σάν νὰ πέφτει θύμα της περιφανοῦς του νίκης (αὐτὴ ἡ «νίκη» δὲν ἐξηγεῖ στό βάθος, τὴν παρακμὴ τῆς σύγχρονης Εὐρώπης;). Κι αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ σκεφτόμαστε ἀχώριστα καί νὰ τὰ πλέμε θαρρετὰ, ὄχι γιὰ νὰ ἐπανορθώσουμε τό ἀνεπανόρθωτο καί συντελεσμένο, ἀλλὰ γιὰ νὰ καταλάβουμε ποιὸς εἶναι ὁ κόσμος μας καί τί εἶναι αὐτὰ πού μᾶς συμβαίνουν. Κι ἀφοῦ βάλουμε καλὰ μέσ στό μυαλὸ μας πὼς ἔχουμε ὄλοι μπαρκάρει στό ἴδιο καράβι, νὰ ἀναρωτηθοῦμε ποιά ρότα μπορούμε νὰ ἀκολουθήσουμε ὡς Ἕλληνες, Εὐρωπαῖοι καί ἄνθρωποι αὐτοῦ τοῦ κόσμου, ἀπὸ ἐδῶ καί πέρα.

Κιουρισάκης Γιάννης



1987. Σχέδιο με μολύβια και παστέλ (0,30x0,21 μ.).

Οραματική «αποκάλυψη» και ποιητικό φως

Οι περισσότεροι δημιουργοί, συμπεριλαμβανομένων των λογοτεχνών και ειδικότερα των ποιητών, προσπαθούν με καλλιτεχνικά δικαιωμένο τρόπο να αρθρώσουν ή να ψελλίσουν απαντήσεις στο ερώτημα «ποιο είναι το νόημα της ζωής και της ύπαρξης» (με άλλους όρους: πώς ο άνθρωπος θα φτάσει στην εσώτερη ισορροπία). Αρκετοί μείζονες ποιητές μας έφτασαν σε κορύφωση οραματικού τύπου και ένιωσαν το βαθύτερο νόημα της ζωής και της ύπαρξης, αξιοποιώντας το φως του ελληνικού τοπίου και τις ποικίλες διαβαθμίσεις του, εκτεινόμενοι από το καυτό φως του μεσημεριού έως το απογευματινό σύθαμπο ή και την απουσία του φωτός (νύχτα, ενίοτε σεληνόλουστη).

Ο Ανδρέας Κάλβος δίνεται με πάθος ακαταδάμαστο στον αγώνα για τη λευτεριά, που δικαιώνει την ύπαρξη, *και με φως και με θάνατον ακαταπαύστως* («Εις θάνατον»). Ο νεαρός ήρωας του σολωμικού *Πόρφυρα* συλλαμβάνει το βαθύ νόημα της ύπαρξης ακριβώς τη στιγμή του θανάτου του μέσα στην ηλιόλουστη θάλασσα («*άστραψε φως και γνώρισεν ο νιος τον εαυτό του*»), ενώ στον *Κρητικό* το μυστικό της ζωής εγκιβωτίζεται στη φεγγαροντυμένη γυναικεία μορφή. Το τεχνητό ημίφως και η νύχτα ταιριάζουν καλύτερα από το λαμπρό φως στην καθαφική αναζήτηση (ο αόρατος θίασος του *Απολείπειν ο θεός Αντώνιον* ακούγεται να περνά *έξαφνα, ώρα μεσάνυχτα*), αλλά το όραμα του Σικελιανού ορθώνεται δυναμικά, τόσο μέσα στο «μούχρωμα» της *Ιεράς Οδού* όσο και μέσα στο αστραφτερό μεσημεριάτικο φως του ποιήματος *Άγραφον*. Ο Σεφέρης οικοδομεί τη λειτουργικότερη εικόνα της *Κίχλης*, όταν το καλό με το κακό συνεχώς και αενάως εναλλάσσονται, όταν το φως φεύγει και έρχεται κατά ριπάς, όταν συνυπάρχουν *αγγελικό και μαύρο φως*. Ο Ρίτσος, ακόμη και σε μικρής έκτασης αλλά υψηλόβαθμης



1986. Σχέδιο με μολύβι, καρμπόν, παστέλ (0,30x0,21 μ.). Πλάι στη θάλασσα.

δυναμικής καταθέσεις του από τις *Μαρτυρίες* ή τις *Επαναλήψεις* αξιοποιεί το *ξημέρωμα*, το *λιόγεσμα*, την *τρεμάμενη ώρα* την *τόσο ωραία*, *μεταξύ λυκόφωτος και νύχτας*, αλλά και το *μεσημέρι*, στο *κέντρο του αρχαίου θεάτρου*, με συνοδό την *ελληνική ηχώ που δε μιμείται ούτε επαναλαμβάνει*. Ο Ελύτης χαρακτηρίστηκε *ηλιοπότης*· σε ορισμένα πολύ καλά, αν και όχι ιδιαίτερος γνωστά ποιήματά του σαν το «*Άσημον*» από *Τα Ελεγεία της Οξώπετρας*, οι σκοτεινές θεότητες *φέρνουν φως* και με οραματικούς όρους *Κατεβαίνει μ' ένα δίσκο φρέζιες τρέμουσες / Η γυναίκα που τη λεν Γαλήνη*.

Με εικονοπλαστική και συναισθηματική διαύγεια, σκιαγραφώντας το πολιτικά ανώδυνο, ιστορικά αφελές, αλλά συγκινησιακά δραστικό πανερωτικό του κοσμοειδωλο, εκφράστηκε ο Ανδρέας Εμπειρικός: «*Εις την οδόν των Φιλελλήνων*» και κάτω από το σφύζον φως του Ιουλίου υμνεί τους *Έλληνες που πρώτοι [...] αυτοί, στον κόσμο εδώ κάτω, έκαμαν οίστρο της ζωής τον φόβο του θανάτου*. Το αδιαίρετο σύμπλεγμα φωτός και ερωτικής κορύφωσης αξιοποιήθηκε ως βαθύτατος πυρήνας της υπαρξιακής δικαίωσης και στις «*Μορφές αιθρίας*»· όταν το καυτό μεσημεριάτικο φως *ολοένα δυναμώνει*, ένας άντρας και μια νεάνις *συνευρίσκονται ερωτικά και ενώ στενάζει η κόρη ηδυπαθώς, σπιλινό, παφλάζον και ζεστό το καλοκαίρι καταφθάνει*.

Κόκορης Δημήτρης

Η αναπαράσταση

Η Σαμοθράκη λικνίζεται αναποφάσιστη στο πέλαγος. Δεν ξέρει ποιαν όψη της να επιλέξει: το απόκοσμο τοπίο του βουνού που γδέρνει το βλέμμα και κάνει τις σκέψεις μια πληγή; Την οργωμένη γη και τις ελιές, στα μέτρα τα ανθρώπινα; Την άγρια ομορφιά των πηγών που κυλούν από ψηλά ανάμεσα στα μυστικά των Καβείρων που αγναντεύουν το πέλαγος; Όλες οι όψεις της εναλλάσσονται η μια μετά την άλλη, αποσπασματικά, χωρίς ειρμό, χωρίς την απαιτούμενη σύνδεση που θα προσέδιδε στο νησί ένα συγκεκριμένο χαρακτήρα. Ίσως όμως αυτός τελικά να 'ναι ο χαρακτήρας του, μια διαρκής και αναπάντεχη ετερογένεια, μια συνεχής αλλαγή διάθεσης γύρω από ένα άλυτο αίνιγμα.

Κονομάρα Λίλα

NAME _____

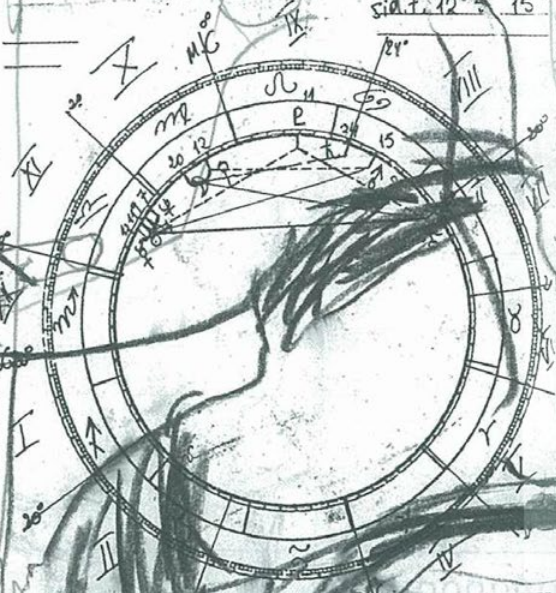
5-10 April Sid. T. 12° 15'

Rising Planet ♁ Ruler's House IX
 Forts 6
 Rising Planet ♁ Negative 4
 Triplicities -
 Fire 2 Own sign _____
 Earth 2 Exalted _____
 Air 5 Debilitated 2
 Water 2 Fall 2
 Quadruplicities -
 Cardinal 6 Angular _____
 Fixed 3 Succedent _____
 Mutable 3 Cadent _____
 Mutual Reception _____

PROGRESSED DATA

1989

PO 26 min
 PD 38' 04"
 PG 18°
 PO 4.45' m
 PG 1.31' s
 MC ASC
 ♁ 4.55 @



	ASPECTS																			
	♁	♂	♃	♄	♅	♆	♇	♈	♉	♊	♋	♌								
♁		♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♂			♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♃				♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♄					♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♅						♁	♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♆							♁	♁	♁	♁	♁	♁								
♇								♁	♁	♁	♁	♁								
♈									♁	♁	♁	♁								
♉										♁	♁	♁								
♊											♁	♁								
♋												♁								
♌													♁							
♍														♁						
♎															♁					
♏																♁				
♐																	♁			
♑																		♁		
♒																			♁	
♓																				♁

1989. Ready-made σχέδιο με μολύβι και κάρβουνο (0,30x0,21 μ.).

Ο λάκκος του άδαιν

ένα ποίημα σε δύο μέρη από την ομότιτλη, υπό έκδοση, ποιητική συλλογή

I.

Η Βελανιδιά

Πορεία στην κάψα του καλοκαιριού. Ησυχία. Το φως σπηλιά των τζιτζικιών. «Τους κάναμε εικονίσματα κι ύστερα τους αφήσαμε δίχως καντήλι», ψιθύρισε ο γέρος. Φτάναμε σιγά-σιγά στο ποτάμι, που πρασινολαμπύριζε με τα πλατάνια του, στο βάθος. Γύρω ασφακοβούνι, πετρωτό, να καίγεται στην δίψα. Ψηλά στον φλογερό ουρανό, τροχίζανε τα νύχια τους στο ασάλι του μεσημεριού, ονειρικά, δυο-τρία γεράκια. Λιγάκι πριν την μισοξεραμένη κοίτη, φάνηκε στο πρηνές, η Βελανιδιά. Αμφιλαφής, πλατύγυρη και λυγερά ισκιωμένη. Εκεί, στον μακρύτερο κλώνο τούς κρεμούσαν. Και στην κοτρώνα, σύρριζα του δέντρου, τους άφηναν να πουν την τελευταία τους λέξη. «Άκου», είπε ο γέρος σκύβοντας στην πέτρα. Κι άκουσα, μέσα της το αίμα να φυσάει δυνατός βορηάς, άκουσα.

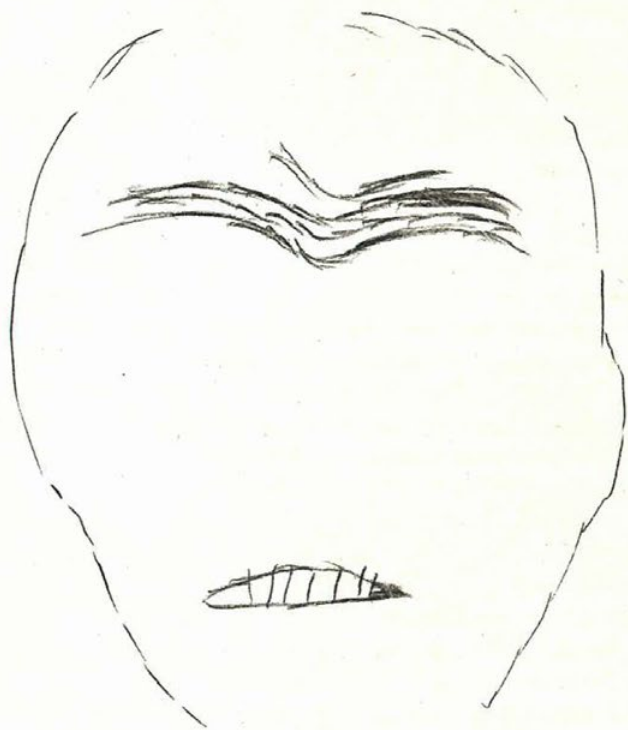
II.

Πραγματικά περιστατικά

Για να κατανοήσουμε την ιστορία αυτού του ανθρώπου, οφείλουμε να λάβουμε υπ' όψιν τα εξής:

Μετά την μεγάλη πυρκαγιά το αρχαίο γεράκι του τόπου εκείνου, που μόνο το άκουγαν στο νυχτωμένο δάσος και κανείς, ποτέ, δεν το είχε ιδεί, φανερώθηκε στην μικρή πλατεία. Περιπατούσε κουτσαίνοντας με τις φτερούγες τσουρουφλισμένες κι αποτρόπαιο βλέμμα. Ένα διάστημα σερόνταν στα έρημα κατώγια, ώσπου, ύστερ' από λίγους μήνες, το βρήκανε οι εργολάβοι ψόφιο, στα λερωμένα από βενζίνες και πετρέλαια, νερά του ποταμιού.

Κοσρόπουλος Δημήτρης



1. Η. Α. Γ. Κ. 09

Αγώι

*από την ποιητική συλλογή Τρύγος Αιμάτων,
εκδ. Σμίλη, 1991*

Ένας γύφτος κατοικεί μέσα μου
τα σωθικά μου εργάζεται τ' απλήρωτα
στριφώνει το πεσί με σύρμα
ακάματα σφυρηλατεί το κρέας
ατσαλώνει τα οστά

κι όταν πεινάει τρώει το συκώτι μου
κι όταν διψάει πίνει το αίμα μου
κι όταν κουράζεται στα νεύρα μου τεντώνεται

άγριο πάντοτε τον γύφτο κουβαλώ
φορτίο βαρύ

ατίμητο

Κουτσούνης Στάθης



1974. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

«Ξύμμαχος» Γη

από την υπό έκδοση συλλογή Κι η Άβυσσος μου

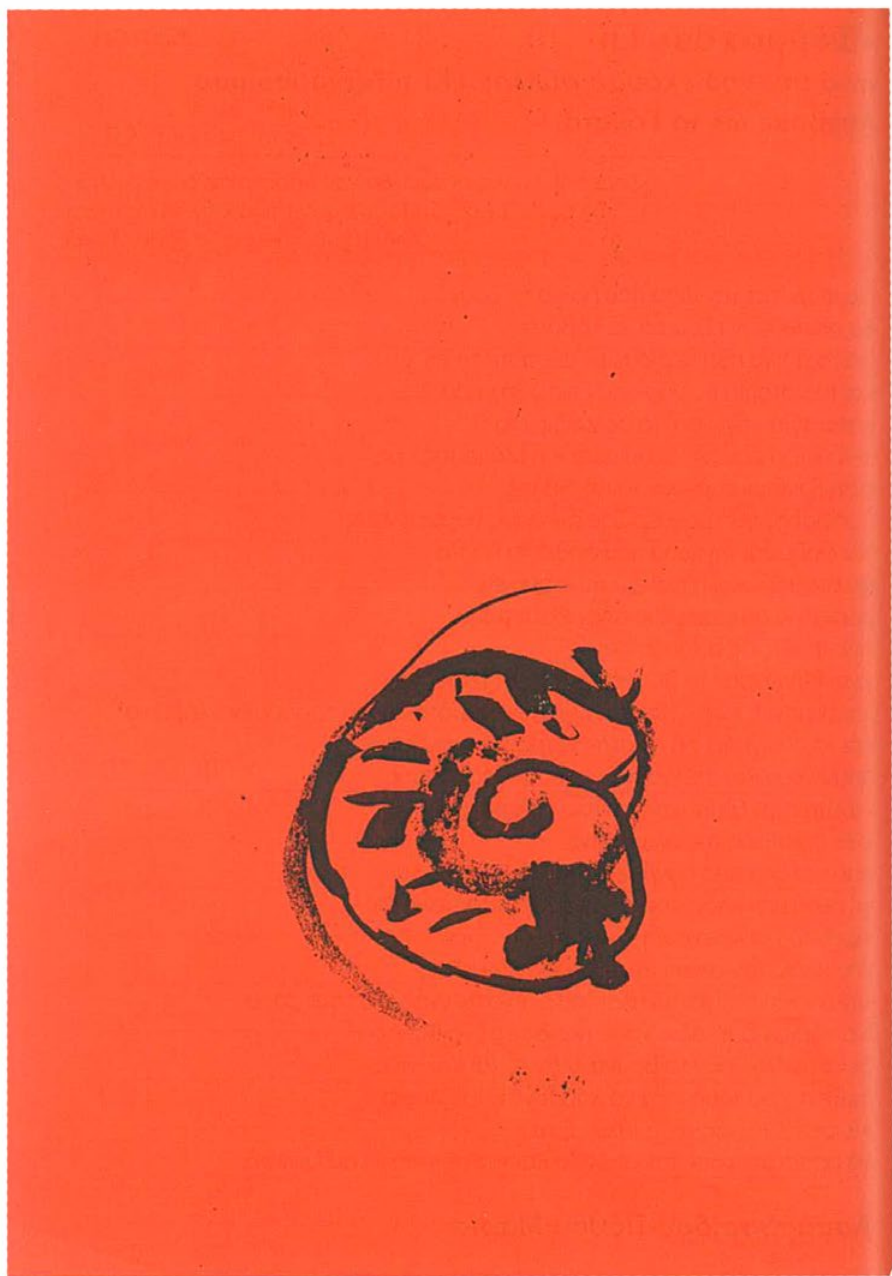
Ανέβηκε ως το Γόνατο

«Σήμερα θα πολεμήσουμε ξεπερνώντας το ανθρώπειο μέτρο·
θα δώσουμε αυτό που οι θεοί δεν μπορούν: τη ζωή μας».

Από το μυθιστόρημα *Το Ξύλινο Τείχος*

Να φοβάσαι την ώρα που όρθια τα βουνά
θα σπκωθούν εξουσία να λάβουν
για το άδικο που περίσσεψε σε τούτη τη γη
και τα ποτάμια θα γυρίσουν πίσω τα νερά
ματωμένα κάτω απ' το σεληνόφωτο
κι η πέτρα μονάχη θα κλάψει – η Μάνα της Γης
γιατί ξανά σκοτώνουν τα παιδιά της
Έσπειρες λήθη και θερίζεις ανέμους θυμωμένους
Να φοβάσαι την ώρα που όρθια τα ύδατα
θα σταθούν και η παλαιά τελετουργία
βροντή κι αστροπελέκι στις μέρες μας
«ως φοβερός ο τόπος ούτος»
γιατί θυμώνουν τα βουνά όταν τα ταπεινώσεις
και οι πηγές των καθαρμών και των αρματολών τα προδομένα λημέρια
και το σαλιγκάρι πάνω στην πέτρα της επιγραφής
θυμώνουν και στέλνουνε μηνύματα χρησμούς
«τούτη η γη Ξύμμαχος κείνους πέλει»
είπε ο νεκρός της άλλης γης
που κατέχει από δυνάμεις
γι' αυτό μην κλαις τους αιώνες που σπατάλησες
να ημερώσεις τα σκόπη
μην κλαις τον σκοτωμένο έφηβο μην κλαις
την άνοιξη που κείται πλάι του μ' ένα φεγγάρι μες στα μάτια
Να κλαις για το άδικο που περίσσεψε να θυμάσαι
δεν χαμηλώνουν τα βουνά όταν τα ταπεινώσεις
ήρθε η ώρα τους ισχύ να λάβουνε και εξουσία
και με τη γη μας «Ξύμμαχο» ξανά
να προστατέψουν την ακόνιζα και της πέτρας το αναφιλητό.

Λαμπαδαρίδου-Πόθου Μαρία



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Όταν ο πόνος μετουσιώνεται σε προσφορά

ΤΑ ΝΕΑ, 28/12/2007

Το ξέρω πως η ελάχιστη αυτή αναφορά στο έργο τους θα τους φέρει σε θέση δύσκολη. Είναι άνθρωποι της δράσης κι αποστρέφονται τα λόγια και την προβολή.

Όμως, εδώ και πέντε χρόνια, επιτελούν αθόρυβα ένα σημαντικό έργο. Περιθάλλουν και προσφέρουν την αμέριστη φροντίδα τους σε παιδιά με νοητική υστέρηση που δεν έχουν καμία οικογενειακή στήριξη.

Ο γιατρός Αντρέας Αντωνόπουλος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, η σύζυγός του και η γυναίκα τού εκλιπόντος αδερφού του έχουν διαμορφώσει σε Ξενώνα έναν ιδιόκτητο χώρο στο κέντρο της αχαϊκής πρωτεύουσας και φιλοξενούν με δικά τους έξοδα παιδιά με νοητική αναπηρία.

Αφότου έφυγε απ' τη ζωή ο εικοσιετράχρονος γιός τους Παναγιώτης, φοιτητής της Ιατρικής, αλλά και λίγο αργότερα ο αείμνηστος Αλέξης Αντωνόπουλος, αδερφός του καθηγητή, χάθηκε με το μικρό του γιό Γιάννη, παρασυρμένοι και οι δυο από τα νερά του χείμαρρου Διακονιάρη (το τραγικό γεγονός είχε συγκινήσει το πανελλήνιο), στόχος της ζωής των Αντωνόπουλων έγινε η περίθαλψη των παιδιών με το σοβαρό αυτό πρόβλημα υγείας και τα οποία, επιπλέον, στερούνται ενός ζεστού οικογενειακού περιβάλλοντος.

Τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες, το Πάσχα, τα Χριστούγεννα και τα καλοκαίρια, όταν δηλαδή κλείνει ο Σταθμός της «Μέριμνας», τα παιδιά φιλοξενούνται στον μικρό Ξενώνα, υπό την επίβλεψη κοινωνικής λειτουργού και ειδικής θεραπεύτριας. Τα έξοδά τους καθώς και τις οποιεσδήποτε αμοιβές του προσωπικού έχει αναλάβει εξ ολοκλήρου η οικογένεια Αντωνόπουλου· καμία επιχορήγηση από κρατικό ή άλλο φορέα για το προσφερόμενο έργο τους δεν έχουν δεχτεί ως τώρα.

Κάποιοι, ελάχιστοι, πόροι μόνον προέρχονται είτε από δωρεές φίλων και γνωστών είτε από τα έσοδα ενός χριστουγεννιάτικου «μπαζάρ» με εκθέματα ποικίλα και κατασκευές χειροποίητες από ανθρώπους που δουλεύουνε γι' αυτά ολοχρονίς, συνδράμοντας οικειοθελώς στο έργο της οικογένειας. (Δεν είναι του παρόντος, ούτε στις προθέσεις μου, να γκρινιάξω για την αβελτηρία της Πολιτείας η οποία, κατά τα άλλα, χαρίζει υπέρογκα ποσά σε καταχρεωμένες ΠΑΕ και σε τοπικούς συλλογίσκους, για λόγους ψηφοθηρικούς.)

Πριν λίγες μέρες θεμελιώθηκε το καινούργιο, πλέον, «Αντωνοπούλειο Ίδρυμα», ένα κτιριακό συγκρότημα χιλίων διακοσίων τετραγωνικών μέτρων, με όλες τις σύγχρονες προδιαγραφές που υπαγορεύει η Ευρωπαϊκή Ένωση και δυναμικότητας πολύ περισσότερων κλινών, βεβαίως, από τις ήδη υπάρχουσες. Για δωρεάν φιλοξενία και περίθαλψη ικανού αριθμού παιδιών με νοητική υστέρηση.

Αυτός είναι ο στόχος. Ή, μάλλον, το όραμα. Μεγαλεπήβολο. Αλλά, και πάλι, η οικογένεια Αντωνόπουλου ελπίζει στη συμπαράσταση ευαισθητοποιημένων συμπολιτών τους, αφού το έργο είναι τεράστιο και το κόστος ιδιαίτερα βαρύ.

Η ιδιωτική αυτή πρωτοβουλία –ανάλογες, φαντάζομαι, θα υπάρχουν και αλλού– γίνεται θέμα της επιφυλλίδας μου για δύο λόγους.

Πρώτον, γιατί νομίζω ότι είναι σημαντικό γεγονός και συγχρόνως αισιόδοξο να μπορεί, ακόμα, μια ιδέα, ένα όραμα να ευαισθητοποιεί ανθρώπους, να γίνεται στόχος ζωής και να τον παλεύουν όχι ευκαιριακά ή για εντυπωσιασμό, αλλά πεισματικά και σε βάθος χρόνου.

Και δεύτερον, γιατί είναι πράγματι εντυπωσιακή η δύναμη που έχουν κάποιοι άνθρωποι να μεταστρέφουν τα ακραία πλήγματα της μοίρας σε δημιουργική δραστηριότητα και αλληλέγγυα δράση. Όταν ο προσωπικός πόνος μετουσιώνεται σε προσφορά, αντί να εξωθεί στην πεισιθάνατη εσωστρέφεια ή σε παραίτηση, αυτό μου προκαλεί ακόμα πιο πολύ το θαυμασμό.

Λογαράς Κώστας

Στη ραπτομηχανή

Ο τόπος είναι χρόνος
προορισμένος μόνο για την επιστροφή
γιατί ο τόπος πάντα ταξιδεύει
λιωμένο φως μες στην ασυμμετρία των σφουγγαριών
τόνος λευκός κρυσταλλωμένος
μια ανάσα πριν τον ρεμβασμό
η επίφαση του ανύπαρκτου μες στην ακινησία

κι αυτό που ως ήχο χρώματος
γραφεία ταξιδιών διαφημίζουν
δεν είναι τα παράθυρα που βλέπουν στα λιοτρίβια
–επιστατούν ανελλιπώς
η Τριχερούσα Παναγιά με την Φραγκογιαννού–
ούτε οι γαρδένιες βέβαια στους γκαζοτενεκέδες
–ο σπαραγμός του εφήμερου που όλο κιτρινίζει–

αλλά η κατάμαυρη σκιά της ραπτομηχανής
σε ασβεστωμένο κήπο
αδιάκοπα τις ξηλωμένες μνήμες να γαζώνει
να μπουν στα ξενυχτάδικα τριζάτοι και με τσάκιση
οι ναύτες του Τσαρούχη
να πιουν κρασί, να κλάψουνε, να περιπλανηθούν
τ' άλλο πρωί να μοιάζουνε
φιγούρες φαγωμένες του Μπουζιάνη.

Λουκίδου Ευτυχία-Αλεξάνδρα

Της Αγίας Αικατερίνης

Κάθε χρόνο, είπε η Θάλεια, κόβκω μασχάλες από τις γαρουφαλιές τις βάζω στο νερό και τις φυτέφκω της Αγίας Αικατερίνης. Πιάνουν πάντα και χαρίζω σε ούλον τον κόσμο. Το καλοκαίρι χαλούν οι γαρουφαλιές. Κάμνουμεν το πρώτο μπάνιο της Ανάληψης. Όταν γυρίζω που τις διακοπές τις ποτίζω. Γίνουντα ωραίες και κόβκω μασχάλες τον Νιόβρη.

Μαραγκού Νίκη



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Μετάληψη στα Άχραντα

Σε βλέπω κάθε μέρα
ν' ανεβαίνεις το βουνό.
Όλο και πιο βαριά
τα βήματά σου.
Το κεντητό σου φόρεμα φθαρμένο.

Πόσο ακόμα θα βυθίζεσαι
σε ξένες αγκαλιές
γυμνή θα σε γυρίζουν στα παζάρια
για λίγο ψεύτικο χρυσό θα σε πουλάνε.

Εσύ που πέρασες τόσους πολέμους
αίμα νωπό στα ρούχα σου
θα σπκωθείς ένα πρωί
εικόνα και θυμίαμα,
μύρο και άνθος λεμονιάς
κόκκινη γύρη του αγρού
μετάληψη στα Άχραντα.

Καντήλι που δε σβήνεται.

Μαρινάκη Ελένη



DES
HINA

Κα. Άννα Μιχαηλοπούλου
Σταδίου 16
ΑΘΗΝΑ *, 10435
Greece

ΠΡΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
TAX ΑΘΗΝΑΣ 18
ΑΡ. ΑΔ. 1
ΕΜΑΣ : HELLAS
B

Το λάθος

Για τον παππού. Στο χωριό.
Κωσταντή Μακάριτς.

Για να 'μαι ειλικρινής κάθε που θυμάμαι το Βάνκα δε θυμώνω τόσο με τη βασανισμένη ζωή του στο τσαγκαράδικο του Αλιάχιν ούτε με το σύστημα που ρημάζει ζωές σαν του Βάνκα – ένα σωρό παιδιά και στις μέρες μου δεν έχουν καλύτερη τύχη

Όχι δε θυμώνω μ' αυτά όσο με τη δεσποινίδα Όλγα Ιγκνάτιεβνα που έμαθε στο μικρό να γράφει και να διαβάζει ακόμα και να χορεύει καντρίλιες μα δεν του έμαθε όχι πως θα 'πρεπε ν' αλλάξει τον κόσμο που θα έπαιρνε χρόνο αλλά κάτι πρακτικότερο πως όταν στέλνουμε ένα γράμμα βάζουμε πανάθεμά με διεύθυνση και γραμματόσημο επάνω στο φάκελο αν και βέβαια έξυπνη κοπέλα αυτή θα μπορούσε να είχε φανταστεί πως χάνοντας τη μάνα του εκείνος θα κατέληγε μια μέρα κάλφας στη Μόσχα και θα χρειαζόταν να γράψει στον παππού του να 'ρθει να τον λυτρώσει

Ας του μάθαινε το στοιχειώδες λοιπόν η δεσποσύνη της κι ας μην το 'γραφε επιτέλους το αριστούργημα αυτό ο καλός μας Τσέχοφ να μην πονούμε κι εμείς κάθε που βλέπουμε το Βάνκα να κοιμάται γλυκά και να ονειρεύεται μάταια παραμονή Χριστουγέννων πως ο παππούς του κάθεται στο πατάρι και διαβάζει στις δούλες το γράμμα του ενώ ο Χέλις φέρνει σβούρα το χώρο παίζοντας την ουρά του

Θανάσης Μαρκόπουλος



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Κι όμως ανθίζει...

απόσπασμα από το ομώνυμο μυθιστόρημα

Μια και δυο πάω την επομένη στην προμηθεύτρια εταιρεία.
Μόλις μπαίνω με ρωτάνε:

«Η κυρία ποια είναι;»

«Η κυρία Ηλέκτρα».

«Ω, η κυρία Ηλέκτρα!»

Σηκώθηκαν όλοι να με υποδεχτούν με αγκαλιές.

Λέω: «Κρατήστε τις αγκαλιές για μετά».

«Γιατί;»

«Γιατί δεν ήρθα για καλό...»

Σώπασαν όλοι ξαφνικά.

«Κοιτάξτε, θέλω κατ' αρχήν να ξέρετε ότι ο σκοπός μου ήταν ιερός...» κοντοστάθηκα, είδα που όλοι κρέμονταν από τα χείλη μου και συνέχισα με φόρα, «Λοιπόν, έπρεπε να κάνω τον γάμο της κόρης μου, τρία χρόνια ήταν αρραβωνιασμένη, δεν πήγαινε άλλο, και θεώρησα καλό ν' αφήσω να διαμαρτυρηθούν δέκα γραμμάρια δικά σας! Τώρα θα μου πείτε γιατί δικά σας. Ε, γιατί έτσι έλαχε... Προσέξτε όμως: από την ερχόμενη εβδομάδα θα έρχεται ο υπάλληλός σας, όπως πάντα, να εισπράττει τα τρέχοντα συν ένα γραμμάτιο από αυτά που έχω καθυστερήσει».

Όχι την πίστωση δεν μου έκοψαν, αλλά με χειροκρότησαν κι από πάνω.

«Τι εξήγηση είναι αυτή, κυρία Ηλέκτρα. Δέκα άντρες βάζεις κάτω! Κανένας δεν θα το σκεφτότανε αυτό!»

Και να με συγχαίρουν όλοι, να επικροτούν τη δίκαιη αδικπραγία μου. «Να ζήσουν τα παιδιά, να τα χαίρεστε και με πολλούς απογόνους!»

Πείτε μου τώρα εσείς έναν Βορειοευρωπαίο, που θα σκαρφιζόταν κάτι τέτοιο κι οι πιστωτές του θα τον χειροκροτούσαν κι από πάνω. Θέλω να πω ότι το συμβάν αυτό φανερώνει εκατέρωθεν τις χάρες της φυλής μας, για τις οποίες εγώ τουλάχιστον είμαι υπερήφανη.

Μεγάλου-Σεφεριάδη Λία



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Εποχιακά φαινόμενα

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για μια άλλη εποχή

δεν έκρυβε την νοσταλγία του
για

για

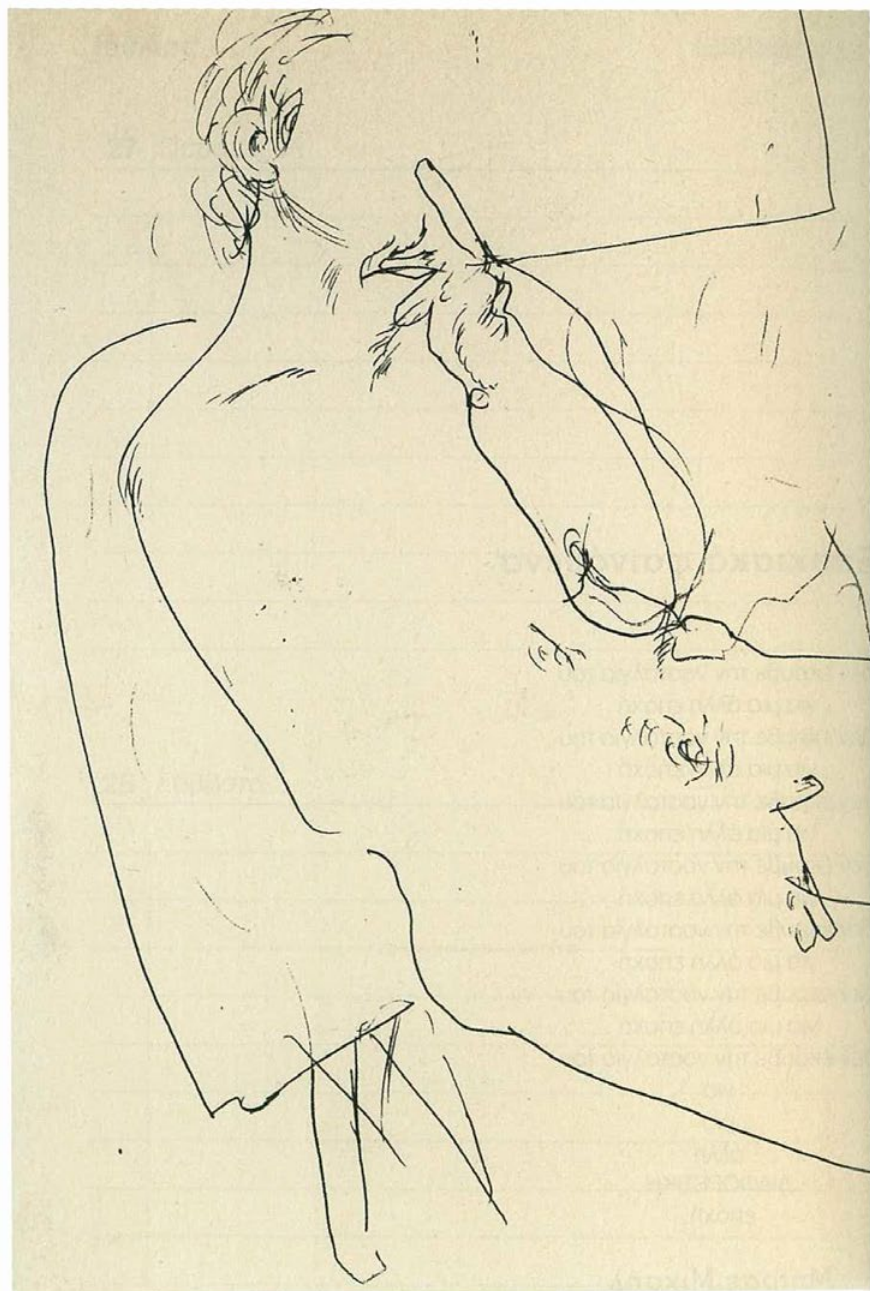
για

για
άλλη

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ

εποχή.

Μήτρης Μιχαήλ



2004. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Κεραμεικός.

Φωτεινή

Σαν τους σκοπούς βαδίζαμε. Ο ένας παράλληλα στον άλλον. Σ' αντίθετη φορά. Όταν ο πρώτος ανέβαινε τη μια πλευρά του πεζοδρομίου, ο άλλος την κατέβαινε.

Μόλις σήμαινε η σάλπιγγα υποστολή της σημαίας μπροστά στο Φρουραρχείο, στα Γιάννενα, κοκκαλώνανε στη μέση του πεζοδρομίου, οι δυο φρουροί, στρέφονταν ο ένας απέναντι στον άλλον, χαιρετιόντουσαν στρατιωτικά, έρχονταν με μικρά πλάγια βήματα δίπλα-δίπλα και βάδιζαν μετά ταυτόχρονα, προς την αναρτημένη σημαία. Μαζί την κατέβαζαν με κινήσεις συντονισμένες, ενώ η σάλπιγγα εξακολουθούσε σπαρακτικά να προαναγγέλλει την αναπότρεπτη απόσυρση της ημέρας και τη νύχτα που έφτανε.

Εκείνος, κρατούσε ένα μπουκέτο αγριολούλουδα κατακίτρινα. Νάρκισσους.

Εγώ, φυσικά, είχα τα χέρια μου άδεια.

Μία ώρα πέρασε. Επί μία ώρα περιπολούσαμε κι οι δυο. Στη μία ώρα ακριβώς, επειδή μάλλον ο ένας θα ντράπηκε τον άλλον, αποφασίσαμε να μην περιμένουμε περισσότερο –μία ώρα καθυστέρηση στο ραντεβού δεν αφήνει πολλές ελπίδες– και αποχωρήσαμε, σχεδόν μαζί, με κατεύθυνση προς το Πολυτεχνείο και την Ομόνοια. Σε λίγο προπορεύτηκα, ενώ ο άλλος ακολουθούσε στο κατόπι μου.

Πριν φτάσω στην Ομόνοια, εγώ γύρισα πίσω, στο μέρος απ' όπου είχα μόλις αποχωρήσει. Δεν μπορούσα να φαντασθώ πως και εκείνος θα έκανε την ίδια κίνηση.

Τον βρήκα στη γωνία Παττισίων και Βασιλέως Ηρακλείου, χωμένο σ' ένα μέρος σκοτεινό. Δέντρα και θάμνοι σχημάτιζαν ένα πυκνό



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

απόσκιο πάνω του. Είχε καθήσει στο χαμηλό πεζούλι και κοιτάζε απελπισμένος το μπουκέτο με τα αγριολούλουδα, πολύ κοντά στο πρόσωπό του. Ύστερα άρχισε να τα τρώει.

Στάθηκα και τον παρατηρούσα. Έτρωγε τα λουλούδια αργά, υπομονετικά. Τα κατάπινε. Ανεβοκατέβαινε το καρύδι του στον ένα νάρκισσο και συνέχιζε μετά σε άλλο.

Απίστευτο, αλλά του πήρε είκοσι ολόκληρα λεπτά εκείνο το βόσκημα.

Μόλις τελείωσε, τον άκουσα να βελάζει σιγανά. Ακολούθησε ένα μεγαλύτερο, επίμονο βέλασμα, όλο παράπονο.

Απομακρύνθηκα πολύ βιαστικά από εκείνο το μέρος. Τον άφησα πίσω μου καθισμένο στο πέτρινο πεζούλι του κήπου του Μουσείου και έφυγα.

Ένα μόνο ήθελα να μάθω. Το όνομα της κοπέλας που δεν ήρθε.

Δεν ξέρω για ποιο λόγο κι ενώ ήδη βρισκόμουνά κάτω από τη γη, στο μετρό, επιστρέφοντας, το μυαλό μου πήγε στον πατέρα μου.

Βελάζανε, μου διηγιότανε, όλοι μαζί οι φαντάροι. Βελάζανε ομαδικά, καθώς κατευθύνονταν προς το μέτωπο, στην έρημο του Ελ-Αλαμίν, φορτωμένοι τους γυλιούς, τις χειροβομβίδες, τα κράνη και τα όπλα τους. Βελάζανε ως πρόβατα επί σφαγή.

Δεν είναι ότι δεν ήρθε στο ραντεβού τους. Είναι πως δεν ήξερε τι να τα κάνει τα λουλούδια, σκέφτηκα, για να τον δικαιολογήσω.

Μήτσου Ανδρέας

Φιλέταιρος

απόσπασμα από το μυθιστόρημα Τηλέμαχου Οδύσεια

Ο Οδυσσεύς Λαερτιάδης ξεκίνησε για την Τροία κυβερνώντας δώδεκα ολοκαίνουργες τριήρεις και επέστρεψε ολομόναχος με σκάφος δανεικό. Εκ των υστέρων, βέβαια, διηγιόταν πως αρμένιζε δέκα χρόνους στις θάλασσες και καμάρωνε που πάλεψε με κύματα και στοιχειά αποφεύγοντας επιμελώς να αφαιρέσει από το σύνολο τα οχτώ χρόνια που ήταν σπιτωμένοι απ' την Καλυψώ και τους μήνες που τον μάγεψε η Κίρκη – χώρια τις νύχτες που έτρωγε, έπινε και παραμύθιαζε τους Φαίακες. Κι οι σύντροφοί του; Χάθηκαν από την αμυαλιά τους, είπε και εν μέρει είχε δίκιο.

Όλα κρίθηκαν την πρώτη φορά που έδεσαν στην Ωγυγία – πήγε δύο φορές στο νησί της Καλυψούς σε αντίθεση με τις πληροφορίες του Ομήρου! Καλό νησί, ποτιστικό και η Νύμφη τα ήθελε. Περνούσε όμορφα ο καιρός. Ξέσπασε ωστόσο στα πληρώματα αναταραχή – έβαλε το χεράκι κι ο Ευρύλοχος. (Μια γυναίκα όλη κι όλη στο νησί, την οποία είχε καπαρώσει ο αρχηγός!) Καλά πίνεις, ξενοπηδάς και τρως, ισόθεε – του είπε σε μια γενική συνέλευση του τσούρμου–, να δούμε όμως πώς θα τα βγάλεις πέρα, άμα με το καλό επιστρέψουμε και μάθει η Πηνελόπη τα καμώματά σου. Θα βάλει, φουκαρά μου, τους μνηστήρες να σε κομματιάσουν... Έπεσε τότε ο Οδυσσεύς σε βαθιά περιουλλογή, είδε το πράγμα σφαιρικά, μελέτησε την κατάσταση και αποφάσισε: Σαλπάρουμε!

Είχε το σχέδιό του ο πολυμήχανος. Τους πήγε από τους Κύκλωπες – καθάρισε έξι ο Πολύφημος. Έπειτα οι Λαιστρυγόνες τους καμάκωναν σαν ψάρια. Γκρεμοτσακίστηκαν απ' τα σκαλιά της Κίρκης όσοι δεν έμειναν γουρούνια. Τους πέρασε από τον Κάτω κόσμο, τις Σειρήνες, τη Σκύλλα και τη Χάρυβδη, τάισε τους υπόλοιπους με τα μοσχάρια του Ήλιου κι έσκασαν. Τους ξεπάστρεψε όλους ο φιλέταιρος! Και μόνος πια, δίχως συντρόφους μαρτυριάρηδες, επέστρεψε στην Ωγυγία και στην αγκαλιά της Νύμφης λησμονώντας παιδί, νόστο και γυναίκα. Στα οχτώ χρόνια ωστόσο τον βαρέθηκε η θεά. Φώναξε τον Ερμή και τον πέταξαν στη θάλασσα.

Και επέστρεψε θριαμβευτής με δανεικό πλεούμενο, ο κοσμογυρισμένος, κερδίζοντας τ' ωραίο ταξίδι.

Μίγγας Δημήτρης



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Μαρόκο.

Αυγινή ικνηλασία

Με την αρματωσιά του ένα σκαρί τρικάρτο ρίχτηκε στου πελάγου τα μάκρη. Γοργόφτεροι γλάροι συντρόφευαν την αρχινισμένη λιτανεία κι αφροί διαμαντικοί στην πλάτη του γιαλού όριζαν τις χαρακιές της αυγινής ικνηλασίας. Ψηλά στο μεσιανό κατάρτι μια σημαία στων ανέμων τη φορά κι η μάσκα να γέρνει μια δεξιά και μια ζερβά μα φόβος κανέννας. Μήτε των γλάρων το κρώξιμο μήτε οι μνήμες που ανασταίνουν μιας Αργώς το συναπάντημα στα άπλετα βάθη, μήτε το μάτι του Ιάσονα που κοίταε μη συντριβεί στις συμπληγάδες. Κι όλο τα θάρρητα κρατούσαν ορθόπλωρη την ελπίδα με των δελφινιών το ξάφνισμα και της γοργόνας τ'ατίθασο βλέμμα να ρωτά ξανά και ξανά παγιδευμένη σε μιας αγάπης την απαντοχή. Και περνούσε τ' αυλάκια το τρικάρτο κι έπιανε αρόδο εκεί που τα ύφαλα του μνημονικού χτυπούσαν. Τότες, Γοργοεπήκοες Παναγίες αναδύονταν μες στην πλατιάν αγκάλη κουβαλώντας μέδουσες και αστερίες με την αρμύρα να στάζει ρίγη. Κι ύστερα βουτώντας ξανά μες στις αυγή τη χαρμονή, ξανοίχτηκε μπροστά σε κίονες αμέτρητους, σε αγάλματα γερμένα στο χώμα, σε θόλους και μετόπες, όλα λευκά κι ολόφωτα στο μάγεμα του πρωινού. Και ξάφνου αντίκρισε στρατιές τα φουσατά του οχτρού. Παντιέρες περσικές πλατάγιζαν στη χαίτη του πελάγου και είδε γοργολάμνοντας γαλέρες γενοβέζικες κι αρμάτες τουρκικές. Τότες, εθεοκρούστη ο Κανάρης κι άναψε πυρσούς και γίνηκεν η θάλασσα καταποτήρας και τους ρούφηξεν εξόν από εκείνο το τρικάρτο που έλαμνε γοργά μες στου γιαλού τα μάκρη, διαπορεύοντας ξωκλήσια, βράχια και πεύκα κι ακόμα γοργολάμνει το σκαρί που το λαλούν Ελλάδα.

Μιχαηλίδης Μάριος



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Μαρόκο.

Η γνώμη της για τη Θεσσαλονίκη

από τη συλλογή Θείο Κορμί, εκδ. Διαγώνιος, 1994

Μου σύστησαν την ποιήτρια
από την Καλιφόρνια της Αμερικής,
που έδινε σειρά διαλέξεων στο πανεπιστήμιο.
«Σε γενικές γραμμές δεν μ' ενθουσίασε η πόλη σας.
Κοινότυπη, δεν προσφέρεται για καλλιτέχνες.
Εμπνέεσαι, μπορείς και γράφεις μένοντας εδώ;»
με ρώτησε. Εκείνη τη στιγμή ένας πληθωρικός γεροντάκος
ξεσήκωνε την ταβέρνα με τις φωνές του:
«Αχ, Μάρκο φίλε μου, έσβησαν τα νιάτα σου,
έχασες τη λεβεντιά σου με τα χρόνια,
είσαι αγνώριστος».
Σπάραζε, σχεδόν έκλαιγε για τη φθορά του χρόνου.
Ήταν τόσο πηγαίος, ώστε αντί για θλίψη
ένιωθα ανάταση.

Το στιγμιότυπο ανέτρεπε, έκανε σκόνη
τους αβάσιμους χαρακτηρισμούς της για την πόλη.
«Όλο και κάτι βρίσκει να γράψει κανείς»
της απάντησα, καθώς αποτύπωνα το σπαραγμό
του ζωηρότατου, πληθωρικότατου γεροντάκου
κι εμπνεόμουν.

Μπακονίκα Αλεξάνδρα

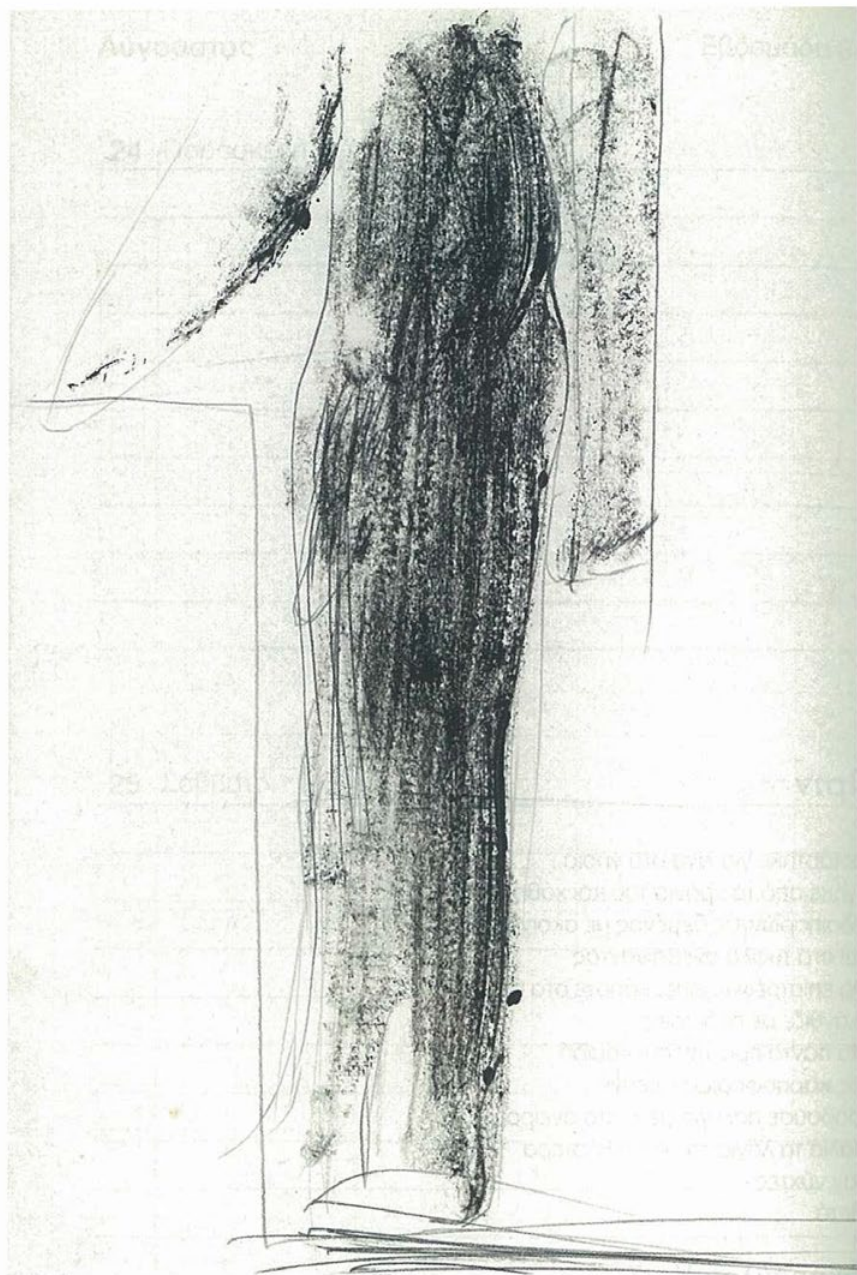


2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Πριν

Ξεχάστηκε για λίγο στα νησιά
βγήκε από τα χρόνια του και χάθηκε
Οδοιπορώντας δεμένος με σκοινί
και στα τυφλά ανεβαίνοντας
Θα επιστρέψω, είπε, κάποτε στα ψέματα
κι άνοιξε σε πεδιάδες
Μα πάντα πριν την συγκομιδή
της καρποφορίας έφευγε
τραβούσε πάλι για μέσ' στο όνειρο.
Παλιά τα λόγια του ήταν ξάστερα
σαν νύχτες
Μετά

Νικοπούλου Ηρώ



1994. Σχέδιο με μολύβι και κάρβουνο (0,30x0,21 μ.). Philae. Αίγυπτος.

Τα αλλότρια *αδημοσίευτο*

Τον κάνουν ό,τι θέλουν. Τον έχουν βάλει στη βιτρίνα για να μοστράρουν τις μόδες τους. Τον νομίζουν μάλιστα πράγματι για κούκλα. Δεν ξέρουν τι είδους ζωή έχει αυτός. Κρίνουν, βλέπετε, τα αλλότρια εξ ιδίων. Επειδή οι ίδιοι έχουν μόνο προφανή ζωή, θαρρούν πως κάθε ζωή είναι προφανής.

Για να επιστρέψουμε στη ζωή της κούκλας: Πιστεύουν κάτι τέτοιο δεν υπάρχει, επειδή μπορούν να κάνουν την κούκλα ό,τι θέλουν. Μπορούν, παραδείγματος χάριν, να την μετακινούν όπου και όπως θέλουν, να της δίνουν όποια στάση θέλουν, να της ανοιγοκλείνουν τα μάτια... Μα δε σκέφτονται πως αντιθέτως θα μπορούσε να είναι εκείνη, η κούκλα, που υπαγορεύει τις δικές τους κινήσεις. Πως θα μπορούσαν να είναι οι ίδιοι κούκλες της κούκλας. Η οποία παίζει μαζί τους.

Όχι, δε σκέφτονται ότι οι κινήσεις τους, με τις οποίες χειρίζονται την κούκλα, θα μπορούσαν ν' αποτελούν σχέδιο δράσης της κούκλας. Ότι θα μπορούσαν όλες μαζί αυτές οι κινήσεις να διαγράφουν ένα σχήμα: Ίσως το σχήμα ενός αστεριού, που ξαφνικά κυλάει έξω από κάποιο ξένο παραμύθι και πέφτει στην ανοικτή παλάμη ενός τυφλού επαίτη. Επιστρέφοντάς του το φως, αφαιρώντας όμως την ικανότητα να τραγουδάει. Αφήνοντας τα τραγούδια να τριγυρνάν αδέσποτα.

Τέτοια τραγούδια ακούει η κούκλα, ενώ την πηγαionoφέρνουν και την μετακινούν, την ντύνουν και την αλλάζουν στη βιτρίνα.

Νούσια Έλενα

Μυτική γαλήνη

Κατατρεγμένο
αλλά ασύλητο
το κέντρο.
Ήλιος παρηγορητικός
κατέρχεται στα βάθη μας,
καθώς σανό
σε γη προβάτων.
Μας τρέφει με εγκράτεια
και γαλήνη.
Παίρνουμε τον καιρό αγκαλιά.
Και κάπου κάπου.
Μειδιούμε.

Παπαδάκη Αθηνά



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Καθαρός ουρανός

Δεν φαίνονται στον ορίζοντα άμεσες απεργιακές κινητοποιήσεις στα ΜΜΕ. Αν έχετε άλλες πληροφορίες παρακαλώ ενημερώστε μας. Ευχαριστούμε.

[Απ' το δελτίο απεργιών www.apergia.gr της 31ης Μαρτίου 2011]

Κι όπως ηχούν δελτία
καιρών κι απεργιών
Κύριοι των Δυνάμεων
δεν πρέπει να φοβείσθε
τις αστραπές των οδοιπόρων
Σεις που κινείσθε σίφουνες
με τα ταχύτερα οχυρά
της οικουμένης

Θα 'λεγα νενικήκατε:
Τρία ως λεν τοις εκατό
η χθεσινή απεργία
Οπότε την κερδίσατε έως εδώ
την μάχη
Οπότε τον κερδίζετε έως εδώ
τον πόλεμο
Οπότε να προσμένετε πιο πλήρεια
την οργή μας

Κι αν με ρωτήσετε να πω
για το παρόν
θα συμφωνήσω
Πολύ καθάριος ουρανός
για τόσο γκριζο εντός μου
Κι ευθύς, ταλαίπωρη ζωή
σύννεφα σου χαρίζω
μικρό να 'χεις απόθεμα
για το μεγάλο τέρμα
που θ' ακουστεί ακέραιο
σ' όλη την οικουμένη
με μια φωνή τρεμάμενη
με μια φωνή δική σας
του πιο καθάριου ως τώρα νου
καιρόν κακοκαιρίας
Κι ευχαριστώ για την χαρά των
ήσυχων δελτίων
που ησύχως την ετάραξαν
την ώρα των Κυρίων

Παπαλεξάνδρου Αριστέα

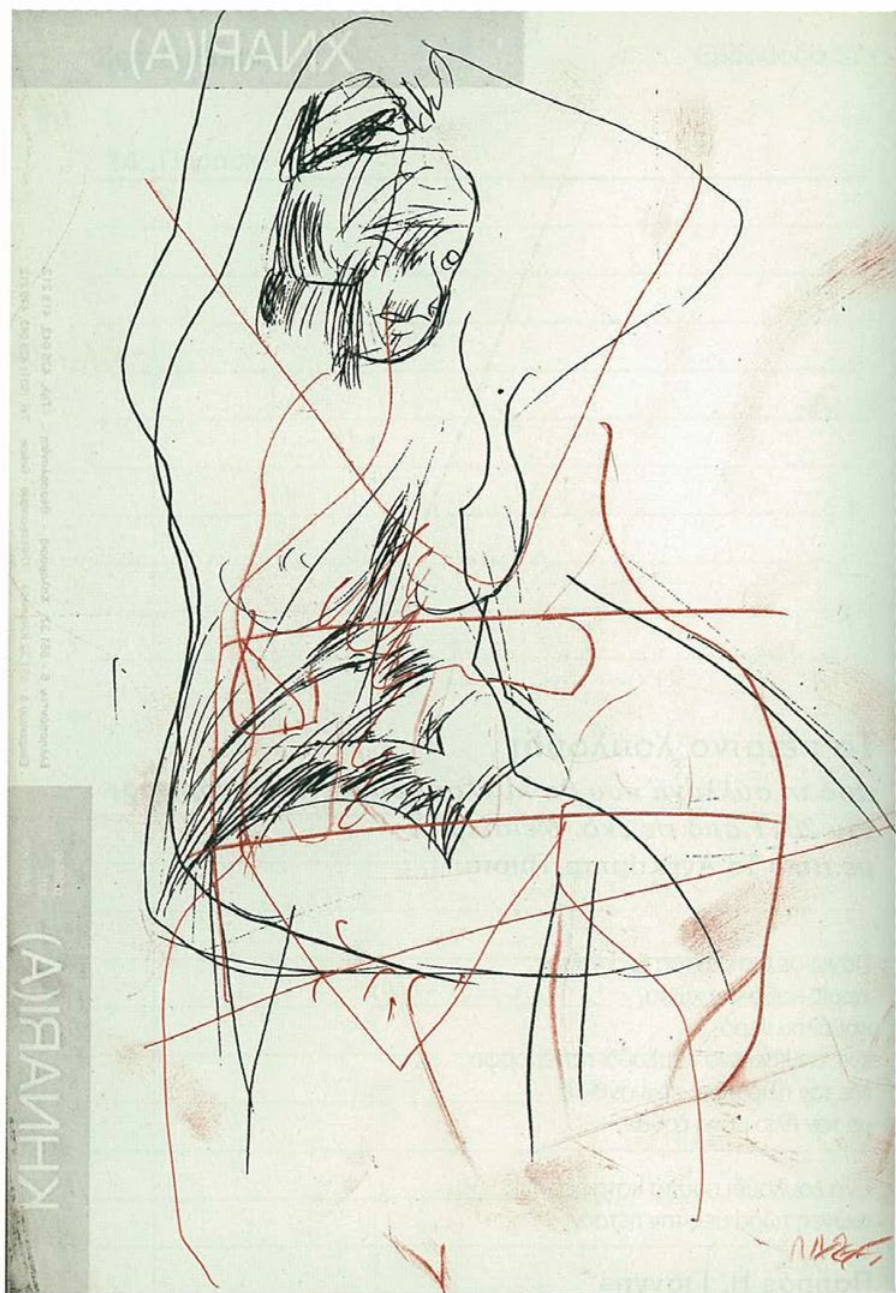
Το πέτρινο λουλούδι

*από τη συλλογή που θα κυκλοφορήσει το φθινόπωρο
του 2011 από τις εκδ. Μεταίχμιο,
με τίτλο Το Ανεκτίμητο Τίποτα*

Πάνω σε μια μάντρα ξερολιθιάς,
χωρίς καθόλου χώμα,
καθόλου νερό,
είχε ανθίσει ένα λουλούδι πανέμορφο.
Με τον ήλιο μόνο είχε ανθίσει
με τον ήλιο μόνο ζούσε.

Ένα λουλούδι που τα καταφέρνει
αιώνες τώρα μες την πέτρα.

Παππός Η. Γιάννης



1985. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Σελίδα από τα «Χνάρια».

Συνομιλία

Ω! Έλλην ποταμέ Αλφειέ
Μειδίασέ μου
Καθώς ασάνδαλη
Γυροφέρνω στις όχθες σου
Αναζητώντας αιώνια πατρίδα
Και σου υπόσοχομαι
Θα βυθιστώ
Λόγω τιμής
Με μανία
Στη ροή των νερών σου
Στις εκβολές σου φθάνοντας
Στην παφλάζουσα
Ακοίμητη θάλασσα
Σε ικετεύω
Μειδίασέ μου
Και μη φανερώσεις
Τα παθήματά μου
Στους φαύλους
Γιατί γνωρίζω
Η μάχη είναι αμφίτροπη
Στα ζάρια παίζονται
Τα ανθρώπινα
Και η νίκη
Την ύστατη στιγμή
Αλλάζει χέρια.

Παταπίου Νάσα



1987. Σχέδιο με μολύβια (0,30x0,21 μ.).

Η κιβωτός

σπόσπασμα από την ομώνυμη ανέκδοτη ποιητική συλλογή

Με τη συνεχή μας ανυπακοή και τις αστραπές της φαντασίας διευρύνουμε λίγο το αλωνάκι μας. Αλλά τα γύρω ναρκοθετημένα μάς εμποδίζουν να εξερευνήσουμε τις γκρίζες ζώνες. Όπως λ.χ. κτίσματα σκεπασμένα με χοντρές λινάτσες, σαν εκείνες που σκεπάζουν τις πολυκατοικίες – για ποιάν μυστηριώδη μεταρρύθμιση; (Φέρναμε κύκλους γύρω σε δαιμονισμένα αγρίμια.) Το ανάστημά μας δεν ήταν το ορατό μικρό μας δέμας, αλλά το ύψος των συλλήψεων σε μια περιοχή αναπεπταμένης βλάστησης που αφαιρούμε τα βαρυντικά μας πεδία. Κάθε τόσο γλιστρούσαμε στο πρωτότοκο θέρος (Ω γαία θεά μήτερ φερέκαρπος). Είμαι αυτό που μέσα μου ανειρήνευτο δονείται διαρκώς. Αυτό κι αυτά που εγκαταλείψαμε και τώρα επιστρέφουνε φαντάσματα από άλλο δρόμο.

Είμαι αναπόσπαστο μέρος του ξύλινου αλετριού που πελέκησε ο παππούς, Μανόλης Πρατικάκης. Μεγαλειώδες και λιτό παρ' ότι ευφάνταστο στη σύλληψη (πόσοι αιώνες το προετοίμασαν;). Έχει μια σχεδόν γλωσσική άρθρωση. Πυκνή με θεληματικές δεσιές συλλαβών. Με απέριπτη μορφή ουσιασμένη στην οικονομία, του πονήματος. Με παλίντονος ρηματικές συνιστώσες ιμάντων, ξύλων, αρχιμηδείας αρχής (π.χ. δώσ' μοι σθω κ' αγάν κινήσω ή όσο πατείς την έχερη τ' αλέτρι χαμηλώνει). Τόξα, αρμοί, καμπύλες σε διανοητική συνεύρεση. Ένα ευφυές υλικό θεώρημα. Ένα ζωντανό σμιλεμένο όνειρο που κάνει γόνιμο το χίρσό, στα* άκαρπα στρέμματα των ποιητών. Είναι Λόγος μέσα στη γήινη Σιγή. Μαθηματική συνάρτηση που την έκανε κάποτε εργαλείο στα χέρια μας ο κεραυνός. Το μόνο αυθεντικό χειροποίητό μου ποίημα. Με πελεκητούς στίχους. Με μηρούς στις θελκτικές κοτύλες τους.

Στο σασί ελλειπτικούς που θηλυκώνουν των ξύλινων λαγόνων του.
Κι όλα να τα σέρνουν των βοδιών οι ατμομηχανές. (Το υνί γεννημένο
απ' τ' αμόνι του. Το δάσος δώριζε τα ξύλα του. Τ' ουρανού τ' άστρα
την αλετρόποδά τους.)

Ο Γεωργός οργώνει, η γη ακνίζει ξυπνημένη απ' τους πέτρινους
ύμνους της. Κάνει να κυματίζουνε τα χώματα μικρή θάλασσα του
χειμώνα. Πουλιά πετούσαν πάνω από τις αυλακίες και κάτω απ' τα
κινούμενα σκίνα τ' ουρανού: τα σύννεφα.

Το στάρι για ν' ανέβει στον άρτο κατεβαίνει στο κιβούρι του.
Η πείνα μας είναι το βαθύτερο ψωμί. (Είναι ζυμωτό σταρένιο ποίημα.)
Η ουσία της πράξης είναι έρωτας. Η πείνα λυχνίζει από δω φέγγει
ο καρπός από κει ο ύμνος του. Κι ο ζευγάς σπκώνει τον σπαρμένον
ουρανό στους ώμους του και προχωράει.

Έτσι μια μέρα κάθισα να γράψω. Ήταν όλοι εκεί σε μια ξεχασμένη
επαγρύπνηση. Καθιστός πήγαινα πάνω στο όχημα του παντός που με
πηγαίνει. Ήταν εκεί ο μαέστρος με όλα τα πνευστά της ορχήστρας!
Κι ακόμη Έλληνες βαθείς, ο Εφέσιος κι ο πολύτροπος Ακραγαντίνος
και φωνές από το μέλλον ενωμένες με το παρελθόν. Κι άρχισα να
ρίχνω το σπόρο στις ζεστές αυλακίες, σ' αυτό το πλατύ γέλιο της γης.
Και βρέθηκα πίσω από δυο μαύρα ζώα. Από τα χέρια μου βγαίνουν
εργαλεία με την όψη χειριών που τα γυρεύαν. Και λίγο λίγο ξεδιπλώθηκε
το άροτρό μου. Το ένα μου χέρι θήλαζε την έκερη. Το πόδι ξεχασμένο
στις δροσιάς τα βάθη μάζευε μυστήριο και σπάραζε με καφεκόκκινους
σπασμούς στα ορυκτά σεντόνια. Κνήμες, μηροί, μαλλιά της τρικυμίας
(παν - έλα) η σαρκική παλίρροια. Παράξενη αφθονία σαν χάρις για όσο
έπαιρνα η λήκυθος γέμιζε. Όσο έδινα οι μπλιές με φόρτωναν τα μήλα
τους. Και στην απόλυτη σιωπή μες άκουσα στο ξύλο την άγνωστη φωνή
μου. Άκουσα, χτίσε τη φωλιά του χαμένου πουλιού και το πουλί θα 'ρθει.
Και τότε πάνω απ' των χωμάτων το σκαφτό γέλιο, με κεντρομόλους
κύκλους, είδα γύριζε το γεράκι στο κάλεσμα του γερακάρη. Στου άδειου
στοχασμού μου το κανένα σχέδιο.

Βρέθηκα σε απόλυτο σκότος κι ένα ένα άναψαν μέσα μου όλα
τα φώτα. Μία μία σβήνοντας

όλες
του εαυτού μου
τις όψεις.

Πρατικάκης Μανόλης

Το πρώτο σμάρτημα

Θυμάμαι πώς ξεκίνησε η Δημοκρατία... Ανήκα στους μυημένους. Ο λαός είχε απηυδύσει και αποφασίστηκε η σφαγή των τυράννων. Θα γινόταν τη δεύτερη ημέρα των δέκατων τέταρτων Παναθηναίων. Τέλος Εκατομβαιώνα*. Δεκάδες θα τους χτυπούσαν στο Λεωκόρειο** της Αγοράς, όπου οι τιμές στον λεωκόρο ήρωα. Ο χώρος στενός, η φρουρά συμπτυσσόταν, εξασθενούσε.

Η πομπή ξεκίνησε από την αυλή του Πομπείου, στον Κεραμεικό. Ψηλά στον Παρθενώνα η παννυχίδα. Οι μουσικοί έδιναν ρυθμό. Χορωδίες ακούγονταν στον παιάνα, στην ολόλυγη. Δοιούσαν η πόλη – τύμπανο να σπάσει.

Ο ιερός πέπλος ιστίο πάνω σε τριήρη με ρόδες. Ξοπίσω οι παρθένες Αθηναίες κόρες-υφάντρες, οι Εργαστίνες, το ιερατείο, οι τύραννοι με τη φρουρά τους, όλοι οι άρχοντες των φυλών –εκεί και ο Αρμόδιος με τον Αριστογείτονα–, μετά αθλητές, ο λαός.

Στο Λεωκόρειο οι δυο τους αντάλλαξαν μια ματιά κι έσυραν τα ξίφη. Ο Αρμόδιος έκοψε το λαρύγγι του Ίππαρχου που σωριάστηκε – αρνί στο αίμα του.

Όμως, ήταν τα μοναδικά σπαθιά που βγήκαν από τα θηκάρια τους.

Όλοι οι άλλοι, λαός και άρχοντες, εκατοντάδες ορκισμένοι, μυημένοι στην ελευθερία, δειλίασαν. Όλοι! Οι Αλκμεωνίδες, αργότερα, ορκίστηκαν με βαρείς όρκους πως δεν είχαν παρασύρει τους δύο φίλους για να επωφεληθούν πολιτικά από το φονικό.

Οι φρουροί έπεσαν στον Αρμόδιο. Τον κάρφωσαν από παντού με ακόντια σπαθιά τον ξέσκιζαν. Πρόλαβε να δει τον Αριστογείτονα ζωντανό. Η μυρωδιά του θανάτου του τον έπνιξε. Απέμεινε ολόγυμνος με τις λόγχες καρφωμένες – αγκάθια πυκνά μπηγμένα σε σώμα αποτρόπαιο.

Και ο λαός ολόλυζε, με το ένστικτο της αυτοσυντήρησης των ζώων. Μεταστράφηκε. Όλοι έλεγαν πως ήθελαν να ρίξουν δάκρυα καυτά πάνω στον: «Αγαπημένο τους νεκρό τύρανο Ίππαρχο. Και να καταραστούν, να φτύσουν με απδία στο μιανό κορμί του φονιά, που τόλμησε να βεβηλώσει με φονικό αποτρόπαιο την ύψιστη γιορτή των Παναθηναίων».

Σχημάτισανε κύκλο και φτύνανε στο ματωμένο σαρκίο του Αρμόδιου.

Τότε ήταν που τους σιχάθηκα.

Και έφυγα για πάντα.

Ρωμανός Γιώργος

* Ήταν η 15η Αυγούστου του 514 π.Χ.

** Μνημείο, στην αρχή της στοάς Απάλου, ανάλογο με του Άγνωστου Στρατιώτη.

Ειρωνικόν

Την αδελφή του Κάδμου μη φοβάσαι
εκ της σαρκός σου σαρξ είναι και αίμα σου
Την έπλασε η αθάνατη πνοή σου

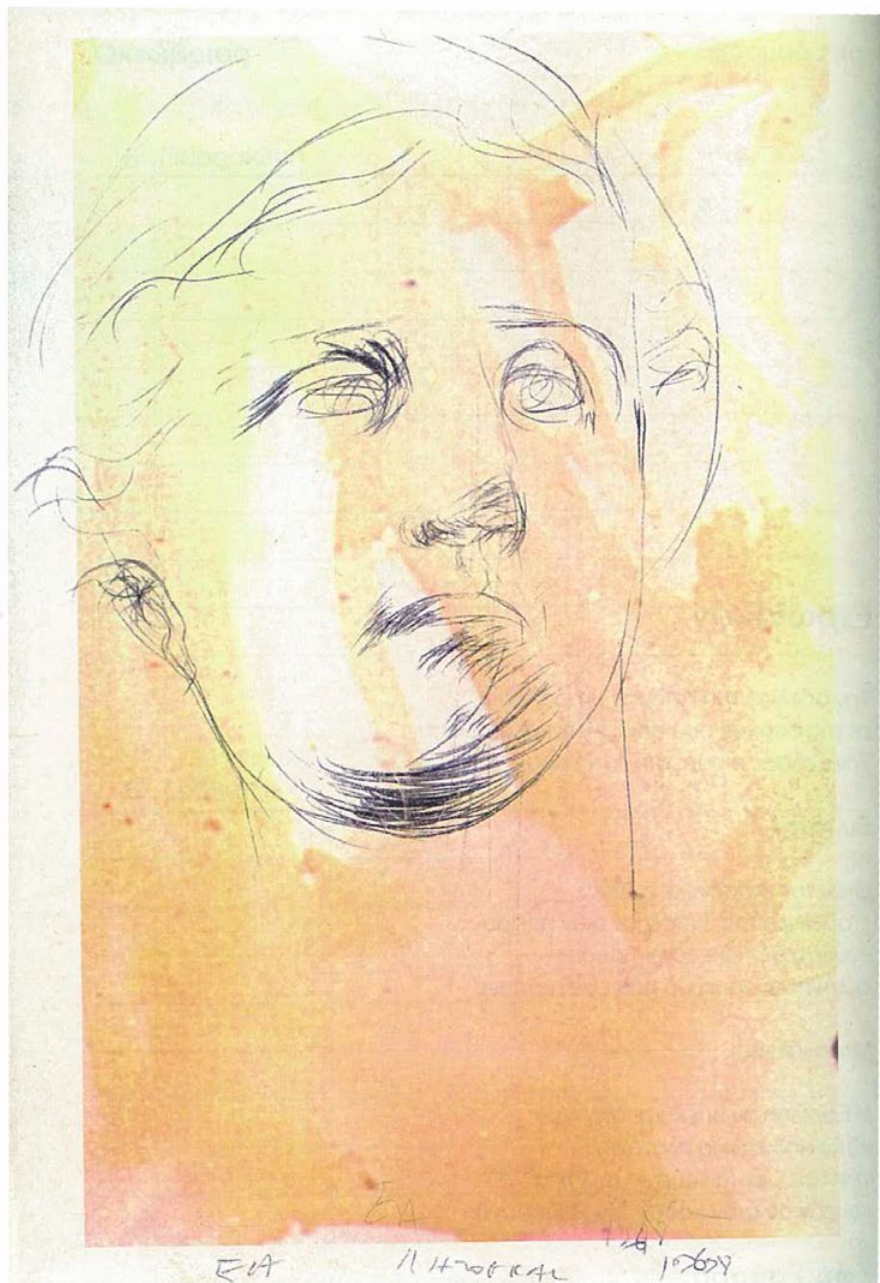
Θυμάσαι;

Όταν την καταδίωκε ο Δίας
τ' αδέλφια της διέτρεξαν μίαν ήπειρο
–όνομα δεν είχε τότε η Δύση–
ευλόγησαν το χώμα που είχε πατήσει

Μη σκιάζεσαι

Η Ευρώπη αν υπέκυψε στον Δία
κάτω από αιώνια πλατάνια
γέννησε μια καινούργια πολιτεία
και έδωσε στον κόσμο τον Ραδάμανθη

Ζωή Σαμαρά



1968. Σπουδαστικό σχέδιο (0,30x0,21 μ.).

Οι σίχοι

από τη συλλογή Το Δέρας, εκδ. Γκοβόστη, 1994

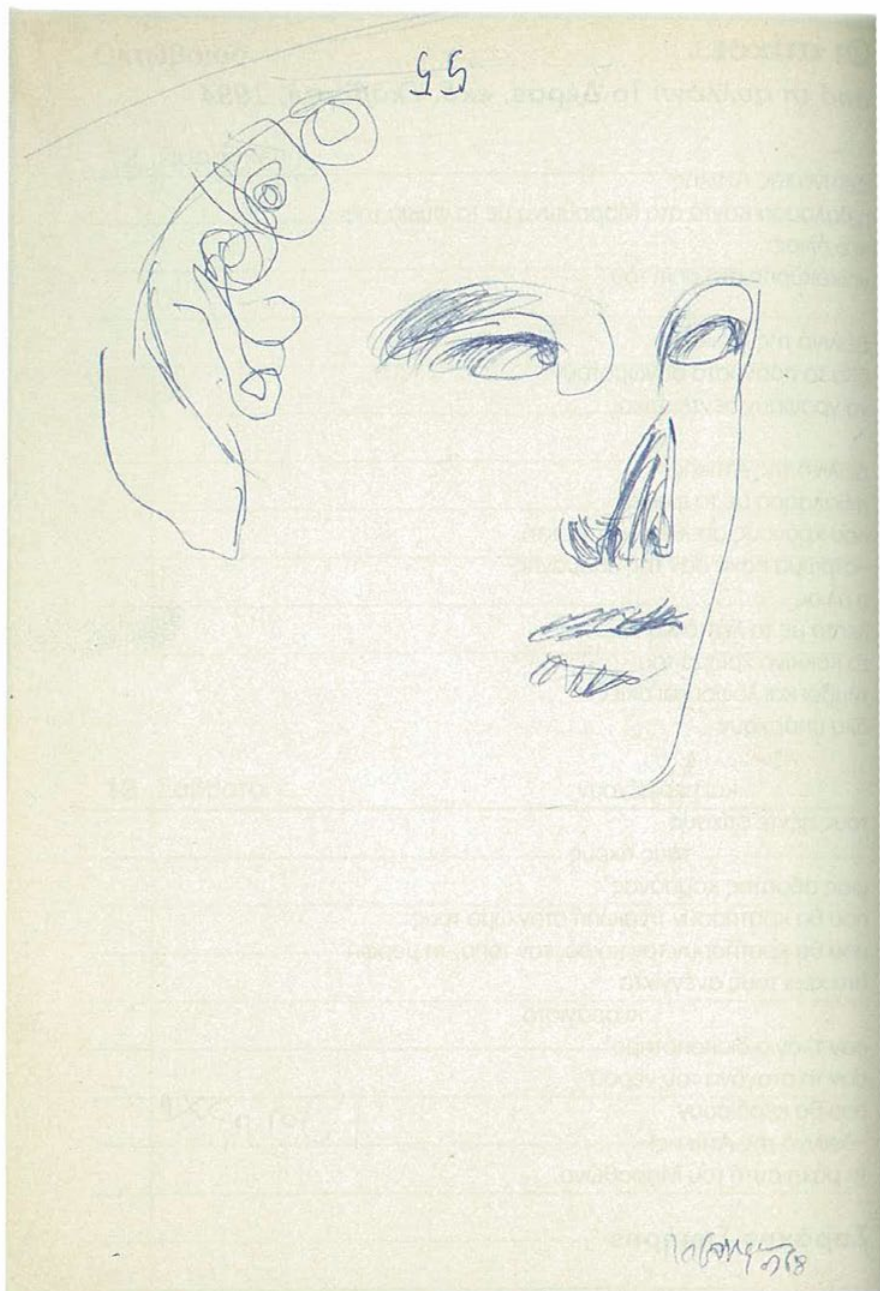
Δειλινό της Αττικής
η θάλασσα κοντά στο Μαραθώνα με τα φύκια της
κι ο ήλιος
νοικοκύρης στο σπίτι του.

Δειλινό της Αττικής
όλα τα πράγματα συνωμοτούν
να γραφούν πέντε σίχοι.

Δειλινό της Αττικής
η θάλασσα με τα φύκια
που χρόνους αποθέτει στην ακτή
–στρώμα παχύ σαν της υπομονής–
ο ήλιος
λεπτό με το λεπτό κερδίζοντας
το κόκκινο χρώμα του
τύμβοι και λόφοι και σκιές
όλα υπάρχουν

και περιμένουν
τους πέντε σίχους
τους ήχους
μιας αόρατης καμπάνας
που θα κρατήσουν τη σιωπή στον ώμο τους
που θα κρατήσουν τον καιρό, τον τόπο, τη μορφή
στο χέρι τους ανέγγιχτα
κι αράγιστα
σαν τ' άγιο δισκοπότηρο
σαν τη σταγόνα του νερού
που θα κερδίσουν
–δειλινό της Αττικής!–
τη μάχη αυτή του Μαραθώνα.

Σαράκης Σωτήρης



1968. Σπουδή με μολύβι (0,30x0,21 μ.).

Το φως της Ελλάδας

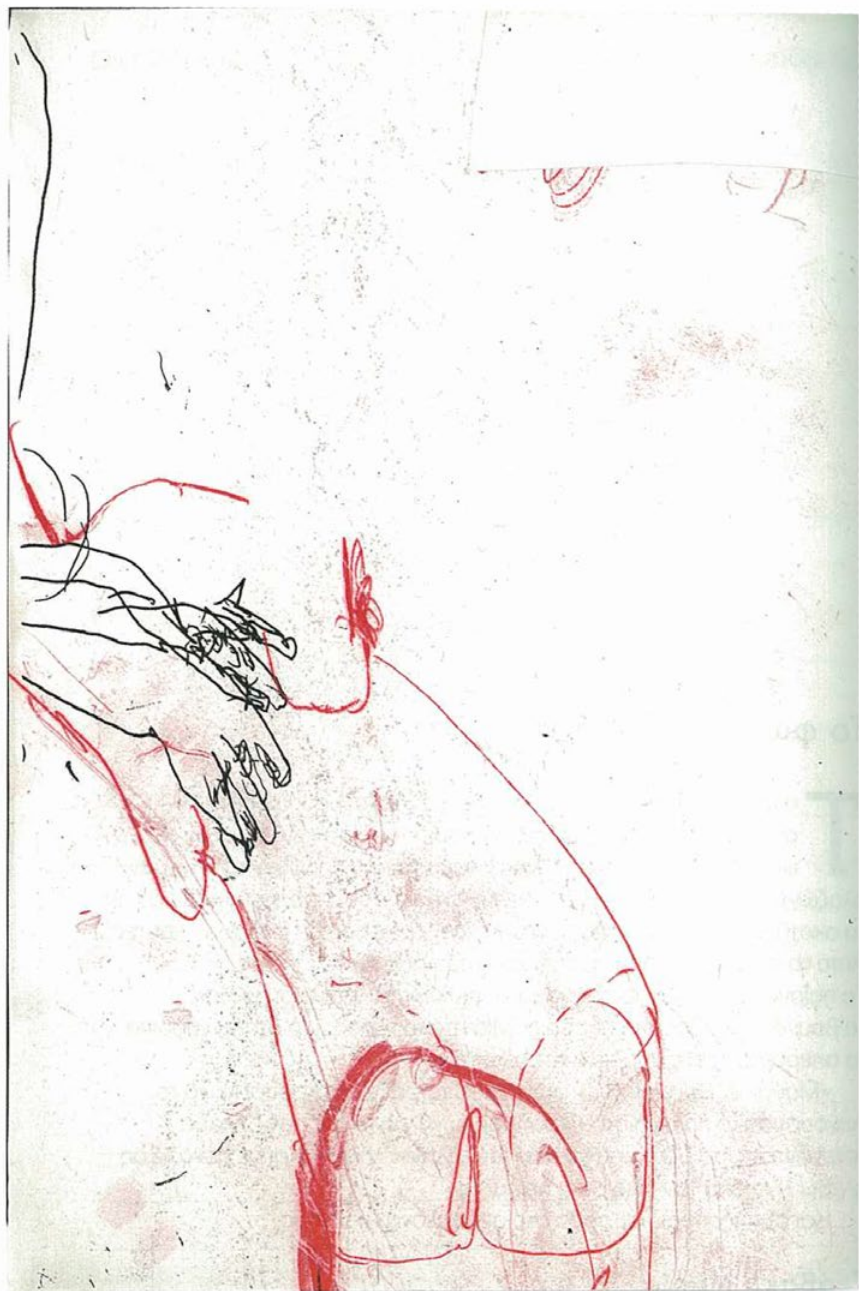
Το φως της Ελλάδας είναι οι ποιητές της, οι μουσικοί της, οι δημιουργοί της –που απ' τα βαθιά των χρόνων έπραξαν με την ψυχή και με τα χέρια τους κι ακόμα τα που επράξαν αναπνέουν ολοζώντανα, μας στοιχειώνουν με τις ανάσες τους, οδηγούν, φωτίζουν τα σκοτάδια και τις ερημιές– ερημιές φοβερές που δε βγάζουν – αυτές... Αυτό το φως είναι που μας συντηρεί, που μας συνεχίζει.

Το παίρνουν τα γαλάζια μας κι αντανακλούν τη λάμψη οι βράχοι, τα βουνά, τα μεθυστικά θυμάρια. Μια στάλα τόπος, μια στάλα νησάκια, το απέραντο νερό, ομορφιά ατελείωτη.

«Μαύρισα... μαύρισα...» φώναζε το τετράξανθο κορίτσι κείνο το Αυγουσιάτικο πρωινό στο αεροδρόμιο. «Φεύγω από την Ελλάδα παίρνοντας μαζί μου, απάνω μου τον ελληνικό ήλιο». Και σε μένα «Σας κλέβω λίγο από τον ήλιο σας, πειράζει;»

Και στο χέρι για διάβασμα στο αεροπλάνο Αισχύλος.

Σερβάκη Μαρία



1987. Σχέδιο με κόκκινο καρμπόν και μελάνι (0,30x0,21 μ.). Κάμψη αριστερά.

Κατοχή – Ευαγγελισμός

*Μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει
και ξανά προς την δόξα τραβά...*

Η γιορτή. Το κοριτσάκι. Πείνα.
Κατοχή. Αποκλεισμός.
Το γλίστρημα απ' τις σκάλες.
Η Ελλάδα. Ο Ευαγγελισμός.
Ο λευκός κρίνος.
Χαίρε κεχαριτωμένη
Η άσπρη μπλούζα της η γιορτινή
κόκκινη, κατακόκκινη
στο αίμα βουτηγμένη.
Επειγόντως. Στην κλινική οδού Αριστομένους.
Με το καρότσι του μανάβη
που λίγο πριν
κουβάλαγε τους πεθαμένους.
Στην Πατησίων οδοφράγματα.
Δώδεκα ράμματα.
Δωσίλογοι, μαυραγορίτες
πολίτες θύματα και θύτες.
Ουρές, ουρές για τα συσσίτια.
Η σημαία κυματίζει μεσίστια.
Η μιζέρια κι ο τρόμος.
Όμως...
χαρμόσυνη μέρα θα φθάσει
κι άλλες... κι άλλες...
το κορίτσι ξαφνικά θα γεράσει.
Το σημάδι στο σαγόνι επιμένει
κι η Ελλάδα
Η Ελλάδα που ξανά και ξανά ξαποσταίνει.

Σιδηρά Αγγελική



2001. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Αυτό το ποίημα

Σ' αυτό το ποίημα θα βρείτε την άλλη Ελλάδα, *αυτή που δεν ταυτίζεται με διαφθορά, έλλειμμα, διαπλοκή, μαύρο*

χρήμα, χρέος, αγωνία για το μέλλον και με το κάθε άλλο παρά αισιόδοξο κι ελπιδοφόρο κλίμα των ημερών, σ'

αυτό το ποίημα κεντρικός άξονας είναι κάτι που δίνει κίνηση στα άνω και στα κάτω άκρα, κάτι που μας συγκινεί σύγ-

κορμους, αυτό το ποίημα φιλοδοξεί να δείξει πως η πατρίδα μας έχει φωτεινές πλευρές (αόρατες διά γυμνού οφθαλμού)

έχει πλεονεκτήματα, έχει πολιτισμό, έχει αντιστάσεις, έχει την ιδιαίτερη ψυχή της η Ελλάδα, έχει πολλά περισσότερα plus

απ' τα πολλά minus αν και η ελληνική ψυχή, τα βουνά και οι κάμποι της πατρίδας έχουν πολύ αλλοιωθεί και

αλωθεί απ' την αρπακτικότητα, εν τούτοις αυτό το ποίημα σφόδρα επιθυμεί να φωτίσει *αυτήν την Άλλη Ελλάδα.*

Σιώτης Ντίνος

Η πόλη της Αθηνάς Παρθένου σπόσπασμα από ομώνυμο κείμενο, περ. Η Λέξη, τεύχος 166, 2001

Αν ήμουν ζωγράφος κι έπρεπε να της βάλω χρώματα, ένα δυο γαλάζια θα τη ράντιζα, λίγες σκουρόχρωμες κηλίδες πού και πού κι ένα μενεξελί ανοιχτό, από αυτά που δύσκολα τα καταφέρνεις κι όλο προσπαθείς, η ράχη της παλέτας πονάει από το βάρος του κόκκινου, την αστάθεια του κίτρινου, το σοβαρό κυανό, το αναγκαίο μαύρο –μια δυο σταγόνες ίσα ίσα– κι ύστερα πάλι απ' την αρχή, κόκκινο, μαύρο, κίτρινο, κυανό, ώσπου να βγει το ποθητό μενεξελί. Πώς άλλωστε να αποδώσεις τη δύση στην Αθήνα, όταν πια ο ήλιος έχει βυθιστεί στο διάσελο του Αιγάλεω και μόνο η ζεστή του ανάμνηση κρέμεται στην οροσειρά;

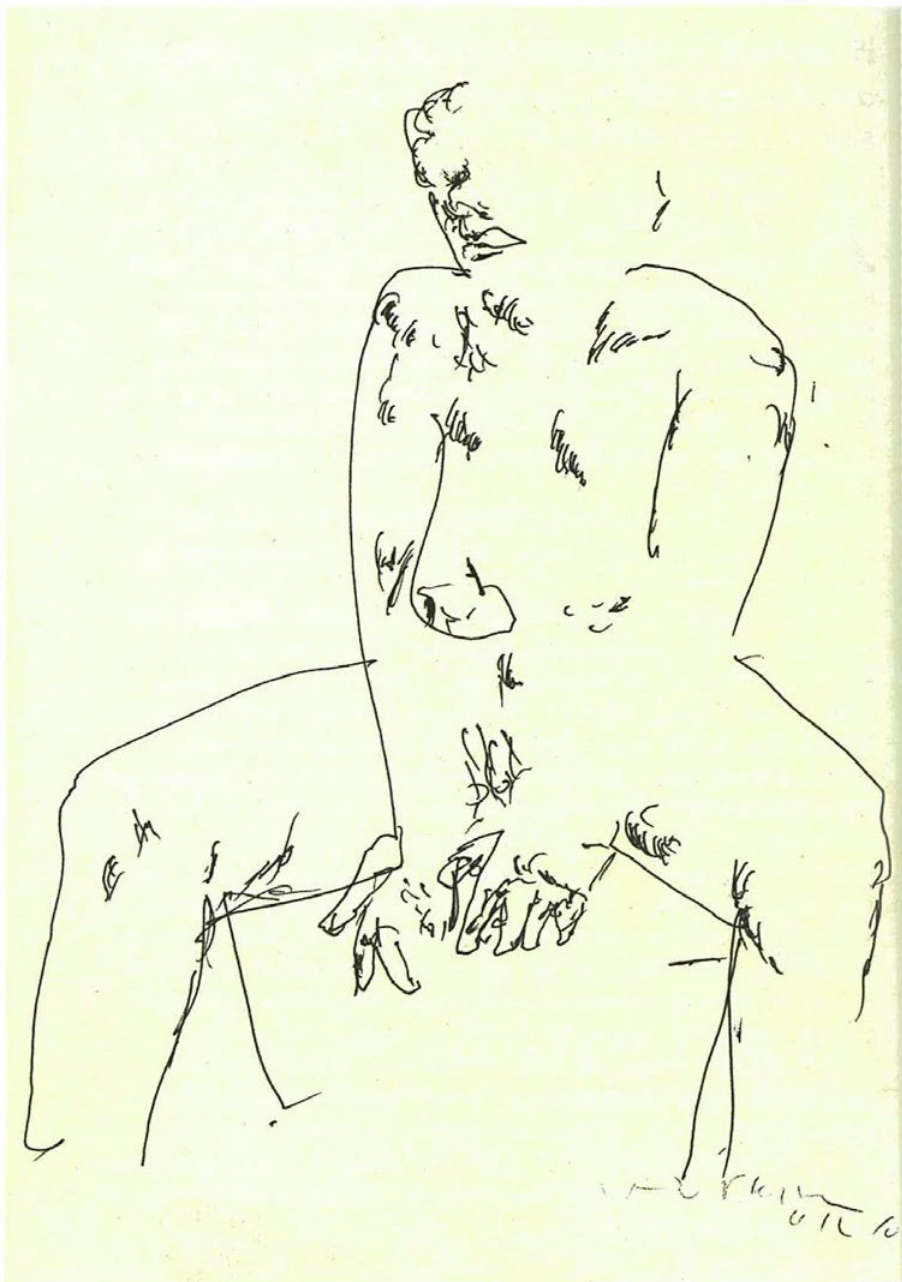
Αν ήμουν ποιητής, θα έκλεινα τα μάτια στα κτήρια της ασχήμιας, τ' αυτιά στο θόρυβο των δρόμων και θα 'φτιαχνα με στίχους και ρυθμό την πόλη του ονείρου.

Όμως δεν είμαι ποιητής ούτε ζωγράφος, το μόνο που γνωρίζω είναι πως τούτη η πόλη είναι η μήτρα, το σπίτι και ο τάφος μου, πρώτη μου ανάσα η ανάσα της, πρώτο μου κοίταγμα ο οριζοντάς της, οι δρόμοι της οικείοι, γνώρισα βήμα βήμα και την παραμικρή αλλαγή στο σώμα της, βασανισμένο σώμα, αναντίρρητα, μα όμορφο ακόμα και γι' αυτό, μια και από τον πόνο η ομορφιά αναδεικνύεται μεγαλειώδης και προκαλεί τον θαυμασμό και το προσκύνημα.

Ακοίμητος ο Βράχος, ακοίμητη και η πόλη η παλιά, με τα οστά της διάσπαρτα ανάμεσα στα δέντρα, γαλήνια, ήσυχη, μονάχα ο ήχος του ηλεκτρικού σιδηροδρόμου σπάει κάθε τόσο τη σιωπή. Και η γειτονιά η νεκρική πιο κάτω με τα επιτύμβια στη σειρά, πέτρινες μνήμες, θρήνοι παλιοί και ξένοι για όσους περιφέρονται οκτώ μέτρα πιο πάνω, στη νέα πόλη. Εκεί ο Δεξίλεως, εκεί και η Ηγησώ, και το ρετάλι του Ηριδανού μέσα στα κεραμίδια που οι Ρωμαίοι συνταίριαξαν σε κοίτη.

Στο Δίπυλο ξεκίνησε ήδη η πομπή, το ξόανο της θεάς μπροστά, πίσω το πέπλο με τις χρυσοκλωστές να σπινθιρίζουν σαν φλογίτσες. Στέκομαι ευλαβικά για να περάσει μπροστά από τα καφενεία και τα μαγέρικα, πάνω από τους παλιατζήδες της Αθριανού, η ιερή πομπή των Αθηναίων που μεταφέρει, ως κόρη οφθαλμού, το ξόανο της Αθηνάς Παρθένου στο ναό της.

Σκιαδαρέση Μαρία



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Τ' αρχαία τα μάρμαρα

Έκλειψη, 1974

Τ' αρχαία τα μάρμαρα ζωντάνεψαν μέσα στη χλόη
ραντίσματα βροχής με ήλιο του Μάρτη.
Το φως ποτέ άλλοτε σου φαίνεται δε λάμπει
σαν και τώρα.

Μην ανοίξεις να δεις πιο μέσα.

Όλα τ' αγάλματα χαμογελάνε στο μουσείο.
Κορμοί σπασμένοι και κιονόκρανα στους παιδικούς
μας λόφους.

Αυτά τα μάρμαρα είναι δικά μας σαν τον ήλιο μας,
βόσκουν κωμένα στο γρασίδι σαν τα πρόβατα.
Δεν έχουν μνήμη και δεν ξέρουν να θυμούνται.
Νιώθουν την άνοιξη ως τις ρίζες τους κι αναταράζονται
ξυπνούν, και πέφτουνε ξανά σε λήθαργο σαν τη
ζωή μας.

Στεργιόπουλος Κώστας



2001. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Ημερολόγιο

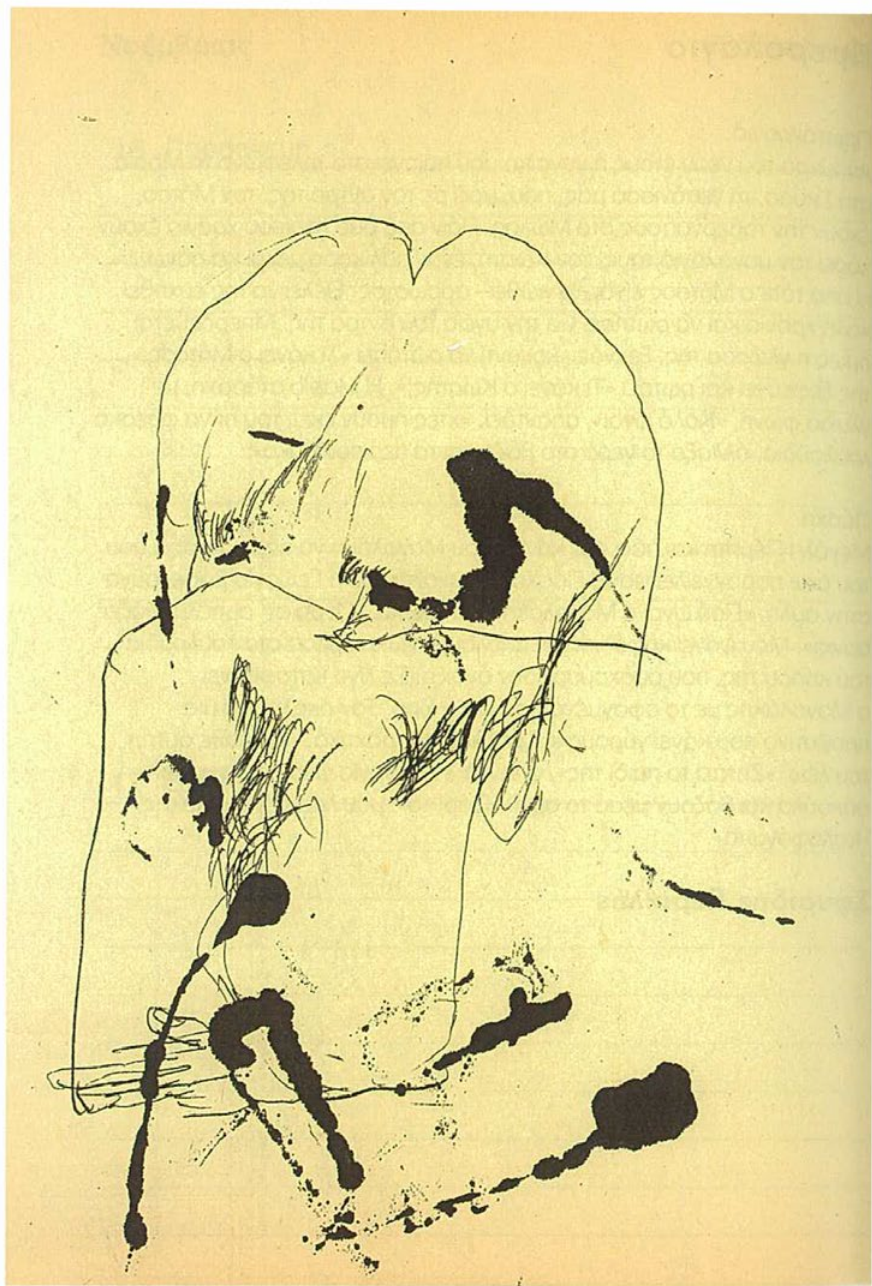
Πρωτοχρονιά

Ανήμερα του νέου έτους η γυναίκα μου παίρνει στο τηλέφωνο τη Μαρία στη Σκύρο, τη γειτόνισσά μας, που, μαζί με τον άντρα της, τον Μήτσο, έχουν την ταβέρνα τους στο Μώλος. Πριν από δύο περίπου χρόνια έχουν χάσει τον μοναχογιό τους, τον Κωστή, έναν παλικάρο μέχρι και πάνω, κι από τότε ο Μήτσος είναι –ή νιώθει– άρρωστος. Θέλει να της ευχηθεί καλή χρονιά και να ρωτήσει για την υγεία του άντρα της. Μπερδεύεται όμως η γλώσσα της, ξεχνάει, και αντί να ρωτήσει «Τι κάνει ο Μήτσος;», της ξεφεύγει και ρωτάει «Τι κάνει ο Κωστής;». Η Μαρία ατάραχη, με γλυκιά φωνή, «Καλά είναι», απαντάει, «χτες ήμουν εκεί, του πήγα φρέσκα λουλούδια, άλλαξα το νερό στο βάζο και τα περιποιήθηκα».

Πάσχα

Μεγάλη Πέμπτη και πάω στο κονάκι του Μανολάκη να πάρω το αρνί που του έχω παραγγείλει για το Πάσχα. Η γυναίκα του η Γεωργία βάφει αυγά στην αυλή. «Πού είναι ο Μανολάκης;» τη ρωτώ. «Πέρα στ' αμπέλι σφάζει αρνιά». Μου ψήνει καφέ και τον απολαμβάνω ανάμεσα στα λουλούδια του κήπου της, που μοσχομυρίζουν άνοιξη. Σε λίγο καταφθάνει ο Μανολάκης με το σφαγμένο αρνί στον ώμο. Τον ακολουθεί μια προβατίνα που κάνει γύρους και βελάζει σπαραχτικά. «Τι έπαθε αυτή;» του λέω. «Ζητάει το παιδί της», απαντά. Η Γεωργία φέρνει μια μαύρη σακούλα και βάζουν μέσα το αρνί. «Πάρ' το», μου λέει ο Μανολάκης, «καλοφάγωτο».

Σφυρίδης Περικλής



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

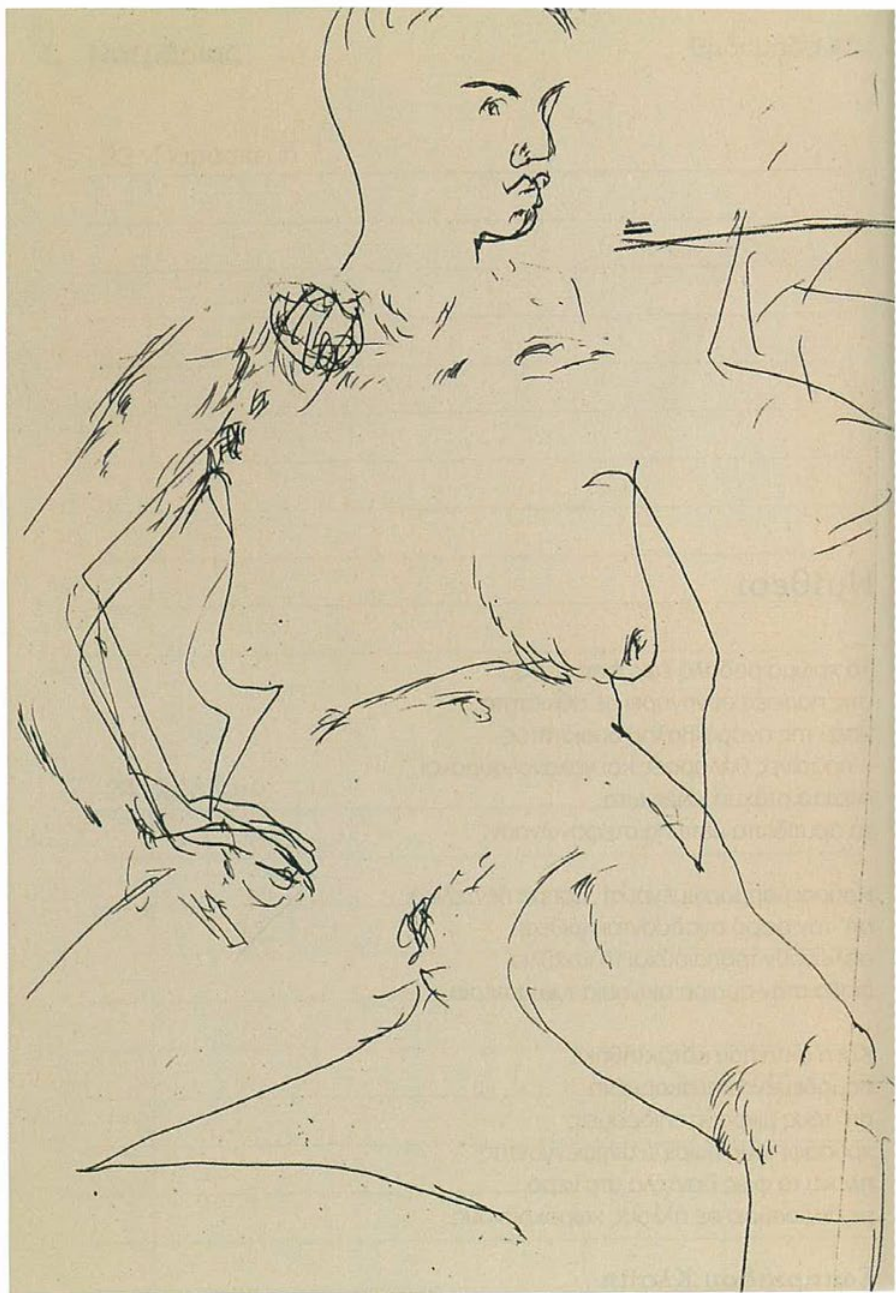
Ημίθεοι

Το χρώμα ροδαλό έως έντονα ροδί
στις παρειές συνηγορεί με αθωότητα
υπέρ της αναμφίβολης ομοιότητας
– πράσινες θάλασσες και γαλανοί ουρανοί.
Άταχτα στάχυα ηλιόφωτα
τα αρυτίδωτα μέτωπα στεφανώνουν.

Κούροι μαρμαρωμένοι στ' άσπρα πεντελικά
απ' τον αφρό αναδύονται ημίθεοι
απλώνουν τροπαιούχοι τα κοχύλια
δίπλα στην άμοιρη ακινησία του αστερία.

Και η ακτή που κατακτήθηκε
σημαδεμένη και σκαμμένη
απ' τους μικρούς επιδρομείς
χρυσάφι τους δωρίζει αντιφέγγοντας
πλέκει το φως δαντέλα στο νερό
με παρασύρει σε άλλους χωροχρόνους.

Σωτηριάδου Κλαίτη



2004. Σχέδιο με μελάνι σε χαρτόνι (0,30x0,21 μ.).

Προσανατολισμός στο άγνωστο

Όνειρο στραγγισμένο πάνω σε πέτρα λευκή
μάρμαρο ζαλισμένο στο φως
να πέφτει επάνω του ο στίχος
και να μην το φθάνει
ακίνητο να λάμπει
λευκή σιωπή

ύλη πιο δυνατή από λέξεις
την τριγυρίζει ο στίχος
ζυγιάζεται από πάνω της σαν γλάρος

στάζει το όνειρο νερό
σταγόνες στεγνωμένες στον αέρα

λέξεις χωρίς σκιά
φτερουγίζουν και χάνονται
κι η πέτρα, πέτρα
ανασαίνει το φως

κάπως αλλιώς πρέπει να γράφεται
η ποίηση του ονειρού
με λέξεις που σαλεύουν
και μεσ' την όραση του καθ' ενός
αλλάζουν όψη
μεταμορφώνονται, μεταμορφώνουν
γι' άλλους γελούν και γι' άλλους κλαίνε

μόνο το ρίγος κοινό
καθώς χαράζει άνοιγμα του αγνώστου
και μένεις, μένω έξω

Τομαζάνη Δέσποινα

Χίος το νησί του Ομήρου

Το πλοίο φθάνει στη Χίο στις τρεις το πρωί. Δύσκολη ώρα να ξανακοιμηθεί κανείς. Κατευθύνομαι με το δίκυκλο βόρεια προς τη Δασκαλόπετρα, έτσι λέμε την Πέτρα του Ομήρου εδώ, στον Βροντάδο. Το πρωινό αγιάζι νοτίζει το νησί και τα ρούχα μου. Φθάνω στη Βρύση του Πασά, μια τοποθεσία με πλατάνια δίπλα στη θάλασσα. Περιμένω να χαράξει. Περιμένω να βγει ο ήλιος πίσω από τις ακτές της Τουρκίας. Μέσα από τ' αλμυρίκια, η αλμύρα της θάλασσας ενώνεται με το φλιακούνι. Βρέχονται τα παπούτσια μου μέσα στο φρέσκο τριφύλλι. Θυμάμαι το μοναδικό τετράφυλλο τριφύλλι που βρήκα κάποτε εδώ, κάτω ακριβώς από την Πέτρα του Ομήρου.

Σκαρφαλώνω πάνω στον βράχο. Στο κέντρο του πλατώματος η Δασκαλόπετρα. Ένα έξαρμα σχεδόν κυβικό. Ψάχνω τον αστερισμό του Ωρίωνα με τα επτά αστέρια που τον λένε και «αλετροπόδι».

Ο μυθικός ήρωας Ωρίων συνδέεται άμεσα με τη Χίο. Τρομερός κυνηγός, καθάρισε το νησί από τα άγρια θηρία και τα φίδια. Ήρθε στο παλάτι του βασιλιά Οινοπίωνα, τον πρώτο οικιστή της Χίου. Ο Οινοπίων, γιος του Διόνυσου, ήρθε από την Κρήτη και δίδαξε την αμπελουργία στο νησί. Μέθυσε ο Ωρίων με τον περίφημο Αριούσιο οίνο και βίασε την κόρη του βασιλιά, τη Μερόπη, κατ' άλλους γυναίκα του. Ο Οινοπίων τον τύφλωσε. Θεραπεύτηκε με τις πλιαχτίδες της ανατολής και γύρισε να εκδικηθεί τον Οινοπίωνα που κρυβότανε σ' ένα χάλκινο μπουντρούμι μέσα στη γη, γι' αυτό τον έλεγαν «ο ανήλιαγος βασιλιάς». Ο Ωρίων τον σκότωσε. Η γη τότε έστειλε εναντίον του τον Σκορπιό. Τον δάγκωσε και τον πήρε μαζί του στον ουρανό όπου σώζεται ως αστερισμός.

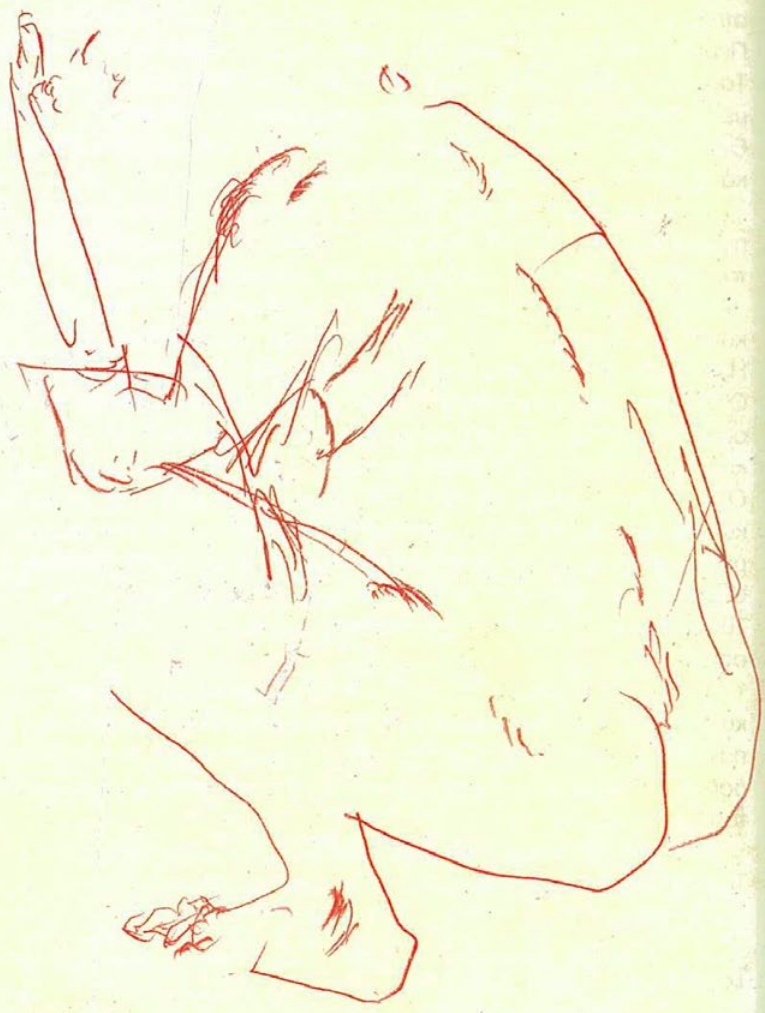
Ο Όμηρος αναφέρει ότι ακόμα και στον κάτω κόσμο ο Ωρίων κυνηγάει τα θηρία που είχε ήδη σκοτώσει πάνω στη γη. Στον ουρανό πάντως κυνηγάει τις Πλειάδες που ήταν όμορφες παρθένες, γιατί απ' όσο γνωρίζουμε ήταν μεγάλος γυναικάς. Τον εντοπίζω ακριβώς από πίσω τους.

Η μυθολογία μας αντανακλάται στο Σύμπαν και στο άπειρο. Το έχει αποικίσει πολύ πριν φθάσουν τα διαστημόπλοια.

Χαράζει.

Τομαζάνη Δέσποινα

ΤΣΑΚΕΛΙ 10
ΛΑΛΟΥΤΣΑ



2010. Σχέδιο με μελάνι στα τυφλά (0,30x0,21 μ.).

Η Παυλίνα και ο κύκνος

Όταν στερέψανε όλες οι λίμνες όλου του κόσμου, ο μικρός κύκνος πήγαινε από κήπο σε κήπο κι έλεγε στα κορίτσια λυπημένες ιστορίες για να τα κάνει να κλαίνε. Όταν τα δάκρυά τους γινότανε λιμνούλα, κολυμπούσε λίγο κι ύστερα έφευγε. Έφτασε κάποτε στον τελευταίο κήπο, τον κήπο με τις αγριοτριανταφυλλίες και τα χλωμά χρυσάνθεμα. Εκεί είδε την Παυλίνα να παίζει με τις σκιές των φύλλων. Πήγε κοντά της και της είπε μια λυπημένη ιστορία. Αλλά εκείνη δεν έκλαψε. Της είπε μία ακόμα πιο λυπημένη ιστορία, αλλά η Παυλίνα πάλι δεν έκλαψε. Της είπε την πιο λυπημένη ιστορία που μπορεί κανείς να φανταστεί, αλλά ούτε που βούρκωσε το κορίτσι.

– Τι θέλεις να κάνω για να κλάψεις; ρώτησε.

– Να σε δω να πονάς! απάντησε η Παυλίνα, τόσο χαμηλόφωνα που μόλις που την άκουσε.

– Να πονέσω; Πόσο πολύ; τα 'χασε το κυκνάκι.

– Δεν ξέρω. Άρχισε να πονάς και βλέπουμε!

– Βοήθησέ με! ψιθύρισε το κυκνάκι. Πάρε ένα πούπουλο από την κάθε μου φτερούγα. Κι η Παυλίνα τράβηξε ένα πούπουλο από την κάθε του φτερούγα. Το κυκνάκι πόνεσε. Δεν έκλαψε όμως το κορίτσι.

– Πάρε τώρα τρία πούπουλα από το μέρος της καρδιάς μου! είπε το κυκνάκι.

Η Παυλίνα τράβηξε τρία πάλλευκα πούπουλα από το μέρος της καρδιάς του. Το κυκνάκι πόνεσε πολύ. Ούτε που βούρκωσαν όμως τα μάτια της.

– Ζωγράφισε ένα κόκκινο γιορντάνι γύρω από το λαιμό μου! παρακάλεσε το κυκνάκι.

Και η Παυλίνα πήρε το πιο κοφτερό αγκάθι από το ομορφότερο τριαντάφυλλο και ζωγράφισε ολοκόκκινο γιορντάνι γύρω από τον μακρύ λαιμό του.

Έμεινε να το κοιτάζει σιωπηλή. Ώρα πολλή. Κι όταν είδε τις κόκκινες στάλες να γίνονται λίμνη, τότε έκλαψε η Παυλίνα. Έκλαψε για το κυκνάκι που είχε πονέσει πολύ για κείνη, για το κυκνάκι που δεν θα κολυμπούσε όμως ποτέ στη δική της λίμνη, στη λίμνη με τα δάκρυά της.

Ευγένιος Τριβιζάς



1990. Σχέδιο με τέμπερα και μολύβι (0,30x0,21 μ.). Αθήνα.

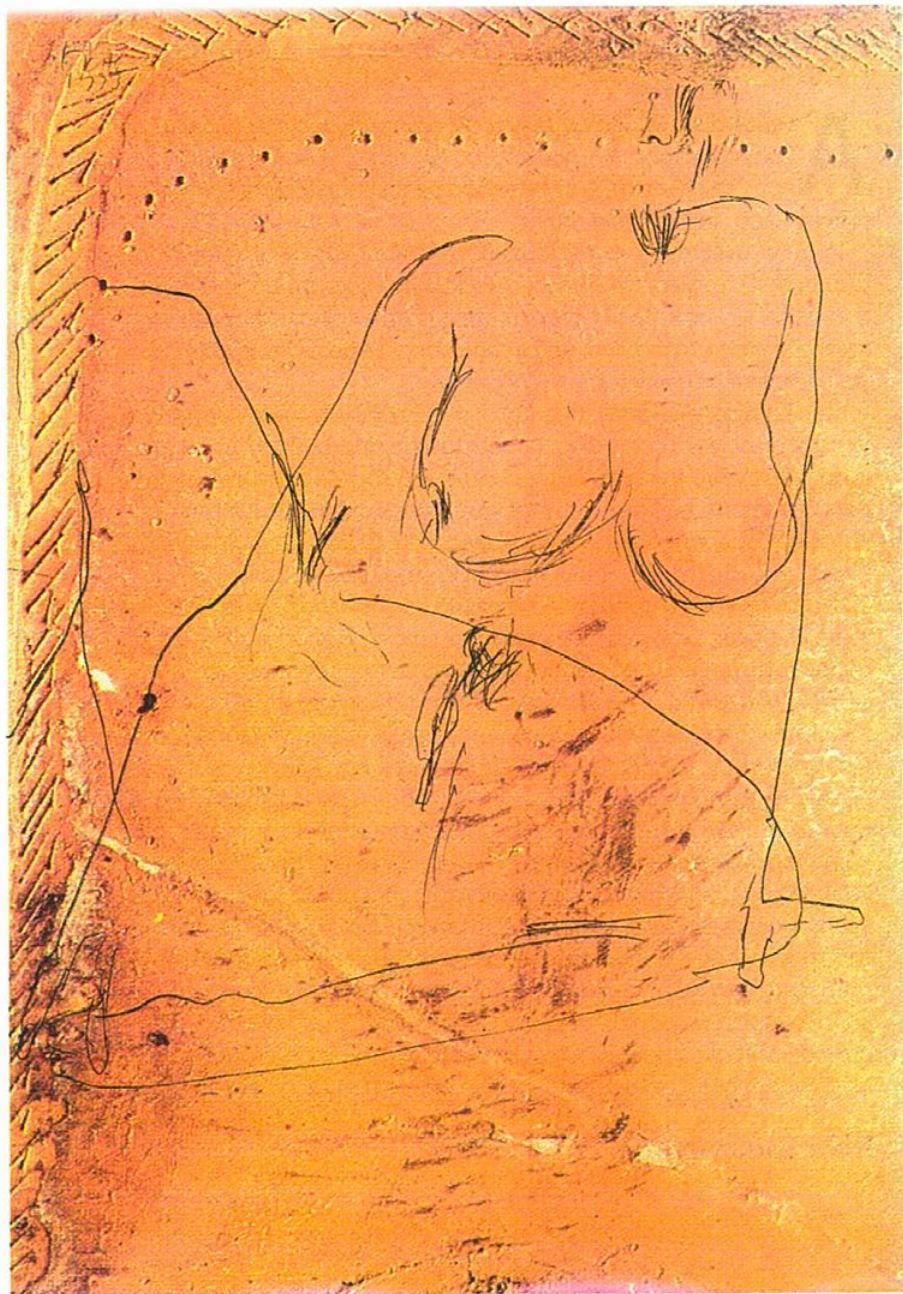
Τα πορτοκάλια του Δαιδάλου

Ανεβαίναμε την οδό Δαιδάλου. Άδεια τα μαγαζιά του ακριβού δρόμου, περαστικοί που χάζευαν βιτρίνες, νέοι που όδευαν προς την πλατεία, εκείνη την ίδια με τον Μοροζίνι να επιβλέπει, αιώνες τώρα, τα λιοντάρια του.

Το αγόρι ανέβαινε κι αυτό φορτωμένο το κασόνι στον αριστερό του ώμο, το δεξί του χέρι αγκάλιαζε το κεφάλι για να κρατά την τελευταία ξυλοδεσιά του πολύτιμου εμπορεύματος. Πορτοκάλια. Κουρασμένο παιδί, ιδρώτας στο μέτωπο, από κάπου μακριά έφερνε τους καρπούς για τις καφετέριες των γύρω πεζόδρομων.

Και, θες γιατί γλίστρησε, θες γιατί η αντοχή κήρυξε παύση εργασιών, το κασόνι έφυγε από τον ώμο, σκορπίσανε τα πορτοκάλια στο δρόμο, κι αυτό έμεινε να τα κοιτά. Αυτά, πορτοκάλια λαμπερά ενός γόνιμου, παράξενα βροχερού χειμώνα έτρεχαν, κυλούσαν, ταξίδευαν στην κατηφορία, χοροπηδούσαν στις πλάκες, έστριβαν να συναντήσουν το κεντρικό αυλάκι του νερού. Ο χρόνος πάγωσε. Οι περαστικοί έβλεπαν, ακίνητοι αίφνης, τα πορτοκάλια να επισκέπτονται τα πόδια τους, ο χρόνος ξεπάγωσε, άρχισαν όλοι να σκύβουν υπακούοντας, θαρρείς, σε μυστικό πρόσταγμα, γυναίκες με τσάντες λιγοστών ψώνιων, νέα παιδιά με τα τζιν τους να δίνουν τόπο στο γαλάζιο, και η κοπέλα να λέει κεφάτη στο μικρό της, «τρέξε, τρέξε, να πιάσουμε τα πορτοκάλια». Άνθρωποι όλοι τους δίπλωναν και ξεδίπλωναν τη μέση τους, σχηματίζουν μια τρυφερή αλυσίδα, χέρι - πορτοκάλι, πορτοκάλι - χέρι, αυτοσχεδιάζουν χαμόγελα, εφευρίσκουν ματιές, χαρτογραφούν αναπάντεχες συνευρέσεις, γλυκά και απογευματινά, λαμπερά πορτοκάλια στα χέρια όλων τους, γραμμή για το κασόνι του νέου, ένα, πέντε, δέκα, είκοσι. Κι αυτό, παιδί χωρίς όνομα, χωρίς τόπο προέλευσης, ξαφνιασμένο, αμήχανο από ένα τέτοιο δώρο, στο τρέξιμο κι αυτό, τώρα ο δρόμος γελοούσε στα μάτια μας, ίσως γιατί κοιταζόμασταν χωρίς τεθλασμένες, έτσι που είπα πως και αυτός ο ημίθεος Δαιδάλος μάζεψε τα τσακισμένα του φτερά από το Ικάριο πέλαγος και πέταξε πίσω, πάνω από το δρόμο που έχει τ' όνομά του.

Νίκη Τρουλλινού



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Ζωή

Στο βάθος, στον πάτο
όλων μου των ονείρων,
όρθιος εγώ, ο κόσμος μου.
Μπορώ να βεβαιώσω πως υπάρχει.

Μου χαμογέλασε κάποτε η ζωή
σαν κάπως ειρωνικά.
Θέλησαν πολλοί να την αλλάξουν.

Δεν θέλουμε πια
να ξαναφτιάξουμε τον κόσμο.
Ας μείνει όπως είναι
ένα όνειρο.

Τα λευκά κρινάκια
του γιαλού
σειρές σειρές στην αμμουδιά
σειρές σειρές και ο αφρός
των σιγανών κυμάτων
προεκτείνοντας το άπειρο.

Φουρτούνης Μανώλης

№ 5



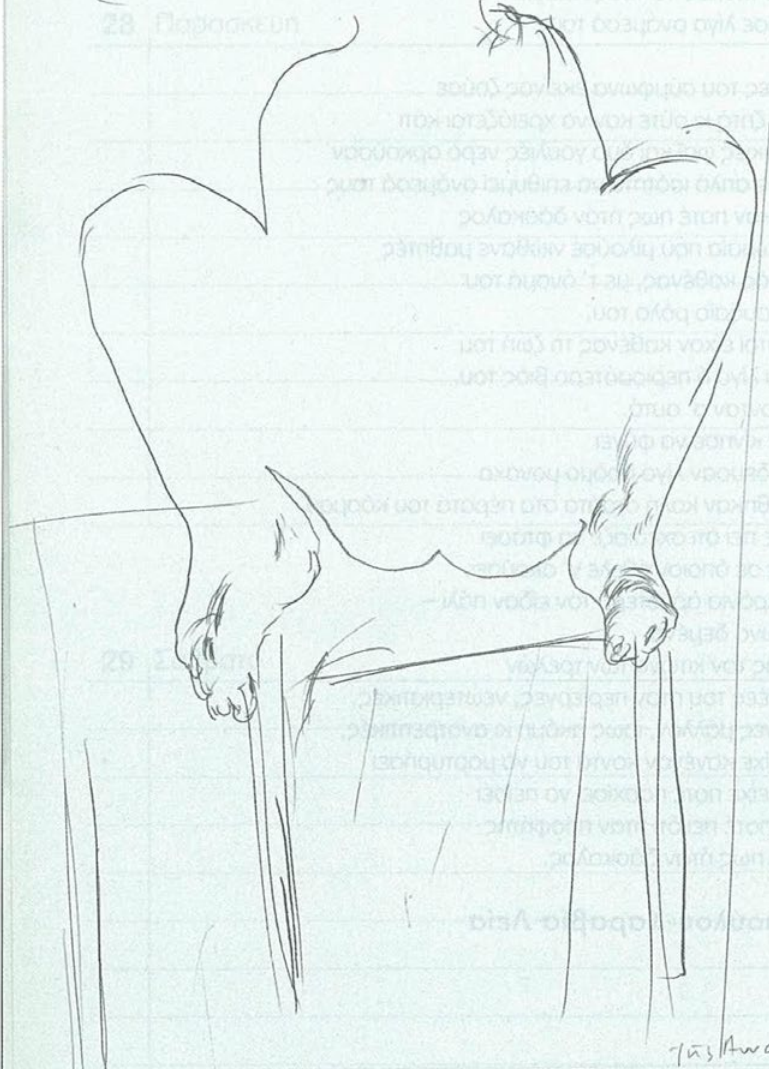
1983. Σχέδιο με μελάνι σε χαρτόνι (0,30x0,21 μ.). Paris.

Χωρίς τους μαθητές του

Δεν προσπάθησε να τους πείσει.
Απλά έζησε λίγο ανάμεσά τους
είδαν ότι
με τις ιδέες του σύμφωνα εκείνος ζούσε
χωρίς να ζητά κι ούτε καν να χρειάζεται κάτι
δυσμπουκικές φαΐ και δυο γουλιές νερό αρκούσαν
φαινόταν απλά ισότητα να επιθυμεί ανάμεσά τους
δεν είπε καν ποτέ πως ήταν δάσκαλος
μα τόσο ωραία που μιλούσε νιώθανε μαθητές
ξεχωριστός καθένας, με τ' όνομά του
και το σπουδαίο ρόλο του.
Όμως αυτοί είχαν καθένας τη ζωή του
καθής το λίγο ή περισσότερο βιός του.
Γαντζώνονταν σ' αυτά.
Έτσι, σαν κίνησε να φύγει
τον συνόδευσαν λίγο δρόμο μονάχα
του ευχήθηκαν καλή στράτα στα πέρατα του κόσμου
όπου είχε πει ότι σχεδίαζε να φτάσει
μιλώντας σε όποιον ήθελε ν' ακούσει.
Μερικά χρόνια αργότερα τον είδαν πάλι –
πισθάγκωνα δεμένο
φορώντας τον χιτώνα των τρελών
γιατί οι ιδέες του ήταν περίεργες, νεωτεριστικές,
επικίνδυνες μάλλον, ίσως ακόμη κι ανατρεπτικές,
και δεν είχε κανέναν κοντά του να μαρτυρήσει
πως δεν είχε ποτέ πασχίσει να πείσει
δεν είχε ποτέ πει ότι ήταν προφήτης
ούτε καν πως ήταν δάσκαλος.

Χατζοπούλου-Καραβία Λεία

28 Παρασκευή



7/13/1994

1994. Σχέδιο με μολύβι (0,30x0,21 μ.). Caire.



2010. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.).

Græcum

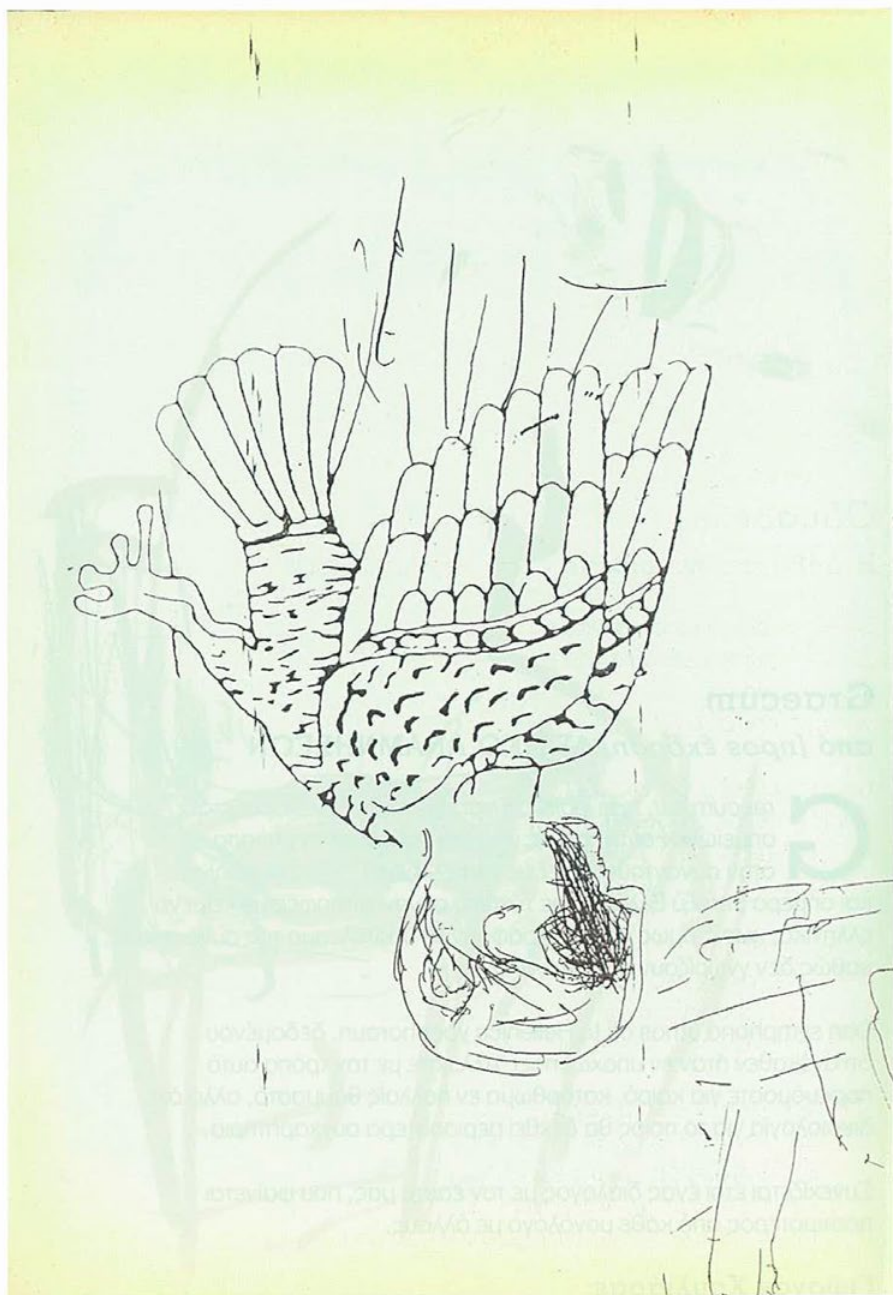
από [προς έκδοση] ΛΕΞΙΚΟ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΝ

G *raecum est, non legitur.* Είναι ελληνικά, δεν διαβάζεται, σημείωναν αντιγραφείς που δεν γνώριζαν τη γλώσσα, όταν συναντούσαν λέξεις στα ελληνικά, όπως συμβαίνει και σήμερα μεταξύ Ελλήνων σε τυχαίες συναναστροφές με κείμενα ελληνικά, χωρίς όμως να καταγράφουν το αποτέλεσμα της συνάντησης, καθώς δεν γνωρίζουν ούτε λατινικά.

Den symphono omos oti ta Hellenica yrochoroun, δεδομένου ότι ανέκαθεν ήταν εν υποχωρήσει. Άλλωστε με τον τρόπο αυτό πορευόμαστε για καιρό, κατόρθωμα εν πολλοίς θαυμαστό, αλλά όχι δικαιολογία για το ποιος θα δεχθεί περισσότερα συγχαρητήρια.

Συνεχίζεται έτσι ένας διάλογος με τον εαυτό μας, που φαίνεται προτιμότερος από κάθε μονόλογο με άλλους.

Γιώργος Χουλιάρας



2008. Σχέδιο με μελάνι (0,30x0,21 μ.). Η αυτοκτονία των Σειρήνων.

Οδυσσεύς

Η Δόξα της Ανεμελιάς, εκδ. Κέδρος, 2008

Πλήθη νεφών, φωτός ισχνού στερνή ακτίνα.
Δεν ξημερώνει μέρα ηλιόλουστη. Σημαία
φαιά υψώνουμε, γυρεύει όμως παρέα
να κάνει απόψε ο Οδυσσεύς με μια Σειρήνα

που στέκει έκθαμβη στον βράχο τραγουδώντας
χωρίς ποτέ της να σκεφτεί πως θα πεθάνει
πλην όσοι νέοι την ακούνε απ' το λιμάνι
αυτομολούνε δίχως τύψη διεκδικώντας

την προσοχή της μια στιγμή, παρότι εκείνη
είναι ένας ίσκιος, μια νεφέλη, μια ελπίδα.
Σκύβει ο Οδυσσεύς κουφός, στοχάζεται τη δίνη
ήχων τερπνών που πνέει εμπρός του, στον αέρα.

«Συ ένας ίσκιος» λέει «μα εγώ γλυκιά πατρίδα
γυρεύω κι αν του Ποσειδώνα η φοβέρα
σκιά βαριά στα όνειρά μου απόψε ρίχνει
το άσμα σου που απ' το κατάρτι κρυφακούω
αίφνης του νόστου ανάβει εντός μου την πολίχνη».

Ψαρράς Χάρης



